

³⁸ Trib. Suprem
Col. Militar

Dos. 215/954 Vol. ~~38~~

40005 Vol 41.

DOSAR

Ancheta *Solyunos Trau*

1532065

P 000148, Vol. 41

Data

Urmează Vol. Nr.

P148/41
39

O P I S

- 1.- Procesele verbale de interogatoriu
ale arestatului SOLYMOB IVAN..... pag. 1-101.....
- 2.- Declarațiile martorilor..... " 102-169.....

-- ooOoo --

PROCESE VERBALE ALE ARESTARULUI
SOLIMOS IVAN

1

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestat ul Solymos Traian de profesie avocat ucrain
la Zalau Reg. Buziu in 1952 Februarie 14 cu ultimul
domiciliu in Bucuresti Str. Sion Nr. 16
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

24 Iunie 1952

Orașul Bucuresti

Interogatoriul a început la ora 10 și 45 min.

„ s'a terminat la „ 14 și 50 „

Intrebare : La interogatoriul din 20 Iunie 1952 ai
declarat ca conducerea cooperăției (centrului)
a dus o activitate criminată de sabotaj împotriva
intereselor clasei muncitoare; arată d-ta
activitatea criminată de sabotaj a liderilor
in parte din conducerea cooperăției.

Răspuns : Activitatea criminată menționată
scrisă la interogatoriul din 20 Iunie a.e. a fost
dusă de către membri din conducerea în cadrul
sau de activitate în centrul încreștând cu
prezidenții Voitec Petru vice prezidenți;
Gheorghe Dumitru, Hurlubau Vasile, Găruț
Nealce, Gărsan Petru & subsecretarul șef
Ștefan Voitec în calitate de de conducere și au
scut să se pregătească să se realizeze
activitatea de sabotaj și să se realizeze
activitatea de sabotaj și să se realizeze
activitatea de sabotaj și să se realizeze

Îscălitura,

[Signature]

Urmare: actului crimină: // Stăruind pe lângă introducerea
a muncii horticole în economie, nu a renunțat
nici odată municipal și problema importantă.
Metoda lui nu se va baza pe întregi de probleme
fără importanță și din această cauză problemele
de țară ale economiei au fost înțelegătoare
și nici odată nu se înclină în fața acestei munci
horticole și solicită mai ales în prezent
resurțelor Ștefan Voitec nu a inițiat o muncă
planificată, această sa voință sădită și
născută în planurile muncii și a trebuit
să treacă prin toate unitățile municipale
economice, în probleme de țară ale economiei
ca o sarcină a unității de planificare nu au
fost toate sarcinile în jos la unitățile
economice și așa se găsește faptul că
trebuie să se dea muncă. Cu schimb Ștefan
Voitec a inițiat o serie de acțiuni care au
fost transmise în jos la unitățile economice
chiar în economie lui, și astfel corect
continutul lor sau cu titlul corect primar
real ale economiei. Ca exemplu în anul 1951
sa dat o circulație inițiată și inițiată de
Ștefan Voitec care avea ca scop următorul
conținut: „Sînd săvîrșit că în unele țări
mărunte sau se văd în mod normal
la consumatori se atinge atenția unităților
cu mărunte trebuie săvîrșit țară restul
ca un consumator deci în schimb
noi săvîrșit în orice circulație se atinge atenția
consumatorilor sau săvîrșit din țară următorul:
Nu există legătură între planul de activitate

Iscălitura,

[Signature]

Urmare:

Planul de reforme a marelui nr. partinile
trebuiesc vândute indiferent de realizările la planul
de achiziții „nici vor nu se vor întâmpla
prevenții circulării nor și orice sovietice?”
O altă circulație inițiată de Veitce a fost aceea
că se limitat distribuția instructorilor indigeni
la centrul pe care ei trebuiau să-l facă
unităților cooperatiste în scopul să ei trebuiau
să centralizeze în mod expres numai faptul social
a unităților și numărul membrilor cooperatiste
fără a avea dreptul de a controla și-a da
directive unităților și pe care trebuiau să-și
dună marea politică și economică în spiritul
real al cooperatistei. Dessemenen Veitce
prinț'o hotărâre a destituit popul instructorilor
centrali care auveau ca sarcină de a introduce
în regiunile din țară, linia politică și serviciile
reale ale cooperatistei. Toate aceste emunțate noi
sus a avut să se pozeze pasul și unei
munii desorganizate în unitățile cooperatiste
2) După Veitce a dus o muncă de rezistență
permanente în scopul să se realizeze planul de achiziții.
Nefel el sa spus în toate instanțele serviciilor
de plan de achiziții a produselor agricole spunând
că nu e posibil să se realizeze, iar pe de altă
parte preturile de achiziții sunt prea mici deci
nu se pot realiza. Ca exemplu în Sept 1950
opăruse o hotărâre a comitetului de miniștri
în care erau fixate preturile la diferite produse
agricole. Intrând în biroul lui Ștefan Veitce
acesta era foarte nervos și indignat. Căminându-se
pe la de mine în termeni următori:

Îscălitura,

[Signature]

Urmare:

1. În scurtele aceste și în afară de preturi
cu un preț pe loc achiziții de produse agricole
și un soi dăru la Ter. George Șej și în
seu domina pentru că un interes cercetă
hărărie " Trebuie să menționăm că în acel timp,
când apăsă hărăria consiliului de ministri,
Vasile Luca era în concediu. Autorizându-se
săi concediu și fiind pus la unu de mandatul
cooperativii Șelau Vasile în activitatea personală
și în special în hărăria consiliului de
ministri apăsă în Sept. 1950, Vasile Luca
și-a manifestat și el supărarea și ca o
consecință achizițiile de produse agricole nu
s-au făcut ca în trecut și stabilitate de
hărărie și un lucru păstrat data de Vasile
Luca, doi prii preturi mult mai ridicate
ca cele prevăzute în hărărie. Sora Șelau
Vasile avea în permanentă o rezistență în
scare primare achiziționarea de produse agricole,
în schimb a dus o politică de dirijare a înt
rui multe produse industriale către sate.
Ca exemplu: În luna Iunie 1951 Șelau
Vasile hărărie țară a pune în prealabil în
discuția comitetului executiv un plan de
42 milioane lei la mărfurile industriale pentru
trimestrul III. Acest plan a fost sustinut în
țară de Vasile Luca. Trebuie să menționăm
că în acest plan au fost prevăzute și trimise
cantități enorme de mărfuri industriale ali-
mentare către sate, pe când planul de
achiziții a fost foarte mic. În special în
acel timp la insistența lui Vasile, Vasile

Iscălitura,

M. D. Șelau

Urmare:

Elua a dat ordine să se trimită cantități
mari de zahăr la rate fără a se cere în
primă produse agricole. 3

3. Stelian Veitex are în permanentă tendință
de izolare a cooperativilor față de partid și stă
ca să nu se amestece cooperativilor activități
în comitetul central prin activitatea comitetului
central condus de tov. Vas. Scantea față de
contactul cu conducerea cooperativilor, a dat
în diferite cazuri ordine în felul următor:
să ducă muncă cooperativilor. Față de acest
partid Stelian Veitex se manifestă în
permanentă și în prima în rândul celorlalți
membri săi conducerea cooperativilor nemulțumirea
sui exprimându-se în fața comitetului central
în forme urtătoare: „be se amestece și în
treburile noastre, când noi răspundem de
conducerea cooperativilor”. Față de comitetul de
ministri, Stelian Veitex în ședința comitetului
central să exprime suspiciuni și acuze în
caza activității activității activității de
ministri în privința la licența mutabilă la
produse agricole în formă următoare: „Eu
delimitiv și noi ne lutăm cu suspiciuni în
comitetul de ministri. Eu mă lupt de
partid, în ceea ce privește activitatea cooperativilor
nu se se să se amestece activitatea de
ministri. Aceasta trebuie să o lățăm noi”
Prin aceste urtări să interzică în comitetul
central o politică proprie grupului și
guvernului.

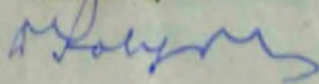
4. Cu privire la producția Stelian Veitex

Iscălitura,

Stelian Veitex

Urmare: a dus o politica durmănoasă în ceea
privind realizarea utilitatii care produce creșterea
de larg consum. Ca exemplu: Sinteza produselor
propi e prezentat lui Teitel un plan în
care se prezintă importanța de o serie de unități
producătoare de cărbuni, țigle, var etc. din
resurse locale. Din aceste produse s-ar fi
putut ține mult rădăcinile mizeriei de larg
consum, chiar și în țara noastră în intervalul revolu-
ționar necesare din două motive: Cu primul
război s-a apăsător la aproximativ jumătate
trăitor în aceste mizerii de larg consum, și
în al doilea rând, s-a întărit războiul mondial
deosebit de mult s-a produs din resurse locale
deci un s-a luat fondul centralizat
de stat. Noile propuneri au fost respinse
de către Teitel în schimb a început o mișcare
peste de mizerii de consum, și în țara
noastră etc. are în vedere din fondul cooperativ
prin salariile fixe țara sa adună beneficii
cooperativii. Ca un exemplu concret în satul
Sântimbru raionul Cîmpeni unde se înființează
o praxie pe baza hotărârilor lui Teitel, regia
acestei praxii va de 8000 lei vechi pe rând
suma totală a necesarilor tuturor era de 200
lei vechi deci pierdere de 7900 lei vechi care
erau ocupate din fondul social al cooperativei.
Răspul de consum sunt numerose în aceste
secte de mizerii de consum. Cu alt exemplu:
În raionul Cîmpeni Reg. Cîmpeni există o
secte de mizerii cuprinse din 5 locuri
plătite pe un salariu fix de 2000 lei vechi

Îscălitura,

Urmare: in total in o suma de 15000 lei uschi
plus alte multumiri de intretinere. In schimb
in trei luni, peanta, sictii de prairie, nu
a inceput nici o suma si fazi pe care a
faut pe cooperative, respectiv sa fie
delimitara siindia peia seciini introduse
pe secta pe care unde erau subiecte
resurse locale din care s-ar si putut produce
racamizi, scanduri, var etc. necesite produse
a fost impiedicata de a se desvasta.

5. Murcuzul de catre Veitce a autorului
particular sa care s-au facut contractari
de sesi de utilizare lei uschi sau are sau
comparat direct pe de la uneltoare
ore sau si estari de unitatile cooperative
faia a ciinta o posibilitate de deservu a lor.
Ca exemplu la o suma particulara a comu
nume si un numar din hataroasa lui Veitce
si contractat inapoiarea acestor uneltoare
faia opoterea uneltoarelor savorati, un cupi
sau savorati sa unele dintre ele sa fie
donatoare savorati. Sesi rezovat fiind
Veitce de raport de intial a cooperatiiei
de catre Veitce Veitce fiind interesat in
acesta problema si savorati rezolvarea
si tinand lucrul la densus timp de unii
multe luni faia si da o persoana. Acesta
a dus la peqube enervare de sesi de uneltoare
in materiale si pe de alta parte la peqube
morale prin faptul sa sau sau in savorate
maflari savorati savorati. Uneltoare sa
Veitce Stefen a incitat o circumsta sau care

Isclitura,

[Signature]

Urmare: recomandam centrului cooperatiei noastre sa
faca cunoscute la aceasta firma.

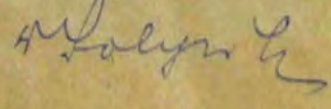
6. Veitac Telau in mod constant pe inceput
urcat si a sustinut in cooperatie elemente
capitaliste si dusmanose regimului nostru
Cabal a sustinut in practica hotarari similare
redusa pe unii elemente elemente capitaliste
si dusmanose: Onrea Telau este fabricant
menționat ca membru al regiunii marcatate
sui Hunedoara, Honoria Lazu este membru
democrat titelist element ce lăsa să se vadă
cu manifestări dusmanose in cooperatie
fiind menționat in raport de director adjunct
la centrale cooperatiei, Sudașta Teacu este
social democrat de dreptă, ce lăsa să se vadă
si pindicat ca unul care a avut unitatea
deci muncitoare menționat in raport de
partidul pe vizor si o serie de alte elemente
a carei nume s-au scapa printre care
si satia Telului S. Ghelentor condusator
trudismului in Romanura care a fost
menționat pe un raport de catre de mare
in cooperatie. Toate aceste elemente mai sus
au fost ținuți de Veitac constant de a submina
interesele cooperatiei deci interesele de muncitoare
si de a duce cooperatie pe terenul grupului
partidului —

Sunt ce am citit prezantul proces-verbal de
interrogatoriu privind in general si care constata
ca este intocmit in vederea de a nu se
puta si seama. Inviat.

Director

Director

Iscaitura,

Strict Secret
In yshinghin

5

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU
=====

Arestatul SOLYMOS IVAN, de profesie avocat, născut în Zalău Regiunea Cluj, în anul 1915 Februarie 14, cu ultimul domiciliu în București str. Sion nr. 16.-

27 Iunie 1952, București.

Interogatoriul a început la ora 20,40
" s'a terminat " 1,40

Intrebare:

La interogatoriul din 24 Iunie 1952, ai declarat că alături de ceilalți conducători ai Centrocoopului, care au dus activitate criminală de sabotaj și subminare a regimului, ai fost și d-ta. Arată în mod detaliat întreaga d-tale activitate criminală de sabotaj, dusă la Centrocoop?

Răspuns:

7 In Martie 1950 am fost trimis de către VASILE LUCA, să lucrez în cadrul cooperatiei. In Centrocoop am ocupat funcția de vice-președinte. In Centrocoop am pus în permanență în aplicare fără rezervă politica dusă de VASILE LUCA, politică care era cunoscută de mine ca o acțiune de subminare împotriva Partidului și regimului din Republica Populară Română. Astfel prin funcția pe care o dețineam în Centrocoop și în sectoarele subordonate direct mie prin măsurile luate de mine am urmărit subminarea și sabotarea regimului. Aceste acțiuni ale mele se caracterizează prin:

1.- In ceea ce privește politica de prețuri am fost împotriva hotărârii luate de Consiliul de Miniștri din Septembrie 1950, unde se stabileau prețuri fixe pentru achiziții de produse agricole. Am fost alături și am susținut acțiunea de subminare a acestei hotărâri alături de VOITEC STEFAN și de VASILE LUCA. Astfel am urmărit în permanență mărirea prețurilor de achiziție a produselor agricole sabotând hotărârea Guvernului și a Partidului. Scopul acestei acțiuni a fost avantajarea țăranilor chiburi.-

ss. Solymos Ivan

2/. Ca una din acțiunile criminale de sabotare a fost și problema creditelor care erau dirijate de mine în cadrul Centrocoopului. Deși mi-am dat seama că prin obținerea de credite prea mari și nejustificate lovesc în economia națională și prin aceasta se împiedică acordarea de credite altor sectoare mai importante, totuși am insistat prin diferite forme pentru a obține aceste enorme sume de bani. Prin această metodă am cauzat ca la conducerile unităților noastre să dispară grija pentru o gospodărire bună, ceea ce a dus la slăbirea lor economică și financiară. Această acțiune criminală a mea a fost susținută și îndrumată de către VASILE LUCA. Scopul acestei acțiuni a fost creierea de haos de slăbire economică a unităților cooperatiste și de lovire în economia națională.-

3/. Deși știam că sectorul de Stat este consecvent socialist, eu în permanență am insistat și am redactat chiar în acest sens o serie de memorii pentru restituirea unor bunuri naționalizate. Aceste memorii făcute de mine au fost inițiate de către VASILE LUCA și susținute de ceilalți membrii din Comitetul Executiv. Scopul acestei acțiuni a fost slăbirea sectorului de Stat consecvent socialist. Această acțiune criminală nu a reușit datorită faptului că memoriile noastre au fost respinse în permanență de guvern.-

4/. VASILE LUCA avea tendința de a călca legile și hotărârile Guvernului. De exemplu: în privința achizițiilor de grâu în privința mărfurilor din fondul unic în privința reorganizării Ministerului de Finanțe și altele. Influențat de el și fiind de acord cu politica dusă de LUCA și eu am călcat, dispozițiunile legale. Astfel la introducerea salarizării procentuale în sectorul comercial era necesar o hotărâre a Consiliului de Miniștrii, fiindcă era vorba și de introducerea unui nou sistem pecuniar. Această formă de salarizare am introdus-o în cooperative fără hotărârea Consiliului de Miniștrii ci pe simpla dispoziție a lui VASILE LUCA. Menționez că introducerea noului sistem de salarizare a fost făcută începând din luna Septembrie 1951 până la 15 Decembrie 1951 și aceasta în perioada premergătoare reformei bănești. Această formă de salarizare a stimulat și a împins ca funcționarii din unitățile cooperatiste să intensifice vânzările de mărfuri. VASILE LUCA în perioada aceea cunoștea pregătirile reformei bănești, deci aprobarea lui la propunerea mea de introducere a acestui sis-

sa. Solymos Ivan

tem nou de salarizare era dată tocmai în vederea sabotării reușitei reformei bănești.-

5/. O altă acțiune criminală a fost aceea a politicii financiare aplicată de mine în Centrocoop. Perceptând cote prea mari dela unitățile Centrocoopului, ajungând la beneficii exagerate la Centrocoopul în dauna unităților. Uniunile raionale ale cooperativelor influențate fiind de această metodă criminală aplicată de mine au introdus și ei aceleași metode. Consecința gravă a acestei acțiuni era că un număr mare de cooperative au devenit deficitare.-

6/. O altă acțiune dușmănoasă a fost aceea că nu am introdus un control în ceea ce privește cheltuielile Centrocoopului și unitățile în subordine. Din această cauză la unele poziții cum sunt: Deplasările, pecuniile, ajutoarele, telefoanele s'au făcut cheltuieli exagerate ceea ce a produs pierderi mari la Centrocoop și unitățile în subordine.-

7/. O altă acțiune de subminare a fost neînregistrarea unităților în subordine cu turisme, mijloace de transport pentru a-și putea îndeplini planul, pe când în Centrală am menționat un număr de 48 de mașini luxoase cu o regie extrem de costisitoare și aceasta contrar hotărârilor Consiliului de Miniștrii, care reglementează întrebuințarea turismelor la instituție.-

8/. O altă acțiune dușmănoasă din partea mea a fost aceea că nu am intensificat controlul, un control sever și sancționarea exemplară a fraudelor comise în cooperative. Ca o consecință a acestei acțiuni criminale a fost pe de o parte paguba de sute de milioane aduse cooperativelor, iar pe de altă parte compromiterea din punct de vedere politic a mișcării cooperatiste.-

Intrebare:

Ce ai urmărit d-ta prin aceste acțiuni criminale de sabotaj arătate mai sus?

Răspuns:

Prin trecutul meu ca avocat cu renume și clientelă mare, mi-a dat posibilitatea în regimul trecut de câștiguri mari, ceea ce în actualul regim nu le pot avea. Deci din această cauză, prin acțiunile criminale arătate mai sus, am urmărit subminarea construirii socialismului în Republica Populară Română.-

ss. Solymos Ivan

- 4 -

După ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu cuvânt cu cuvânt și am constatat că este întocmai cu cele declarate de mine, susțin și semnez.-

ss.Solymos Ivan

MAIOR DE SECURITATE

Fischel Simion

CM/5 ex.

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestat al Solomonos Fran de profesie avocat născut
în Galău Reg. Oluj în anul 1915 Februrie 14 cu ultimul
 (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)
domiciliu în București Str. Siou N. 16

27 Iunie 1952

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 20 și 40 min.

„ s'a terminat la „ 1. și 40 „

Intrebare: La interogatoriul din 24 Iunie 1952 ai
 declarat să ai fost de calitate voluntari ai
 centracoopului, care au dus activitate permanentă
 de sabotaj și subminare a regimului ai fost
 și d. t. a. Așată în mod detaliat întreaga
 d. t. a. de activitate permanentă de sabotaj, d. t. a.
 la centracoop.

Răspuns: În Martie 1950 am fost trimis de
 către Fașile Lupa să lucrez în cadrul cooperatizei
 În centracoop am ocupat funcția de vicepreședinte.
 În centracoop am pus în permanență în aplicare
 l. a. rezervă politică d. t. a. de Fașile Lupa,
 politică care era menținută de mine ca o
 activitate de subminare împotriva Partidului
 și regimului din Republica Populară Română.
 Astfel prin funcția pe care o dețineam în
 Centracoop și în sectoarele subordonate direct
 mine prin măștile mele de mine, am urmărit

Îscălitura,

[Signature]

Urmare: subminuarea si sabotarea programului. Aceste actiuni ale nade se concretizau prin:

1) Cu privire priveste politica de preturi care fost impotriva hotărârii luate de Consiliul de Miniștri, din Septembrie 1950 nade se stabileau preturi fara parteneri achiziti de produse agricole. Au fost alaturi si au sustinut actiunea de subminuare a acestei hotărâri statuti de Herta Stefan si de Vaile Luca. Apfel au venit in permanentă mănurea preturilor de achizitie a produselor agricole sabotând hotărârea guvernului si a Politburoi. Scopul acestei actiuni a fost anarhizarea taraxilor chikuri

2) Ca una din actiunile criminale de sabotare a fost si problema creditelor care erau dirijate de nade in cadrul Centrului. Desei mi-au dat forma in prin obtinerea de credite prea mari si nejustificate pentru in economia natională si prin aceasta se impiedeca acordarea de credite altor sectoare mai importante, totusi au inustat prin diferite scheme pentru a obtine aceste enorme sume de bani. Prin aceasta metoda au saurat ca la conducerea unitatilor noastre să dispere gija pentru o gospodărire buna, ceea ce a dus la slăbirea lor economică si financiară. Această actiune criminală a nade a fost sustinuta si îndrumata de către V. Luca. Scopul acestei actiuni a fost crearea de haos de slăbire economică a unitatilor cooperatiste si de lovire in economia natională.

3) Desei stiam că partea de stat este consecvent

Iscălitura,

[Signature]

Urmare: socialist, cu în permanență am insistat 10
am redactat chiar în acest sens o serie de
memorii pentru constituirea unor bucurii nați-
onalitate. Aceste memorii trebuie să vină din
lași inițiativă de către T. Sava și juriștii de
cei-lalte membri din comitetul executiv.
Scopul acestei activități a fost stabilirea statutului
de stat sovietic socialist. Această activitate
primară nu a permis dezvoltarea faptului că
memoriile noastre au fost respinse în
permanență de guvern.

4) Masile Sava auca tendința de a călca
legile și hotărârile guvernului. De exemplu:
în privința achizițiilor de grâu în privința
măsurilor din fondul unic în privința propu-
șii Ministerului de Finanțe ș.a. Neputând
de el și fiind de acord cu politica susținută
de Sava și cu celelalte dispoziții legale
afel să introducă salarii încoercitoare
în sectorul comercial sau necesar a hotărâre
a Consiliului de Miniștri fiindcă cea vorba
și de introducerea unui nou sistem premial.
Această formă de salarizare am introdus-o în
cooperativă făcând hotărârea Consiliului de Miniștri
și pe simpla dispoziție a lui Masile Sava
devenind să introducerea noului sistem de
salarizare a fost făcută începând din luna
septembrie 1951 până la 15 Dec. 1951 și aceasta
în perioade premergătoare reformei bonoast.
Această formă de salarizare a stimulat și a
împins ca funcționarii din unitățile coopera-
tiste să intensifice vânzările de mărfuri

Iscălitura,

M. D. D. D.

Urmare:

4) Lupa în perioade scurte unostea pre-
gătirile pentru reformă bănească, deci aprobarea
lui la propunerea mea de introducere a
acelui nou sistem de salarizare sau deta-
șării în vederea schimbului revizuirii
bănești.

5) O altă acțiune primordială a fost aceea a
politicii financiare aplicată de mine în
centroscop. Percepând că este prea mari date
așa unitățile centroscopului, ajungând
la benefici exagerate la Centroscopul și
peștii unităților. Unii metode personale ale
cooperativelor și înțelegând fiind de această
metodă primordială, aplicată de mine au
introdus și ei aceleși metode. Consecința
gravă a acestei acțiuni se pot un număr
mari de cooperative au devenit deficitare

6) O altă acțiune dusă înainte a fost aceea
că nu am introdus în central în ceea ce
priveste cheltuielile Centroscopului și unităților
în subordine. Din această cauză la unele
puncte sunt: deplasările, premiile,
ajutoarele, telefoanele sau sunt cheltuieli
exagerate și are o produs pierderi mari la
Centroscop și unitățile în subordine.

7) O altă acțiune de subviziune a fost
reînălțarea unităților în subordine cu
turisme, mijloace de transport pentru a-și
putea îndeplini planul, pe rând în centrală
am menținut un număr de 48 de mașini
turisme în o regiune extrem de costisitoare și
creșterea centrelor hotărârilor Consiliului de

Iscălitura,

M. Lăpuș

Urmare: suicidii, care repletează întrebuințarea
lucrimilor la insistență 11

Și o altă acțiune dărnăvărie din partea
mea a fost aceea să nu am intensificat
controlul, un control sever și sancționarea
severă a fraudelor comise în cooperative
pe o consecință a acestei acțiuni criminale
a fost pe de o parte pagube de sute de
milioane aduse cooperativei, iar pe de
altă parte compromiterea din punct de vedere
politic a mișcării cooperatiste.

Întrebare: Ce ai urmărit din printru aceste
acțiuni criminale de schimbare a mișcării?

Răspuns: Prin tremutul meu ca avocat în
penințe și slujbă mare, mi-a dat posibilitatea
în regimul trecut de câștiga mari, ceea ce în
actualul regim nu te pot avea. Deci din
această cauză, prin acțiunile criminale
a mișcării noi, am urmărit subminuarea
construcției socialismului în Republica
Democratică Română.

După ce am vădit prezența proces-
verbal de interogatoriu eu și eu și eu
și eu constatăm că este întocmit pe cele
declarații de mine surse și surse.

Întrebare:

Maier de securitate

Suicidii

[Handwritten signature]

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU
 =====

Arestatul SOLYMOS IVAN, de profesie avocat, născut în Zalău, Regiunea Cluj, în anul 1915 Februarie 14, cu ultimul domiciliu în București str. Sion nr. 16.-

1 Iulie 1952, București.

Interogatoriul a început la ore 20,30

" s'a terminat " 1.

Intrebare:

Inainte de venirea d-tale la Cooperatie, unde ai lucrat?

Răspuns:

Am lucrat dela data de 1 Decembrie 1947 până la 1 Decembrie 1948, la Ministerul de Finanțe în funcția de consilier tehnic la casa de pensie. Dela 1 Decembrie 1948, până la 21 Martie 1950, am lucrat tot la Ministerul de Finanțe având funcția de director la Direcția Statelor. Dela această dată am fost trimis de către V.LPCA la Cooperatie.-

Intrebare:

Ce cunoștințe ai despre activitatea criminală a conducerii Ministerului de Finanțe din perioada funcționării d-tale la acest Minister?

Răspuns:

În perioada când am lucrat la Ministerul de Finanțe am asistat la o serie de ședințe ale conducerii Ministerului. La aceste ședințe au participat: VASILE LUCA, IACOB ALEXANDRU, MODORAN VASILE, VIJOLI AUREL, STROB MIHNEA, CRAIU și consilierul COZORENCO. Pot arăta o serie de aspecte ale discuțiilor și hotărârilor luate în aceste ședințe de către conducerea Ministerului, în totul opuse părerilor și indicațiilor date de consilierul COZORENCO. Astfel, am asistat la una din aceste ședințe, când consilierul COZORENCO a propus reorganizarea Băncii de Stat pe principii noi socialiste. În această ședință s'a hotărât ca VIJOLI să prezinte un proiect de reorganizare a Băncii de Stat. VIJOLI prezentând proiectul, s'a pus în discuție în prezența consilierului COZORENCO, care nu a fost de acord cu acest proiect. COZORENCO a arătat că proiectul prezintă o reorganizare formală, fără a-i asigura Băncii o activitate după principiul

ss. Solymos Ivan

- 2 -

socialist și anume: proiectul nu asigură descentralizarea muncii pe teren. Astfel munca Băncii rămâne excesiv centralizată în mod birocratic. Proiectul nu asigură încesarea numerarului dela unitățile comerciale prin organele Băncii. Proiectul menține un consiliu larg al Băncii, care era o verigă inutilă între directori și conducerea Băncii. Proiectul nu asigură controlul cheltuielilor la întreprinderile industriale și comerciale. Față de aceste observații făcute de COZORENCO și contrarii proiectului și schemei prezentate de dânsul, s'a pus în aplicare proiectul prezentat de către VIJOLI, fiind susținut de către VASILE LUCA, IACOB, MODORAN și CRAIU.-

2/. Participând în calitate de director al Direcției Statelor la vedințe pregătitoare a bugetului și legilor fiscale, am asistat la discuții aprinse între consilierul COZORENCO și IACOB ALEXANDRU, MODORAN VASILE. COZORENCO a susținut că impozitele trebuie să fie mărite la elementele capitaliste dela orașe și sate, arătând greșite politici fiscale duse de către Ministerul de Finanțe în anul 1948 (această discuție a fost cu ocazia pregătirii bugetului pe 1949). Cu toate aceste observații făcute de către COZORENCO, legile fiscale pe anul 1949 au menținut linia veche de favorizare a elementelor capitaliste.- În general am observat că propunerile făcute de către COZORENCO, - propuneri care își aveau ca scop întreprinderea muncii în Ministerul de Finanțe și a Băncii de Stat și ducerea unei politici financiare juste, au fost respinse de către conducerea Ministerului în frunte cu VASILE LUCA.-

Rechemarea subită a consilierului COZORENCO, în primăvara anului 1949, o consider ca o mașinație a lui VASILE LUCA și a cliicii sale, care au văzut în COZORENCO o piedică în aplicarea politicii lor criminale în Ministerul de Finanțe.-

3/. Deasemenea VASILE LUCA avea o atitudine dușmănoasă față de sectorul industrial. Astfel, s'a manifestat de mai multe ori față de mine, printr'o atitudine nejustă, exprimându-se că să prea mulți bani sectorului industrial fără rezultate suficiente.-

Ca o consecință a acestor atitudini avea tendința de a reduce schemele întreprinderilor industriale și de a refuza fondurile de rulment. În special față de lucrările Canalului

ss. Solymos Ivan

-/-

- 3 -

Dunărea Marea Neagră s'a manifestat dușmănos refuzând aprobarea schemei și a sumelor necesare.-

Astfel prezentându-i schema Canalului mi-a dat ordin ca să reduc schema cu 60% și numai la dispoziția personală a tov. GHEORGHIU DEJ a revenit.-

4/. In anul 1949 a luat ființă întreprinderile Sovrom Asigurare. Față de această întreprindere VASILE LUCA avea o atitudine dușmănoasă, interzicând ca bunurile Statului să se asigure la această întreprindere. După discuții îndelungate cu ALEXANDROV, directorul întreprinderii Sovrom Asigurare, a admis doar atât ca asigurările vechi să fie deocamdată menținute.-

Acestea sunt acțiunile dușmănoase, pe care mi le-am reamintit și care au fost duse de către conducerea Ministerului de Finanțe, în perioada când eu am funcționat la acest minister.-

După ce am citit cuvânt cu cuvânt cele declarate de mine, și consemnate în acest proces verbal, susțin și semnez.-

ss.Solymos Ivan

MAIOR DE SECURITATE

F.Simion

SM/5 ex.

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestat - ul Iolymas I. Iancu, de profesie avocat, născut
 în Galău Regiune Buzău, în anul 1915 feb. 14. cu
 (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)
 ultimul domiciliu în București str. Sion nr. 16.

1. Iulie 1952.

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 20. și 30. min.

„ s'a terminat la „ 1. și „

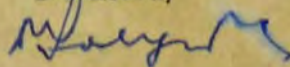
Intrebare : Înainte de venirea S-tale la Cooperatie unde ai lucrat.

Răspuns : Am lucrat de la data de 1. Dec. 1947.
până la 1. Dec. 1948 la Ministerul de Finanțe, în
funcție de Consilier tehnic la Casa de pensii.
De la 1. Dec. 1948 până la 21. martie 1950. am lucrat
tot la Ministerul de Finanțe îndeplinind funcția de
Director la Direcția Statelor. De la această dată am
fost trimis decembrie 1. Luca la Cooperatie.

Intrebare : Be cunoaștute ai despre activitatea
criminolă a conducerii Ministerului de Finanțe
din perioada funcționării S-tale la acest Minister.

Răspuns :
În perioada când am lucrat la Ministerul de Finanțe
am asistat la o serie de ședințe a conducerii Ministerului
La aceste ședințe au participat: I. Luca, Jacob. Alex.,
Madarau Vasile, Vizoli Aurel, Strac Mihnea, Braiu
și consilierul Bogorencu. Pot arăta o serie de aspecte,
a discuțiilor și hotărârilor luate în aceste ședințe.

Îscălitura,

Urmare: de către conducerea Ministerului, în totul
opuse părerilor și indicațiilor date de Consiliul
Bazareuca. Astfel am asistat la una din aceste
ședințe, unde când Consiliul Bazareuca a
propus reorganizarea Băncii de Stat pe principii
noi naționaliste. În această ședință sa hotărât
ca Vijoli să pregătească un proiect de reorganizare
a Băncii de Stat. Vijoli prezentând proiectul
sa pus în discuție în prezența Consiliului
Bazareuca, care nu a fost de acord cu acest
proiect. Bazareuca a arătat că proiectul presupune
o reorganizare formală, fără ai asigura Băncii
o activitate după principiul naționalist și a spus.
Proiectul nu asigură descentralizarea muncii
pe teren. Astfel munca Băncii rămâne excesiv
centralizată în mod hierarhic. Proiectul nu
asigură încasarea numerarului de la unitățile
comerciale prin organele Băncii. Proiectul men-
ține un Consiliu larg a Băncii, care era o
sergie inutilă între Directorie și conducerea
Băncii. Proiectul nu asigură controlul
cheltuielilor la întreprinderile industriale și
comerciale. Fără de aceste observații făcute
de Bazareuca și cauzatori proiectului și schemei
prezentate de dânsul, sa pus în aplicare proiectul
prezentat de către Vijoli, fiind susținut de către
V. Luca. Jacob. Madarau și Craiu

2) Participând în calitate de Dir. al Direcției
Statelor la ședința pregătitoare a legii și
legilor fiscale, am asistat la discuții aprinse
între Consiliul Bazareuca și Jacob Alex. Madarau
și Craiu. Bazareuca a susținut că impozitul trebuie

Iscălitura,

M. Lovin

Urmare: să fie meargite la elementele capitaliste de 16
crose și rate, arătând greșita politică fiscală
dusă de către Ministerul de finanțe în anul 1949.
(această discuție a fost cu ocazia pregătirii bugetului pe 1949)
Cu toate aceste observații făcute de către Cozarenco,
legile fiscale pe anul 1949, au menținut linia
reclă de favorizare a elementelor capitaliste.

În general au observat că propunerile făcute de
către Cozarenco, - propunerii care își orău ca
scap. îndreptarea munci în Ministerul de finanțe
și a Băncii de stat și ducerea munci politice financiare
juste, au fost respinse de către conducerea
Ministerului în frunte cu T. Luca.

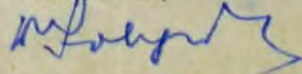
Reclămanța se ține a Consilierului Cozarenco, în
primătoria anului 1949, și consider ca a moninoție
a lui T. Luca și acțiunile sale, care au răzuit în
Cozarenco a piedică în aplicarea politicii lor
criminale în Ministerul de finanțe.

3) Deosebit T. Luca oră a atitudine dusemănoasă
față de sectorul industrial. Astfel, să manifestat
de mai multe ori față de mine, printr-o atitudine
nejustă, exprimându-se că de prea mulți oameni
sectorului industrial fără rezultate suficiente.

Ca o consecință a acestor atitudini oră tendința
de reduce schemele întreprinderilor industriale
și de a refuza fondurilor de ruelment. În special
față de lucrările Comitetului Guverna - Mareo negoci
sa manifestat dusemănoasă refuzând aprobarea
schemei și a numerelor necesare.

Astfel prezentându-i schema Comitetului mi-a
dat ordin ca să reduce schema cu 60% și
numai la dispoziția personală a tor. Gheorghiu

Iscălitura,

Urmare: Dez a revenit.

4/ In anul 1949 a luat fiinta intreprinderile „Sovram
origenare”. Fata de aceasta intreprindere V. Luca
are o atitudine desmanasora, interzicand
ca numele statului sa se origine la aceasta
intreprindere. Supa discutii indelungate cu
Alexandru. Dir. intreprinderii „Sovram origenare”
a ordinit doar atat, ca asigurarea sechi sa
fie deacandata mentinute.

Aceste sunt actiunile desmanasore, pe care
mi le-am reamintit si care au fost duse de
catre Canducerea Ministerului de finante,
in perioada cand eu am functionat la
acest minister.

Supa ce am citit curdut cu curdut ceea
declarate de mine si cauzemote in acest
proces verbal, sustin si acum &

Anchetator

Maior. de securitate

F. Si

M. G. G. G.

PROCES-VERBAL DE INTEROGATORIU

=====

Arestatul SOLYMOS IVAN, născut la 14 Februarie 1915, în Zalău, Regiunea Cluj, de profesie avocat, cu ultimul domiciliu în București Str. Sion Nr.16.-

4 Iulie 1952, București

Interogatoriul a început la ora 20,40

" s'a terminat " 0,40

Intrebare :

Care a fost poziția d-tale față de Hotărârea Guvernului în ceea ce privește stabilirea prețurilor la produsele agricole ?

Răspuns :

Poziția mea a fost față de Hotărârea apărută în luna Septembrie 1950, că prețurile sunt prea mici, deci în aceste condiții nu se va putea face achiziții de produse agricole.- Am ajuns la această poziție a mea, din cauză că linia mea politică a fost ca prețurile de achiziții la produsele agricole, să fie mărite în favoarea țărănimii.-

Intrebare :

Cu cine ai mai discutat această problemă a măririi prețurilor la produsele agricole ?

Răspuns :

Această problemă am discutat-o cu STEFAN VOITEC, cu HULDUBAN VASILE și SZABO ADALBERT.-

Intrebare :

Care a fost poziția lui VOITEC STEFAN când ați discutat această problemă ?

Răspuns :

VOITEC STEFAN din primele zile când am venit la Cooperație, a afirmat în repetate rânduri că prețurile la achiziții

././.

ss/. SOLYMOS IVAN

sunt exagerate de mici, deci din aceste cauze nu se poate realiza planul de achiziții.- Deci poziția lui a fost mărirea prețurilor de achiziții de produse agricole, în favoarea țărănimii.-

Intrebare :

Cine a mai fost de față când ai discutat cu VOITEC despre această problemă de mărirea prețurilor la achiziții de produse agricole ?

Răspuns :

Această problemă a fost discutată cu VOITEC în mai multe ori în prezența lui HULDUBAN VASILE, SZABO ADALBERT, NICOLAE ALEXE și s'a discutat în planul Comitetului Executiv.-

Intrebare :

Care a fost poziția lui HULDUBAN VASILE în discuțiile cu d-ta în această problemă ?

Răspuns :

Poziția lui HULDUBAN VASILE în ceea ce privește problema prețurilor, a fost net pentru mărirea prețurilor de achiziții în favoarea țărănimii.-

Dacă VOITEC STEFAN, SZABO ADALBERT eu și alții, au susținut această teză, inițiatorul și susținătorul principal al mării prețurilor la achiziții de produse agricole, a fost HULDUBAN VASILE, care a și făcut nenumărate memorii în care a și susținut prin argumentații necesitatea mării prețurilor.- Aceste memorii au fost depuse o parte lui VASILE LUCA și o parte Comitetului de Prețuri de pe lângă Consiliul de Miniștri.- Menționez că HULDUBAN VASILE care avea sub conducere de achiziții, a dat dispoziții de a se mări prețurile la achiziții, fără a mai aștepta rezultatul memoriilor făcute de dânsul.- (Cazul cărnii, la ouă și altele).-

Intrebare :

Care a fost poziția lui SZABO ADALBERT în discuțiile cu dumneata la această problemă adică în ceea ce privește mărirea prețurilor la achiziții la produse agricole ?

Răspuns :

Poziția lui SZABO ADALBERT în discuțiile avute cu mine, referitor la mărirea prețurilor de achiziții la produsele agricole, a fost de acord cu mine și cu ceilalți arătați mai sus.-

ss/. SOLYMOS IVAN

././.

Menționez că SZABO ADALBERT în funcție de Consilier care avea sectorul cereale, legume, fructe, în care se ocupa cu achiziția acestor produse, a fost alături de HULDUBAN, inițiatorul și susținătorul măririi prețurilor.- În scopul aplicării politicii sale de mărire a prețurilor la achiziții la produsele agricole, SZABO ADALBERT știu că a mers singur și de multe ori împreună cu HULDUBAN la VASILE LUCA, pentru mărirea prețurilor de achiziții a produselor agricole, ceea ce a și obținut.- Un caz concret, în toamna anului 1950 deși Comitetul de Prețuri de pe lângă Consiliul de Miniștri, a dat aviz negativ în ceea ce privește mărirea prețurilor la achiziția cartofilor, SZABO ADALBERT s'a dus la LUCA și a obținut dela el aprobarea măririi prețurilor la achiziții de cartofi, peste avizul negativ a Comitetului de Prețuri de pe lângă Consiliul de Miniștri.-

Intrebare :

Ce poziție a avut ALEXE NICOLAE în această problemă ?

Răspuns :

În discuțiile avute cu mine și cu ceilalți arătați mai sus, ALEXE NICOLAE a fost complet de acord cu mărirea prețurilor de achiziții la produsele agricole.-

Intrebare :

Care a fost poziția d-tale în ceea ce privește problema creditelor ?

Răspuns :

Poziția mea în problema creditelor, a fost ca să cer în permanență și cât mai multe credite pentru operațiunile Cooperației dela Banca de Stat.-

Intrebare :

Cine a mai fost de acord cu dumneata în ceea ce privește luarea de cât mai multe credite dela Banca de Stat ?

Răspuns :

În ceea ce privește luarea de cât mai multe credite dela Banca de Stat, au fost de acord cu mine VOITEC STEFAN, ALEXE NICOLAE, CERNICICA DUMITRU, HULDUBAN VASILE, SZABO ADALBERT și NAGY VICTOR.-

Intrebare :

Care a fost poziția fiecăruia din cei arătați mai sus în această problemă, adică de a se cere cât mai multe credite dela Banca de Stat.-

ss/. SOLYMOS IVAN

Răspuns :

Cei arătați mai sus împreună cu mine, am fost de acord de a se lua cât mai multe credite dela Banca de Stat, peste cele necesare fiecărui sector în parte, din Cooperație.-

Intrebare :

Care a fost poziția d-tale în ceea ce privește izolarea Cooperației de Sectorul de Stat ?

Răspuns :

Poziția mea a fost de izolare a Cooperației de Stat, de necolaborare și de o concurență neloială între Cooperație și Sectoarele Comerciale de Stat.-

Intrebare :

Cine a fost de acord și cu cine ai discutat poziția dumentale dușmănoasă față de Sectorul de Stat ?

Răspuns :

Cu această poziție dușmănoasă a fost de acord VOITEC STEFAN, ALEXE NICOLAE, CERNICICA DUMITRU, HULDUBAN VASILE, GANET NICOLAE, SZABO ADALBERT, FODOR VASILE și NAGY VICTOR.- Inițiatorul acestei poziții a fost VOITEC STEFAN.- El în neumărate cazii a avut față de mine și de cei arătați mai sus, o serie de manifestări în sensul că Cooperația este o organizație de masă independentă, deci nu la dispoziția organelor de Stat.-

În multe ocazii s'a exprimat că : "Organele de Stat n'au nici o calitate de a se amesteca în treburile Cooperației", făcând comparația că Cooperația este un organ similar cu Consiliul de Miniștri.- Alături de VOITEC cel mai consecvent și mai susținător al acestei acțiuni dușmănoase a fost HULDUBAN VASILE, care prin diferite intrigării și reclamații nejuste în contra Comisiei de Stat a Planificării, a Comisiei de Stat a Aprovizionării și a Ministerului Comerțului Interior, prezentate lui VASILE LUCA și susținute de acesta, a dus la izolarea Cooperației de Sectorul de Stat.-

Intrebare :

Cum s'a ajuns la hotărârea de a se desface prin Cooperative mărfuri (care sunt exclusiv pentru Cooperație și membrii Gospodăriilor Agricole Colective) chiaburilor ?

Răspuns :

Problema s'a pus în anul 1950, când VASILE LUCA, sub pretextul că nu se realizează Planul de Casă la încasările de

numerar, a dat ca linie lui VOITEC STEFAN și ALEXE NICOLAE, ca toate mărfurile să se vândă fără restricții și chiaburilor.- În urma liniei trasate de LUCA, VOITEC STEFAN a propus introducerea acestei acțiuni dușmănoase Comitetului Executiv, care a fost de acord cu această acțiune în unanimitate.- Stiu că înainte de a se pune în discuția Comitetului Executiv, această linie a fost trasată printr'o circulară de VOITEC STEFAN și ALEXE NICOLAE unităților Cooperatiste.-

După ce am citit cuvânt cu cuvânt prezentul Proces-Verbal de Interogatoriu și constatând că cele scrise corespund întocmai cu cele declarate de mine, susțin și semnez propriu nesilit de nimeni.-

MAIOR DE SECURITATE,

F. Simion

ss/. SOLYMOS IVAN

SE/5 ex.

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestat SOLYMOȘ IVAN născut la 14 Februarie 1915 în Zalău
 Regiunea Cluj, de profesie avocat, cu ultimul domiciliu
 în București Str. Lion 16.
 (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

4 Iulie 1952

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 20 și 40 min.
 „ s'a terminat la „ 0. și 40 „

Intrebare: Care a fost poziția dumneavoastră față de Hotărârea
 Guvernului în ce a ce privește stabilirea prețurilor la produsele
 agricole?

Răspuns: Poziția mea a fost, față de Hotărârea
 afișată în luna Septembrie 1950, că, prețurile sunt prea
 mici, deci în aceste condiții nu se va putea face achiziții
 de produse agricole. Am ajuns la această poziție a mea,
 din cauză că linia mea politică a fost ca prețurile de
 achiziție la produsele agricole, să fie mărite în favoarea
 țărănimii.

Intrebare: Cu cine ai mai discutat această
 problemă a măririi prețurilor la produsele agricole?

Răspuns: Această problemă am discutat-o cu:
 STEFAN VOITEC, cu HULBURAN VASILE și SZABO ADALBERT.

Intrebare: Care a fost poziția a lui VOITEC
 ȘTEFAN când ați discutat această problemă?

Răspuns: VOITEC ȘTEFAN din primele zile
 de când am venit la Cooperativă a afirmat în repetate

Îscălitura,

[Signature]

Urmare: rãnduri cã preturile la achiziții sunt exagerat de mici, deci din aceste cauze nu se poate realiza planul de achiziții. Deci poziția lui a fost mărirea preturilor de achiziții de produse agricole în favorarea țărănimii.

Întrebare: Cine a mai fost de față când ai discutat cu VOITEC această problemă de mărirea preturilor la achiziții de produse agricole?

Răspuns: Această problemă a fost discutată cu VOITEC în mai multe ori în prezența lui HULDUBAN VASILE, SZABO ADALBERT, NICULAE ALEXE și s-a discutat și în plenul Comitetului Executiv.

Întrebare: Care a fost poziția lui HULDUBAN VASILE în discuțiile cu dumneata în această problemă?

Răspuns: Poziția lui HULDUBAN VASILE în ce a ce privește problema preturilor a fost net pentru mărirea preturilor de achiziții în favorarea țărănimii. Dacă VOITEC STEFAN, SZABO ADALBERT și alții, au susținut această teză, initiatorul și susținătorul principal al mării preturilor la achiziții de produse agricole a fost HULDUBAN VASILE, care a și făcut memorii în care a susținut prin argumentată, necesitatea mării preturilor. Aceste memorii au fost depuse o parte lui VASILE LUCA și o parte Comitetului de preturi, de se lungea Consiliul de Miniștri. Menționez că HULDUBAN VASILE, care avea sub conducerea sectorului de achiziții a dat dispoziții de a se mări preturile la achiziții; lãrã de mai aștepta rezultatul memoriilor făcute de dãnsul (Cazul cãrnii, bovinã și altele).

Întrebare: Care a fost poziția lui SZABO ADALBERT în discuțiile cu dumneata în această problemă adică ce a ce privește mărirea preturilor la achiziții la produsele agricole?

Îscãlitura,

[Signature]

Urmare: Răspuns: Poziția lui SZABO ADALBERT în discuțiile avute cu mine, referitor la mărirea prețurilor de achiziție la produsele agricole, a fost de acord cu mine și cu ceilalți arătați mai sus.

Menționez că SZABO ADALBERT în calitate de Consilier care avea Sectorul cereale, legume, fructe, și care se ocupa cu achiziția acestor produse, a fost alături de HULDUBAN, initiatorul și susținătorul mării prețurilor. În scopul aplicării politicii sale de mărirea a prețurilor la achiziție la produsele agricole SZABO ADALBERT, știu că a mers singur și de multe ori împreună cu HULDUBAN, la VASILE LUCA pentru mărirea prețurilor de achiziție a produselor agricole, ce a ce a și obținut. În caz concret, în toamna anului 1950 Sesiile Comitetului de prețuri de pe lângă Consiliul de Miniștri, a dat un aviz negativ în ceea ce privește mărirea prețurilor la achiziția cartofilor, SZABO ADALBERT s-a dus la LUCA și a obținut de la el aprobarea mării prețurilor la achizițiile de cartofi este avizul negativ a Comitetului de prețuri de pe lângă Consiliul de Miniștri.

Întrebare: Ce poziție a avut ALEXE NICULAE în această problemă?

Răspuns: În discuțiile avute cu mine și cu ceilalți arătați mai sus, ALEXE NICULAE a fost complet de acord cu mărirea prețurilor de achiziție la produsele agricole.

Întrebare: Care a fost poziția dumneavoastră în ce ce privește problema Creditelor?

Răspuns: Poziția mea în problema Creditelor a fost ca să cer în permanentă și cât mai multe credite pentru operațiunile Cooperatiei de la Banca de Stat.

Iscălitura,

[Signature]

Urmare:

Intrebare: Cine a mai fost de acord cu demnitatea în ceea ce privește luarea de cât mai multe credite dela Banca de Stat?

Răspuns: În ce ace privește luarea de cât mai multe credite dela Banca de Stat a fost de acord cu mine VOITEC STEFAN, ALEXE NICULAE, CERNICICA DUMITRU; HULDUBAN VASILE, SZABO ADALBERT și Nagy Victor.

Intrebare: Care a fost poziția fizicului din cei amintati mai sus în această problemă, față de a se lua cât mai multe credite dela Banca de Stat.

Răspuns: Cei amintati mai sus, în primul cu mine, am fost de acord de a se lua cât mai multe credite dela Banca de Stat, peste cele necesare fizicului Sector în parte, din Cooperatie.

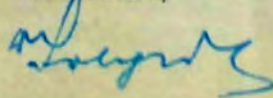
Intrebare: Care a fost poziția dumitale în ce a se privește izolarea Cooperatiei de Sectorul de Stat?

Răspuns: Poziția mea a fost de izolare a Cooperatiei de Sectorul de Stat, de ne colaborare și de o concurență reală între Cooperatie și sectoarele Comerțului de Stat.

Intrebare: Cine a fost de acord, și cu cine ai discutat poziția dumitale față de Sectorul de Stat?

Răspuns: Cu această poziție dusă înainte, a fost de acord VOITEC STEFAN, ALEXE NICULAE, CERNICICA DUMITRU, HULDUBAN VASILE, TANET NICULAE; SZABO ADALBERT FODOR VASILE și NAGY VICTOR. Inițiatorul acestei poziții a fost VOITEC STEFAN. El în numeroase ocazii a avut fațon de mine și de cei amintati mai sus o serie de manifestări în sensul că, Cooperatiea este o organizație de masă independentă dar nu la dispoziția Organelor de Stat. În multe ocazii m-am exprimat că: "Organele de Stat n-au nici o calitate de a se amesteca în treburile Cooperatiei" făcând compariția că, Cooperatiea este un Organ similar

Iscălitura,

Urmare: cu Consiliul de Miniștri. Alături de VOITEC, cel mai 24

consecvent și susținător al acestei acțiuni dusmănoase a fost HULDUBAN VASILE, care prin diferite intrigi și reclamații nejuste în contra Comisiei de Stat a Planificării și a Comisiei de Stat a Aprovizionării și a Ministerului Comerțului Interior prezentate ^{și susținute} de acesta, a dus la înlăturarea Expediției de Statul de Stat.

Intrebare: Cum va ajunge la hotărârea de a se desface prin cooperative mărfuri (care sunt excluse pentru cooperatori și membrii Expedițiilor Populare colective) chiburilor?

Răspuns: Problema s-a pus în anul 1950, când VASILE LUCA, sub pretextul că nu se realizează Planul de Casă la încorășile de numerar, a dat ca linie lui VOITEC ȘTEFAN și ALEXE NICULAE, ca toate mărfurile să se vândă fără restricții și chiburilor. În urma liniei Marote de LUCA, VOITEC ȘTEFAN a propus introducerea acestei acțiuni dusmănoase, Comitetului Executiv, care a fost de acord cu această acțiune în unanimitate. Știu că înainte de a se pune în discuție Comitetului Executiv, această linie a fost Marota printr-o circulară, de VOITEC ȘTEFAN și ALEXE NICULAE, unităților Cooperatiste.

Așăce am citit, avânt cu avânt, prezentul proces verbal de interogatoriu, și constatând că cele scrise corespund întocmai cu cele declarate de mine, susțin și semnez propriu, nesilit de nimeni.

Încheiat
F. Simian

Învinuit
[Signature]

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU
 =====

Arestatul SOLYMOS IVAN, născut la Zalău Regiunea Cluj, la 14 Februarie 1915, de profesie avocat, cu ultimul domiciliu în București str. Sion nr. 16.-

8 Iulie 1952, București.-

Interogatoriul a început la ora 20,30

" s'a terminat " 0,30

Intrebare:

Ce alte acțiuni criminale de sabotaj cunoști, în afară de cele arătate de d-ta, în declarațiile anterioare, și cine se face vinovat de ele?

Răspuns:

În sectorul legume și zarzavaturi s'au comis o serie de acțiuni criminale de sabotaj, care au cauzat pagube mari cooperativelor și economiei naționale. Astfel în anii 1950-51, cantități enorme de cartofi, ceapă, morcovi, varză și alte produse, au fost aruncate fiind stricate. Aceaste s'a întâmplat din cauză că în acești ani nu s'au încheiat contracte între unitățile achizițoare și unitățile de desfacere, cu arătarea cantității pe calități, a prețului și termenul de livrare. Din această cauză dirijările s'au făcut în mod neorganizat, ceea ce a dus în anumite perioade la lipsa completă de aprovizionare, iar în alte perioade la livrarea unor cantități exagerat de mari de produse peste puterea de desfacere a unităților. Sectorul valorificării (legume zarzavaturi) din Centrocoop, a impus această metodă fără să întrebe unitățile de posibilitățile și necesitățile lor. O altă dirijare a acestor produse cu intenție și caracter de sabotaj, a fost că s'au făcut o serie de încrucișări de transporturi, din această cauză produsele s'au stricat pe drum. Ca exemplu: un transport de câteva vagoane de cartofi au fost dirijate de sectorul respectiv al Centrocoopului din Regiunea Stalin la Bacău, iar de acolo la Constanța. Aceste vagoane de cartofi din cauza criminalei dirijări au ajuns la Constanța complet stricate, deoarece au făcut ca întreaga cantitate de cartofi să fie aruncată în mare.-

ss. Solymos Ivan

- 2 -

Un alt exemplu: multe zeci de vagoane de varză dirijate iarna în vagoane nefinchise, dela Regiunea Severin la orasul Stalin, (fără să fie cerut), iar de acolo la Craiova unde din cauză că au stat prea mult afară în vagoane descoperite ajungând la Craiova complet stricate.-

Față de aceste acțiuni criminale de sabotaj răspunde în primul rând SZABO ADAIBERT consilier și director al acestui sector și HULDUBAN VASILE vice președinte care avea în subordine acest sector. În afară de ei se face vinovat și restul comitetului executiv, care deși cunoștea pagubele morale și materiale de zeci de milioane cauzate de dirijările criminale, nu au luat măsuri împotriva principalilor vinovați.-

O altă acțiune criminală a fost aceea că în primăvara anului 1951, VASILE HULDUBAN a emis o circulară și a dat instrucțiuni verbale îndrumătorilor pentru organizarea stânelor în cooperative. În aceste instrucțiuni, contrar liniei Partidului, s'a dat dispoziția ca cooperativele să preia toate terenurile de pășunat oilor, astfel să forțeze pe țărani ca să intre în stânele cooperatiste.- Preluându-se terenurile de pășunat de către cooperative, țărani au fost opriti să pășuneze oile pe teren.- Această situație a creiat nemulțumiri mari în rândul țărănimii, creind astfel răzmerițe în câteva comune din Regiunea Putna. În general prin această circulară s'a urmărit îndepărtarea și compromiterea ideii cooperatției și avantajului muncilor în colectiv. Pe de altă parte circulara nefăcând deosebirea în privința intrării în stâne cooperatiste între țărani muncitori, mijlocasi și chiaburi, a creiat și din această cauză nemulțumiri mari în rândurile țărănilor muncitori.-

O altă acțiune criminală care a adus pagube de sute de milioane Cooperatției și economiei naționale, a fost aceea că în anul 1951 la contractările de legume și zarzavaturi accentul s'a pus pe numărul hectarilor și nu pe cantitatea produselor, ce trebuie să fie livrate. În scopul acestor contractări s'au dat avansuri, fără un control prealabil, unor oameni care nu aveau ce să livreze. Din această cauză în luna Iunie 1952, au fost încă nerecuperati dela contractanți circa trei sute milioane lei vechi din anul 1951. Această metodă criminală de contractări a fost introdusă de către HULDUBAN VASILE și SZABO ADAIBERT.-

ss. Solymos Ivan

-/-

- 3 -

Ca o consecință a dirijărilor criminale la legume și zarzavaturi, centrele importante muncitorești ca: Reșița, Valea Jiului, Valea Prahovei și Hunedoara, au fost în permanentă lipsite de aceste produse, pe când zeci de vagoane cu astfel de produse au fost aruncate în Mare din cauză că s'au stricat. Menționez că în anul 1951 regiunile Timișoara și Arad, deși au fost deficitare din cauza secetei, totuși au fost desemnate pentru aprovizionarea centrelor Reșița, Valea Jiului și Hunedoara. Aceste regiuni nu au putut să acopere necesitățile lor proprii și astfel nu au putut trimite nimic centrelor mai sus amintite.-

După ce am citit cuvânt cu cuvânt cele declarate de mine, susțin și semnez.-

ss. Solynos Ivan

MAIOR DE SECURITATE

F. Simion

CM/5 ex.

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestat SOLYMOS IVAN născut la ZALĂU Regiunea [LUJ], la
 14 Februarie 1915, de profesie avocat, cu ultimul domiciliu
 în București Str. SION nr. 16 (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

8 Iulie 1952

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 20 și min. 30
 „ s'a terminat la „ 0 și „ 30

Intrebare: Ce alte actiuni criminale de sabotaj cunoaște, în afară de cele arătate de d-ta în declarațiile anterioare și cine se face vinovat de ele?

Răspuns În sectorul legumelor și zarzavaturilor s-au comis o serie de actiuni criminale de sabotaj, care au cauzat pagube mari cooperărilor și economiei naționale. Astfel în anii 1950-51 cantități enorme de cartofi, ciupă, mazăre, țoapă și alte produse au fost aruncate fiind stricate. Aceasta s'a întâmplat din cauza că în acești ani nu s'au încheiat contracte între unitățile achiziționare și unitățile de desfacere, cu arătarea, cantității și calității și prețului și termenul de livrare. În această cauză direcțiile s-au făcut în mod sau neorganizat; cei ce a dus în anumite perioade la lipsa completă de aprovizionare, iar în alte perioade la livrarea unor cantități exagerat de mari de produse peste ^{puterea} de desfacere a unităților. Sectorul valorificării (legumelor și zarzavaturilor) din București, a impus această metodă fiindcă se întindea între unitățile de posibilități

Urmare: si necinitatile lor. O alta dirijare a acestor
produse cu intentie si caracter de sabotaj, a fost ca
sa facut o serie de incercari de transporturi din
aceasta cauza produsele sau stricate pe drum. Ca
exemplu, un transport de cetera vagoane de cortafi au
fost dirijate de rectorul respectiv al centrului, din
reg. Italin la Bacau, iar de acolo la Baustanta.

Aceste vagoane de cortafi din cauza crimei dirijate
au ajuns la Baustanta complete stricate, cu ce a facut
ca intreaga cantitate de cortafi sa fie aruncate in mare.

Un alt exemplu, multe zeci de vagoane de vopsea dirijate
iarna in vagoane neincluse, de la reg. Tereniu la orasul
Italin fara sa fi cerut, iar de acolo la Braiova, unde, din
cauza ca au stat prea mult afara in vagoane descoperite
ajungand la Braiova complete stricate.

Fata de aceste actiuni criminale de sabotaj raspunde
in primul rand Sato Adolberg Consilier si director al
acestui rector. si Huldubau Vasile vice presedinte care
a sea in subordine acest rector. In afara de ei se face
simpat si restul comitetului executiv, care desi cunosc
pagube morale si materiale de zeci de milioane cauzate
de dirijerile criminale, nu au luat masuri inpotriva
principaler tenorati.

O alta actiune criminala, a fost aceea, ca in
primavara anului 1951. Vasile Huldubau, a emis o circulara
si a dat instructiuni verbale in drumurile pentru organizarea
stanelor in cooperative. In aceste instructiuni contrar liniei
partidului sa dat dispozitie ca cooperativele sa preia
toate terenurile de posunat alor, astfel sa
parteze pe terenii ca sa intre in stanele cooperatiste.

Includandu-se terenurile de posunat de catre cooperative
terenii au fost apriti sa posuneze oile pe teren. Aceasta

Iscaitura,

[Signature]

Urmare: situatie a creiat nemulțumiri mari in rândul 29
tărăniimei, creioidul ostfel răzmerite in câteva cauze din
reg. Putna. In general prin această circulară sa urmărit
îndeplătire și campramiteria ideii cooperativei și a avantajului
muncitor. in colectiv. Se de alta parte circulara ne făcând
deosebirea in privința intrării in stane cooperative între
tărani muncitori, mijlocas și chihuri a creiat și din
această cauza nemulțumiri mari in rândurile
tărănilor muncitori.

O altă actiune criminală care a adus pagube de
mii de milioane cooperativei și economiei nationale a
fost aceea că in anul 1951 la contractările de
legume și zarzavaturi accentul sa pus pe numărul
hectarilor și nu pe cantitatea produselor ce trebuia să
fie livrate. In sequel acestor contractări sa dat
a răsuri, fără un control prealabil, unor oameni
care nu aveau ce să livreze. Din această cauza
in luna Iunie 1952. au fost inech ^{nercuperate,} ~~recuperate~~ de la
contractanți circa trei sute milioane lei rechi, din
anul 1951. Această metoda criminală de contractări
a fost introdusă de către Heidekraut rozi și La ho
Adolberg.

Ca o consecință a derizărilor criminale la legume
și zarzavaturi, centre importante muncitorești ca
Reșița, valea Jiului, valea Brahoșului și Huniadauara au
fost inpermanente lipsite de aceste produse, pe când
Zeci de sate cu ostfel de produse au fost aruncate
in mare din cauza că sau stricat. Menționez că
in anul 1951 regiunile Timisoara și Brad, desi au
fost deficite din cauza recetei, taturu au fost desemnate
pentru aprovizionarea centrelor Reșița, valea Jiului și
Huniadauara. Aceste regiuni nu au putut să acopere

Iscălitura,

M. Lovințanu

Urmare: ^{nime} necesitatele lor propri si astfel nu au putut
trimite (Centrelor mai sus amintite).

Dupa ce au citit cursoz cu cursoz cele declarate
de mine, astia si semne
auctoarea

Maior de securitate

Polizist

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU
 =====

Arestatul SOLYMOS IVAN, născut la 14 Februarie 1915, în Zalău, de profesie avocat, cu ultimul domiciliu în Bucuraști str. Sion nr. 16.-

9 Iulie 1952, București.

Interogatoriul a început la ora 20,45

" s'a terminat " 0,30

Intrebare:

Ce anume alte acțiuni criminale de sabotaj s'au mai comis în Centrocoop, în afară de cele arătate de d-ta până acum?

Răspuns:

În afară de cele arătate de mine în declarațiile anterioare, mai cunosc următoarele acțiuni criminale de sabotaj comise de Centrocoop:

1.- În anii 1950 și 1951, în sectorul valorificării a Centrocoopului au fost depozitate în bazine și reținute dela vânzare, zeci de milioane de ouă. Ca o consecință a reține dela vânzare, peste șazeci de milioane de ouă s'au stricat, aducând astfel pagube de câteva zeci de milioane de lei. Deși specialistul de ouă FLORIAN, a atras atenția în nenumărate rânduri asupra pericolului de alterare a acestor ouă și deci să fie puse în vânzare, totuși HULDUBAN VASILE a dat ordin categoric de a nu fi puse în vânzare. Menționez că FLORIAN din cauza insistenței sale, a fost concediat de către HULDUBAN VASILE pe motivul că este un element nedisciplinat. Cu ouăle stricate s'a încercat de a le folosi în fabricarea de săpun, dar acest lucru nu a reușit.-

2.- În anul 1950 și 1951, au fost depozitate circa 30 vagoane de brânză (telemea). Din cauza timpului îndelungat în care au fost ținute în depozit, această cantitate de brânză (în timp ce populația suferea lipsa acestui aliment cât și armata) nu a fost pusă în vânzare, această cantitate de brânză s'a stricat, aducând astfel pagube de peste șazeci de milioane lei. Menționez că această cantitate de brânză a fost ținută ascunsă în depozite fără să fie comunicată, Comitetului de Stat al aprovizionării. Deasemeni mai arăt că specialistul JIPA VALENTIN a sesizat că depozitarea îndelungată a acestei brânze nu este recomandabilă, deci să fie pusă în vânzare căci

ss. Solymos-Ivan

altfel se va strica, totuși nu s'a ținut cont de recomandarea sa.-

3.- Un alt caz de sabotaj a fost neridicarea la timp a laptelui colectat și achiziționat, din această cauză s'au stricat cantități mari de lapte, a cărui consecință a fost că nu s'a putut îndeplini planul de producție la unt; deasemenea nu au putut fi aprovizionate instituțiile și astfel s'au cauzat pagube mari morale și materiale. Stiu că în luna Noembrie 1951, s'au stricat peste 20.000 hectolitri lapte (2.200.000 litri), cauzând pagube în suma de patruzeci milioane lei.-

4.- O altă acțiune criminală de sabotaj, făcută în sectorul de valorificări din Centrocoop condusă de HULDUBAN VASILE, a fost aceea că în anii 1950 și 1951, un număr foarte mare de porci au fost dați pentru îngrășare fără nici o pregătire organizată și fără control la Bălțile Dunării. Stiu că specialiștii din Ministerul Agriculturii s'au opus la această metodă de îngrășare arătând riscurile acestei metode.-

Totuși sectorul valorificării nu a ținut cont de recomandările Ministerului Agriculturii, au introdus metoda lor proprie. Ca o consecință a acestei metode, care consta în neîngrijirea organizată a porcilor prin aceea că au fost lăsate să se hrănească cu erburile din împrejurimea bălților fără să li se dea altă mâncare. Din această cauză un număr foarte mare a murit și alții au fugit și din lipsă de control o parte au fost furăți. Aceasta a cauzat o pagubă de 74.000.000 (șaptezeci și patru milioane) lei.-

5.- O altă acțiune criminală de sabotaj, a fost aceea că, în legătură cu schimbul între soda caustică și untura necomestibilă la cooperative. Din cauză că nu s'au dat instrucțiuni cum să se procedeze în cazul când țărani în loc de untură necomestibilă vor oferi untură comestibilă, cooperativele au amestecat untura necomestibilă cu cea comestibilă, astfel cauzând pagube foarte mari cooperativei cât și economiei naționale.-

Intrebare:

Care a fost poziția lui VASILE LUCA față de aceste acțiuni criminale de sabotaj arătate de d-ta mai sus?

Răspuns:

VASILE LUCA a cunoscut foarte bine aceste cazuri. Unele din aceste cazuri i-au fost aduse la cunoștință, prin copia dosarelor încheiate de organele de control financiar ale Centrocoopului. Ca exemplu cazurile cu ouă și brânză.-

ss. Solymos Ivan

- 3 -

Ulterior, cu ocazia unor ședințe ținute cu VASILE LUCA, discutându-se despre aceste probleme, VASILE LUCA s'a exprimat "Intr'un sector așa de vast cum este cooperația, sunt inerente astfel de pagube, deci nu trebuie căutat vinovați". Prin aceasta noi ne-am dat seama că VASILE LUCA era de acord cu acțiunile criminale arătate de mine mai sus. Când VASILE LUCA s'a exprimat așa cum am arătat, au mai fost de față STEFAN VOITEC și NICOLAE ALEXE. Aceasta s'a petrecut în primăvara anului 1951.-

După ce am citit cele declarate de mine, susțin și semnez.

ss. Solymos Ivan

MAIOR DE SECURITATE

Fischel Simion

OM/5 ex.

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestat - la Iolymas Trau, născut la 14 febr. 1915 în
Jalau, de profesie ardeat, cu ultimul domiciliu
 în București str. Lion Nr. 16. (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

9. Iulie 1952

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 30 și min. 45

" s'a terminat la " 0 și " 30.

Intrebare: Ce amuse alte actiuni criminale de sabotaj
sau mai camis in Centrocop, in afara de cele arătate
de g-ta pna acum.

Răspuns: In afara de cele arătate de mine in
declarațiile anterioare, mai cunosc următoarele actiuni
criminale de sabotaj comise in Centrocop.:

1/ In anii 1950 și 1951 in sectorul de reparări a Centrocopului
au fost depozitate in magazine și reținute de la vânzare.
zeci de milioane de ouă. Ca o cauză ciută a reținerii de la
vânzare, peste saizeci de milioane de ouă sau stricat
aducând astfel pagube de câteva zeci de milioane de lei.
Deși specialistul de ouă Florian, a tras atenția in
neenumerabile ori asupra pericolului de alterare acestor ouă
și deci să fie puse in vânzare, tatălui Huldubau vorșile
a dat ordin categoric de a nu fi puse in vânzare. Menționez
că Florian din cauza insistenței sale, a fost concediat
de către Huldubau vorșile pe motivul că este un element
nedisciplinat. Oube stricate sa încercat de a le folosi

[Signature]

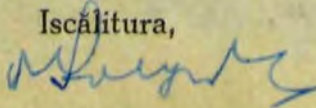
Urmare: in fabricarea de sapun, dar acest lucru nu a reusit.

3) In anii 1950 si 1951 au fost depozitate circa 30 tone de branza (telemea). Din cauza timpului indelungat in care au fost tinute in depozit aceasta cantitate de branza, (in timp ce populatia suferea lipsa acestui aliment cat si armata), nu a fost pusă in vânzare, aceasta cantitate de branza sa stricat, aducand astfel pagube de peste saizeci de milioane lei. Mentionez ca aceasta cantitate de branza a fost tinuta oarecum in depozite fara sa fie comunicata, Comitetului de stat al aprovizionării. De asemenea mai arat ca specialistul Gipa Valutiu a regizat ca depozitarea indelungata acestui branza nu este recomandabila, deci sa fie pusă in vânzare, caci altfel se va strica. Totusi nu sa tinut cont de recomandarea sa.

3) Un alt caz de sabotaj a fost neridicarea la timp a laptelui colectat si achizitionat, din aceasta cauza sau stricat cantitati mari de lapte, acorui consecinta a fost ca nu sa putut indeplini planul de productie la unit, de asemenea nu au putut fi aprovizionate institutiile si astfel sau cauzat pagube mari marale si materiale. Stiu ca in luna noiembrie 1951 sau stricat peste 20.000 hectolitri lapte. (2.200.000 litri) cauzand pagube in sumi patruzeci de milioane lei.

4) O alta actiune criminala de sabotaj, fapta in sectorul de valorificari din beutucop condusa de Hulduban vanile, a fost aceea ca in anii 1950 si 1951 un numar de mare de porci au fost dati pentru ingrasare fara nici o pregătire organizata si fara control la baltile dunerii. Stiu ca specialisti din Ministerul agriculturii sau apas la aceasta metoda de ingrasare arband riscurile acestui metode.

Iscaitura,

Urmare: Totuși sectorul salarificării, nu au ținut cauză ³⁴
de recomandările Ministerului Agriculturii, au
instrăduș metoda lor proprii, ba o conștientă acestor
metode, care cauză în neingrijirea organizată
a parcelor, prin aceea că au fost luate să se
frâncească cu erburile din împrejurimea holtilor,
fără să li se dea altă muncă. Din această cauză
un număr f. mare a murit și alți au fugit și
din lipsă de control o parte au fost furati. Aceasta
a cauzat o pagubă de 74.000.000 (septzeci și patru de
milioane) lei

5) O altă acțiune criminală de sabotaj, a fost aceea
că, în legătură cu schimbul între sada caustică
și untura necomestibilă la cooperative, din cauza
că nu s-au dat instrucțiuni cum să se procedeze
în cazul când țărani, în loc de untură necomestibilă
vor opera untură comestibilă, cooperativele au amestecat
untura necomestibilă cu cea comestibilă, astfel
cauzând pagube f. mari cooperativei cât și economiei
naționale.

Intrebare Care a fost paguba lui Voril Luca
față de aceste acțiuni criminale de sabotaj și răstăle
de grăta mai sus.

Răspuns Voril Luca a cauzat f. multe
aceste cazuri. Unele din aceste cazuri s-au fost
aduse la cunoștință, prin copii dosarilor încheiate de
organele de control financiar ale Centrului,
ca exemplu cazurile cu ouă și brânză. —

Ulterior cu ocazia unor sedințe ținute cu Voril
Luca, discutându-se despre aceste probleme, Voril
Luca sa exprimat „Într-un sector așa de vast cum este
cooperativa, sunt inerente astfel de pagube, deci

Iscălitura,

M. D. D. D.

Urmare: me trebuie cunoscut vinovatii". prin aceasta
mai noam dat seama ca raile Luca era de acord
cu actiunile criminale aratate de mine mai sus
cand raile Luca sa exprimat asa cum am aratat
mai sus, au fost de fata Stefan Vaitic si
Nicolae Alexe, aceasta sa petrecut in primavara
anului 1957. Dupa ce am citit cele declarate de mine
mestru si reunez

Archetator

Mai de recuritate
7. Simian

[Handwritten signature]

Iscaitura,

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

=====

Arestatul SOLYMOS IVAN, de profesie vice-președinte în Centrocoop, fost avocat, născut în Zalău Regiunea Cluj, la 14 Februarie 1915, cu ultimul domiciliu în București str. Sion nr. 16.-

23 Septembrie 1952, București.

Interogatoriul a început la ora 20,30

" s'a terminat " 0,45.

Intrebare:

La interogatoriul din 25 Iunie 1952, ai arătat că s'au confecționat un număr de 2000 căruțe dintre care câteva sute nu au fost întrebuințate din cauză că unitățile Centrocoop-ului le-au refuzat ca necorespunzătoare. Arată d-ta cum s'a ajuns la confecționarea acestor căruțe?

Răspuns:

În toamna anului 1950, HULDUBAN VASILE a propus Comitetului Executiv confecționarea unui număr de căruțe, pentru acoperirea nevoilor de transport. Propunerea a fost aprobată de către Comitetul Executiv și s'a hotărât confecționarea a 2000 căruțe.-

Intrebare:

Unde s'au confecționat aceste căruțe?

Răspuns:

Aceste căruțe au fost confecționate la fabrica de Stat din Codlea.-

Intrebare:

Cine a hotărât modelele și tipurile de căruțe?

Răspuns:

Modelele în formă de desen au fost prezentate lui HULDUBAN VASILE de către delegații fabricii iar HULDUBAN VASILE punându-și avizul pe aceste modele le-a prezentat spre aprobare președintelui Centrocoopului STEFAN VOITEC.-

Intrebare:

Pentru care motiv era necesar avizul lui HULDUBAN VASILE?

ss. Solymos Ivan

././.

- 2 -

Răspuns:

HULDUBAN VASILE care coordona sectorul de valorificări din Centrocoop, era primul interesat în fabricarea acestor căruțe, deoarece ele urmau să deservească sectorul de valorificări și în special direcția Laptelui.-

Intrebare:

Cine a încheiat contractul cu fabrica "Codlea" pentru confecționarea acestor căruțe?

Răspuns:

Contractul a fost încheiat de Dir. Aprovizionare și Repartiții din Centrocoop.-

Intrebare:

În sarcina cărui vice-președinte era coordonarea acestei direcții?

Răspuns:

Coordonarea Dir. Aprovizionării și Repartiții cădea în sarcina mea.-

Intrebare:

Ce s'a făcut cu căruțele confecționate?

Răspuns:

Au fost trimise beneficiarilor, adică unităților cooperatiste din țară, după indicațiile date de către sectorul valorificări în special Dir. Laptelui.-

Intrebare:

Căruțele au fost primite de toți beneficiarii indicați de sectorul valorificări?

Răspuns:

Nu toți beneficiarii au primit căruțele trimise, iar alții le-au primit dar nu le-au folosit.-

Intrebare:

Câte căruțe au fost refuzate?

Răspuns:

Nu îmi aduc aminte precis câte căruțe au fost refuzate, dar în mod precis câteva sute de căruțe au fost refuzate sau nefolosite.-

Intrebare:

Ce consecințe au fost din cauza refuzării și nefolosirii acestor câteva sute de căruțe?

ss. Solymos Ivan

././.

Răspuns:

Din cauza refuzării și nefolosirii acestor cărușe s'au cauzat pagube Centrocoopului, iar pe de altă parte au fost blocate sume de bani din partea Băncii de Stat.-

Intrebare:

Cine se face vinovat de aceste fapte?

Răspuns:

Se fac vinovați acei care au aprobat referatul din 13.I. 1951, adică STEFAN VOITEC, NAE ALEXE, HULDUBAN VASILE și SOLYMOS IVAN.-

Intrebare:

Înainte de a se încheia contractul cu fabrica "Codlea" au fost încheiate contracte cu beneficiarii?

Răspuns:

Nu au fost încheiate contracte cu beneficiarii.-

Intrebare:

Ce consecințe au fost din cauza neîncheierii contractelor cu beneficiarii?

Răspuns:

Unele unități au refuzat căruțele trimise, deoarece nu se încheiaseră contracte cu ele, deci nu s'au simțit angajate și obligate față de Centrocoop, ceea ce a creat situația arătată de mine mai sus.-

Intrebare:

Cine trebuia să încheie contracte cu beneficiarii?

Răspuns:

Contractele cu beneficiarii trebuia să le încheie Dir. Aprovizionări și Repartiții.-

Intrebare:

D-ta ca coordonator al acestei Direcții, te-ai interesat de încheierea acestor contracte?

Răspuns:

Eu nu m'am interesat de încheierea acestor contracte.-

După ce am citit cuvânt cu cuvânt cele declarate de mine și menționate în prezentul proces verbal, susțin și semnez.

ss.Solymos Ivan

MAIOR DE SECURITATE

F.Simion

CM/5 ex.

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestat-ul Iolyms Ivan. de profesie lice președinte în
Centrașop. fost avocat, născut în Țolău Reg. Bluj, la 14 febr. 1915 cu
 ultimul domiciliu în București str. Lianu Nr. 16. (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

23. septembrie 1952.

Orașul București

Interogatorul a început la ora 20 și 30 minute

" s'a terminat la " 0. și 45 "

Intrebare: La interogatoriul din 25 iunie 1952. ai arătat că
 se confecționau un număr de 3000 cărute din bre care
 cărute sînt, nu au fost interzicute din cauza că
 unitățile centrașopului te-au refuzat ca necorespunzătoare
 arată și tu cum sa ajuns la confecționarea acestor
 cărute. ?

Răspuns În toamna anului 1950., Helderbau
 Vasile a propus comitetului executiv confecționării
 unui număr de cărute, pentru repararea neșilor
 de transport. Propunerea a fost aprobată de către
 comitetul executiv și sa hotărât confecționarea a
 3000 (dau mi) de cărute.

Intrebare Unde sau confecționat aceste cărute

Răspuns, Aceste cărute au fost confecționate
 la fabrica de stat din Cădlea.

Intrebare Cine a hotărât modelele și tipurile de
 cărute.

Răspuns Modelele în formă de desen au fost

Iolyms Ivan

Urmare: prezentate lui Huldubau toate de către delegati fabricii.
Iar Huldubau toate punandu-i a țigut pe aceste modele,
le-a prezentat spre aprobare președintelui Centrului
Ștefan Rațu.

Intrebare Pentru care motiv era necesar a țigut
lui Huldubau toate.

Răspuns Huldubau toate, care coordona
sectorul de valorificări din centru, era primul interesat
în fabricarea acestor cărute, deoarece ce s le urmau să
dirigeze sectorul de valorificări și în special
direcția loptului.

Intrebare Cum a încheiat contractul cu fabrica „Cădea”
pentru confecționarea acestor cărute.

Răspuns Contractul a fost încheiat de
Direcția Aprovizionare și repartiție din centru.

Intrebare În sarcina cărui vice președinte
Cădea era coordonarea acestei direcții.

Răspuns Coordonația din. Aprovizionare
și repartiție Cădea în sarcina mea.

Intrebare Ce sa făcut cu cărutele
confecționate.

Răspuns Au fost trimise beneficiarilor,
adică unităților cooperatiste din țară, după indicațiile
date de către sectorul valorificări în special direcția
loptului.

Intrebare Cărutele au fost primite de toți
beneficiarii indicați de sectorul valorificări.

Răspuns Nu toți beneficiarii au primit
cărutele trimise, iar alți le-au primit dar nu le-a folosit.

Intrebare Câte cărute au fost refuzate.

Răspuns Nu am adus aminte precis câte
cărute au fost refuzate, dar în mod precis câteva sute

Semnătura,

[Signature]

Urmare: de carute au fost refuzate sau nefolosite..

39

Intrebare Ce consecinte au fost din cauza refuzarii si nefolosirii acestor cetera sute de carute?

Raspuns Din cauza refuzarii si nefolosirii acestor carute s-au chisat pagube centrului. In afara de alta parte au fost blocate sume de bani din partea Polucii de stat.

Intrebare Cine se face vinovat de aceasta parte.

Raspuns Se face vinovati acei care au aprobat neferatul din 13.-i-1951 adica St. Voite, Nae Alexe, Huldubau Vasile si Solymar I. sau.

Intrebare Inainte de a se incheia contractul cu fabrica „Badlea”, au fost incheiate contracte cu beneficiarii?

Raspuns Nu au fost incheiate contracte cu beneficiarii.

Intrebare Ce consecinte au fost din cauza neincheierii contractelor cu beneficiarii.

Raspuns Unele unitati au refuzat carutele trimise, deoarece ce nu se incheiasse contracte cu ele, deci nu erau vinovate angajate si obligate fata de Centrul. Cui se creia situatia aceasta ar fi de la mine noi sau.

Intrebare Cine trebuia sa incheie contracte cu beneficiarii?

Raspuns Contractele cu beneficiarii trebuia sa incheie Directia Aprovizionarii si repartitiei.

Intrebare D-ta ca coordonator al acestei Directii. Te-ai interesat de incheierea acestor contracte.

Raspuns Eu nu mam interesat de

Semnatura,

[Signature]

Urmare: incheierea acestor contracte.

Dupa ce au citit curatul cu curatul si
Semntura cele declarate de mine si mentionate
in prezentul proces verbal sustin si reunez
anchetator

Maior de securitate

Stana
Fi.

Stana

A long, thin, curved line drawn across the page, possibly a signature or a mark.

Semnatura,

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU
 =====

Arestatul SOLYMOS IVAN, născut la 14 Februarie 1915, în comuna Zalău Regiunea Cluj, de profesie vice-președinte la Centrocoop, fost avocat, cu ultimul domiciliu în București str. Sion nr.1.-

7 Octombrie 1952, București.

Interogatoriul a început la ora 20,30

" s'a terminat " o,45.

Intrebare:

Cine s'a ocupat de planificarea forțelor de muncă și a fondului de salarii al Centrocoop-ului pe trimestrul I.1951?

Răspuns:

De planificarea forțelor de muncă și a fondului de salarii s'a ocupat Direcția Planificării din Centrocoop, coordonată de mine.-

Intrebare:

Dece fondul de salarii planificat pe trim.I.1951 a fost **insuficient**?

Răspuns:

Tehnicienii dela Planificări deștat au planificat fonduri **insuficiente** deși Centrocoop-ul a prezentat și a cerut fondurile necesare.-

Intrebare:

Ce măsuri ai luat în Martie 1951 când ai aflat că o parte din cooperative au consumat fondul de salarii planificat pe întreg trimestrul I.1951 în lunile Ianuarie și Februarie 1951?

Răspuns:

Din fondul anual planificat am folosit o parte pentru acoperirea fondului de salarii pe luna Martie 1951.-

Intrebare:

Dece nu s'a planificat în fondul de salarii pe trim. I.1951, suma de 80 miliarde reprezentând fondul de salarizare?

ss.Solymos Ivan

Răspuns:

In anul 1950 nu era introdus controlul fondului de salarii de către Bancă. Din acest motiv nu s'a planificat pe trim.I.1951 suma reprezentând fondul de salarizare.-

Intrebare:

Dacă fondul de salarizare nu a fost cuprins în planul de salarii, de unde s'a acoperit suma de 80 milioane?

Răspuns:

Din beneficiul realizat dela unitățile cooperatiste, un procent din această sumă era repartizat pentru pregătirea cadrelor. Din acest fond a fost acoperit suma care reprezenta fondul de salarizare care nu a fost cuprins în planul de salarii pe trimestrul I.1951.-

Intrebare:

Cum ai privit d-ta controlul utilizării fondului de salarii la unitățile cooperatiste potrivit H.C.M.1424/1951?

Răspuns:

Eu am considerat că această hotărâre nu se potrivește cooperatizării și este greu de aplicat, din motivul că realizarea planului nu depinde numai de salariați. Iar planificarea vânzărilor în cooperatie nu a fost încă bine organizată. Din aceste considerente am intervenit la Banca de Stat la consilierul RADULESCU, cerând acestuia amânarea acestei hotărâri. Dealtfel și Ministerul Comerțului Interior a întâmpinat aceleași greutăți, deasemenea cerând și ei amânarea aplicării H.C.M.1424, cererea noastră fiind respinsă am pus în aplicare hotărârea.-

Intrebare:

Când s'au întocmit instrucțiunile pentru unitățile cooperatiste privind introducerea controlului utilizării fondului de salarii potrivit H.C.M.1424/1951?

Răspuns:

Nu pot să precizez ziua, dar știu că s'au întocmit instrucțiunile cu întârziere.-

Intrebare:

Când au fost difuzate aceste instrucțiuni unităților cooperatiste?

Răspuns:

Deasemenea nu pot să precizez când, dar știu că au fost difu-
ss.Solymos Ivan

zate cu întârziere.-

Intrebare:

Când erau programate unitățile cooperatiste să ridice chenzina II-a de salarii?

Răspuns:

Stiu că chenzina II-a de salarii a fost ridicată cu întârziere.-

Intrebare:

Cine se face vinovat de toate acestea?

Răspuns:

Vinovat de toate aceste abateri sunt eu.-

Intrebare:

Dece nu au fost prinși în planul forțelor de muncă și al fondului de salariu pe trim.II.1951 un număr de 40.000 salariați, ciobani, personalul dela stâni și muncitorii forestieri?-

Răspuns:

La o ședință ținută la Comisia de Stat a Planificării, unde am venit cu scopul suplimentării fondului de salarii pe trim.I.1951, s'a pus în discuție problema restructurării personalului din Centrocoop. In cursul discuțiilor am spus că se poate reduce pe trim.II/1951 eventual 40.000 de salariați dintre ciobanii și muncitorii forestieri, care să fie plătiți din fondul de producție. In urma acestei discuții s'a hotărât ca o comisie mixtă dela C.S.P. și Centrocoop să studieze problema. Comisia prezentând un plan cunoscut de mine, C.S.P. totuși a redus cei 40.000 de salariați. Ulterior eu am obținut dela VASILE LUCA suplimentarea necesară.-

Intrebare

Când s'a introdus în Centrocoop și la toate unitățile cooperatiste sistemul de salarizare socialist?

Răspuns:

Sistemul de salarizare socialist s'a introdus în mod experimental în trim.II luna Aprilie 1951, și în trim.IV.1951 s'a introdus și la toate unitățile din țară.-

Intrebare:

Pe cine ai folosit la întocmirea lucrării în legătură cu salarizarea socialistă și la stabilirea procentajului?

Răspuns:

In această lucrare am folosit pe directorul Planificării și pe BOCANU VASILE.-

ss.Solymos Ivan

././.

Intrebare:

Ai cunoscut trecutul lui BOCANU VASILE ca unul care a activat în mișcarea legionară?

Răspuns:

În anul 1951, BOCANU VASILE a fost repartizat la Dir. Planificării de către Dir. Cadre. Eu nu am cunoscut trecutul lui. Ulterior s'a ridicat problema scoaterii lui din Centrocoop de către Dir. Cadrelor. Eu m'am opus. Cercetând situația lui am aflat că la vârsta când era elev de liceu a participat la o ședință legionară declarându-se de acord cu cele discutate la acea ședință. Ulterior la propunerea Dir. Cadrelor și a Dir. Planificării, BOCANU VASILE a fost scos din Centrocoop.-

Intrebare:

Ai fost sesizat că procentajul așa cum a fost stabilit în sistemul de salarizare, este prea mare și duce la închiaburirea vânzătorilor dela unitățile cooperatiste și care a fost atitudinea d-tale?

Răspuns:

În luna Februarie sau Martie mi s'a prezentat un referat de către Dir. Planificării în care era arătat că procentajul este mare și s'au făcut propuneri de reducerea acestui procentaj. Acest referat a fost prezentat imediat după reforma monetară și pentru întărirea reformei era nevoie de impulsionearea vânzătorilor în scopul de a realiza planul de casă. Socotind că reducerea procentajului va duce la micșorarea impulsioneării vânzătorilor, nu am fost de acord cu propunerea din referat, scriind pe el "revocat".-

După ce am citit prezentul proces verbal și am constatat că cele scrise sunt întocmai cu cele declarate de mine, susțin și semnez propriu.-

ss. Solymos Ivan

MAIOR DE SECURITATE

F. Simion

CM/5 ex.

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestat-ul Solyman Stan, născut la 14 feb. 1915 în comuna
 Zaldau Reg. Tuluj de profesie vice președinte la Centrocop. fost
 avocat cu ultimul domiciliu în Buc. str. Trian 16.
 (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

7. Decembrie 1952

Orașul București

Interogatorul a început la ora 20 și 30 minute

„ s'a terminat la „ 0. și 45 „

Intrebare: Cum s'a ocupat de planificarea fondelor
 de muncă și a fondului de salarii al Centrocopului
 pe trimestrul I-1951

Răspuns De planificarea fondelor de muncă și
 a fondului de salarii s'a ocupat Direcția planificării
 din Centrocop. Coordonați de mine.

Intrebare De ce fondul de salarii planificat pe
 trimestrul I-1951 a fost insuficient?

Răspuns Tehnicienii de la Planificării de stat. au
 planificat fonduri insuficiente din Centrocopul
 prezentat și au cerut fondurile necesare.

Intrebare Ce măsuri ai luat în martie 1951
 când ai aflat că o parte din cooperative au cauzat
 fondul de salarii planificat pe întreg trimestrul I-1951
 în lunile Ianuarie și februarie 1951

Răspuns Din fondul anual planificat am
 folosit o parte pentru recuperarea fondului de salarii
 pe luna Martie 1951.

Solyman Stan

Urmare: Intrebare De ce nu sa planificat in fondul de salarii pe trimestrul I-1951 suma de 80 milioane reprezentand fondul de scolarizare?

Raspuns In anul 1950 nu era introdus controlul fondului de salarii de catre banca. Din acest motiv nu sa planificat pe trimestrul I-1951 suma reprezentand fondul de scolarizare.

Intrebare Daca fondul de scolarizare nu a fost cuprins in planul de salarii, de unde sa acoperit suma de 80 milioane?!

Raspuns Din bugetul realizat de la unitatile cooperatiste, un procent din aceasta suma era repartizat pentru pregătirea cadrelor. Din acest fond a fost acoperit suma care reprezenta fondul de scolarizare care nu a fost cuprins in planul de salarii pe trimestrul I-1951

Intrebare Cum ai privit g-ta controlul utilizării fondului de salarii la unitățile cooperatiste potrivit H.C.M 1484/1951.

Raspuns Eu am considerat ca aceasta hotărâre nu se potrivește cooperatizării și este greu de aplicat, din motivul că realizarea planului nu depinde numai de salariati. Dar planificarea vânzărilor în cooperatie nu a fost încă bine organizat. Din aceste considerente am intervenit la Banca de stat la Consiliul Aădulescu cerand amânarea acestei hotărâri. De altfel și Ministerul Comerțului interior se întăpina aceluși greutate, deosebita cerand și ei amânarea aplicării a H.C.M. 1484. Cererea noastră fiind respinsă, am pus în aplicare hotărârea.

Intrebare Când sa intocmit instructiunile pentru unitățile cooperatiste privind introducerea controlului utilizării

Semnătura,

[Signature]

Urmare: faudului de salarii potrivit H.C.M. 1424/1971:

Răspuns Nu pot să precizez ziua, dar știu că sa întămit instrucțiunile cu întârziere.

Întrebare Când au fost difuzate aceste instrucțiuni unităților cooperatiste?

Răspuns Însăși eu nu pot să precizez când, dar știu că au fost difuzate cu întârziere.

Întrebare Când erau programate unitățile cooperatiste să ridice cheuzina II de salarii?

Răspuns Știu că cheuzina II de salarii a fost ridicată cu întârziere.

Întrebare Cînd se face revizor de toate aceste

Răspuns revizor de toate aceste ~~apater~~ ^{apater} ~~nu se~~
cu ~~revizor~~.

Întrebare De ce nu au fost puși în planul fondelor de muncă și al faudului de salarii pe trimestrul II-1971 un număr de 40.000 de salariați, Ciobani, personalul de la Stări și muncitarii forișteri.

Răspuns La o sesiune ținută la Comisia de stat a planificării, unde au venit cu scopul suplimentării faudului de salarii pe trimestrul I/1971, sa pus în discuție problema restructurării personalului din Centruccp. În cursul discuțiilor, au spus că se poate reduce pe trimestrul II/1971 eventual 40.000 de salariați dintre Ciobani și muncitarii forișteri, care să fie plătiți din faudul de producție. În urma acestei discuții sa hotărât ca o comisie mixtă dela C.S.P. și Centruccp să studieze problema. Comisia prezentând un plan cunoscut de mine, C.S.P.-ul ^{folosind} a redus cei 40.000 de salariați. Ulterior eu am optinut dela rozita Luca suplimentarea necesară.

Semnătura,

H. G. G. G.

Urmare: Intrebare Când sa introdus in centrucap și la toate unitățile cooperatiste sistemul de salarizare socialistă.

Răspuns Sistemul de salarizare socialistă, sa introdus in mod experimental in trimestrul II - luna aprilie 1954 și in trimestrul IV - 1954 sa introdus la toate unitățile din țară.

Intrebare Pe cine ai folosit la întocmirea lucrării in legătură cu salarizarea socialistă, și la stabilirea procentajului.

Răspuns In această lucrare am folosit pe Directorul Planificării și Bureau țării.

Intrebare Ai cunoscut trecutul lui Bureau țării ca unul care a activat in miscarea legionară?

Răspuns In anul 1951 Bureau țării a fost reorganizat la Dir. planificării de către Dir. Cadre. eu nu am cunoscut trecutul lui. Ulterior sa ridicat problema scoaterii lui din Centrucap de către Dir. Cadrelor. eu manuscris. Cercetând situația lui am aflat că la vârsta când era elev de liceu a participat la o sesiune legionară declarându-se de acord cu cele discutate la aceea sesiune. Ulterior la propunerea Dir. Cadrelor și a Dir. Planificării Bureau țării a fost scos din Centrucap.

Intrebare Ai fost rezizat că procentajul așa cum a fost stabilit in sistemul de salarizare, este prea mare și duce la inchiaburirea salariaților de la unitățile cooperatiste și care a fost atitudinea Ț-tele?

Răspuns In luna feb. sau martie mi sa prezentat un referat de către Dir. Planificării in care era arătat că procentajul este mare și sa făcut propuneri de reducere acestui procentaj. Acest referat a fost prezentat imediat după reforma muncitorească, și pentru întărirea reformei era necesar de impulsionarea salariaților. in scopul de a realiza planul de cost. Săcătind că reducerea procentajului sa duce la micșorarea

Semnătura,

[Signature]

Urmare: impulsionare sauzorilor, nu am fost de acord cu ^{propunerea} ~~propunerea~~ din referat, scriind pe el, "Retreat."

Dupa ce am citit curbata cu curbata cele declarate de mine si causem in prezentul proces verbal sustin sa semnez
Maior de securitate

F. Simon
F. Simon

[Handwritten signature]

DECLARAȚIE

Subsemnatul SOLYMOS IVAN, născut în Zălău la 14 Februarie 1915, de profesie vicepreședinte al Centrocopului (avocat) cu ultimul domiciliu în București Str. Sion 16, la cele întrebate, declar următoarele:

Intrebare:

Declară d-ta întreaga d-tale activitate din trecut și până în prezent?

Răspuns:

După ce am terminat în anul 1931 liceul, m'am înscris la Facultatea de drept din Cluj. Ca student aveam o atitudine șovină maghiară.- În acest sens am scris mai multe articole în ziarul local Szilagysag.- Conținutul acestor articole era o apărare idealistă a minorității maghiare cu scopul de învrăjbiere între naționalități.- Aceste articole au apărut ori cu numele meu, ori cu numele HOMO HUNGORUS în anii 1933-1935.-

În teza mea de doctorat, ocupându-mă de parlamentarism, am arătat într'un aliniat că în Uniunea Sovietică nu este respectat principiul parlamentarismului.- Având o înclinare pentru hilterism, am arătat că singurul sistem bun este cel hilterist, divinizând pe HITLER.- Această teză de doctorat am depus-o la Facultatea(din) de Drept din Cluj.-

Deasemeni ca șovin maghair am dorit venirea hortiştilor, am păstrat fotografia lui HORTI.- Imediat după dictatul dela Viena am scris un articol în contra poporului român tot în ziarul Szilagysag, în care am arătat că după un cronicar român, românii sunt aduși din închisorile Romei.- Din articol multe părți au fost tăiate de cenzură.- După apariția articolului am primit o scrisoare dela un ziarist maghiar din Budapesta (hitlerist), în care m'a lăudat, spunând că sunt bun naționalist maghiar.-

ss/Solymos Ivan.-

.///.

După dictatul dela Viena și predarea Ardealului de Nord hortiștilor eu am fost numit juriconsult la judecătoria polițienească din Zălău și în această calitate am semnat hotărâri de deportare de evrei.- Acești evrei au fost deportați la diferite lagăre cum ar fi Auschwitz și altele.-

În același timp am fost numit și judecător de instrucție funcționând circa două săptămâni.-

Deasemenea odată cu venirea regimului hortist am fost ales secretar al Partidului Ardelean Maghiar cu caracter de dreapta, fascistă, semnând o serie de carnete de membru ale acestui Partid.-

Tot astfel am făcut parte din organizația cu caracter de dreapta a avocaților din Ungaria (Magyar Ugyvedek nemzeti Szovetsige) purtând și insigna ei.-

În acel timp am fost și juriconsultul Bedoiei Gofanale din județul Sălaj, precum și juriconsultul Bisericii Reformate din Zălău.-

Tot în acest timp am întreținut o atmosferă anti-sovietică, arătând că pe teritoriul maghiar nu va călca nicio dată Armata Sovietică.-

În calitate de avocat am comis o serie de fapte incorecte cauzând pagube oamenilor săraci.- Astfel de cazuri pot înșira câteva și anume:

IONESCU GHEORGHE și soția din Cluj mi-au dat o procură pentru administrarea averii lor după dictatul dela Viena.- Între altele am primit și scrisori pentru vânzarea imobilelor lor, fără să primesc însă o procură legală.- Pe baza acestor scrisori am făcut contracte provizorii cu mai mulți cetățeni din Zălău, afirmând că vânzarea e definitivă.- După eliberare IONESCU GHEORGHE și soția au făcut procese pentru restituirea acestor imobile.- Deși eu știam că vânzarea nu e legală, eu am afirmat oamenilor că e o vânzare bună și definitivă, ca justiția la urmă să dea dreptate lui IONESCU GHEORGHE și soției.- Am primit în acel timp și banii dela acești oameni.- Suma de bani primită nu o știu exact. N'am restituit banii. (Cumpărătorii sunt: VADUVA KOVACS IOSIF din Panic, POP VASILE și consoții din Zălău) Acești oameni au insistat să le rezolv problema.- VADUVA KOVACS IOSIF și în numele ei apoi un cetățean KIS IOSIF (fost intendent dela comandamentul sovietic din Zălău) au fost la mine în anul 1951 și le-am aprobat ca să-i liniștesc din fondurile de premiere ale Centrocopului 40.000 (patruzeci mii) ss/Solymos Ivan.-

lei, dând aprobare cu mâna mea proprie.-

Prin intermediul decedatului FRIEDMANU FRANCISC, domiciliat în Zălău, am făcut contracte provizorii între MARGINEANU DUMITRU și câțiva țărani din satul Crișeni.- Contractul n'a fost aprobat de MARGINEANU DUMITRU. Eu totuși am primit după eliberare dela cumpărători bani cu titlul de preț restant de cumpărare și cheltueli fără ca să le rezolv problema.- Stiu că am tratat chestiunea aceasta și cu MARGINEANU DUMITRU promițându-i că voi rezolva problema plătindu-i ceva bani, dar n'am rezolvat-o nici până în ziua de astăzi.- Numele acestor țărani din comuna Crișeni nu-mi reamintesc.-

BARAH STEFAN din Zălău avea un contract provizoriu pentru cumpărarea unei case din Zălău dela o familie din Mocirla jud. Sălaj.- Casa între timp a fost expropriată de Statul Maghiar. Eu am primit însărcinarea și banii dela BARAK STEFAN. Am primit în depozit și prețul de cumpărare.- Ulterior m'a urgentat și am umblat în diferite părți fără să-i rezolv problema.- Stiu că am făcut pe imprimat oficial o scrisoare, din care ar rezulta că procesul este în stadiu favorabil și i-l'am arătat că să-l liniștesc.- Stiu că am dat și o scrisoare, prin care i-am scris că îi voi da eu contravaloarea exactă și răspund pentru această chestiune.- Nici până astăzi n'am lichidat această problemă.-

Pădurea lui GAZDA ANDREI fost subprefect hortist din Zălău a fost exploatată la ordinul meu.- Am încasat și bani din vânzarea lemnelor.- Actele se află în arhiva biroului meu avocațial.- Cu primăria n'am lichidat deloc această chestiune, deși eram corator delegat împreună cu ZORGO FRANCISC, care a figurat acolo numai ca un delegat al meu.- (Aceste documente se pot găsi în casele mele de fier, sau dulapuri depozitate la depaul cooperăției din Dealul Spirii).-

În regimul hortist eu am tratat cu IA HABFI EMERIC, fostul director al Băncii de Agricultură din Zălău despre o casă a lui LUCA NICOLAE.- El avea procură dela soția lui LUCA și o telegramă dela LUCA, în care comunica că poate să vândă casa cu 22.000 penghei.- Pe contractul original a fost semnat numai soția lui LUCA NICOLAE. IA HABFI EMERIC a scris pe contract și numele lui LUCA.- Cumpărătorii am fost eu și mama mea.- Mama mea nu știa că numele lui LUCA e semnat de IA HABFI.- Eu am intabulat contractul la cartea femduară, iar apoi am vândut casa lui KATONA BELA și OSVAT FRANCISC.- După eliberare a venit LUCA înapoi și a ocupat casa.-

ss/Solyos Ivan.

Eu am dat o wie lui KATONA în locul casei. Lui OSVAT am dat o masă de biliard, ceva bani (60.000.000 lei vechi dinainte de stabilizarea din 1947) și o cantitate de vin.-

După eliberare am devenit primar al orașului Zălău. La aplicarea reformei agrare am luat apărarea mai multor moșieri, c cum sunt: BALASI GHEORGHE din Zălău, VADUVA lui FOROK EMERIC din Cluj, HENDEA NICOLAE cin Curitău, baronul GYORFI din Crasna și alții.- Dela baronul GYORFI am primit o sumă de bani, așa îmi aduc aminte că 200.000 lei cu scopul să dau prefectului de atunci. Eu nu am dat banii prefectului și nici nu am restituit lui GYORFI. - HENDEA NICOLAE mi-a trimis un porc gras.-

Devenind în anul 1946 deputat pe lista U.P.M-ului, am primit dela GHICH BENIAMIN din Valea lui Mihai 100.000 lei fără să-i rezolv problema și fără ca să-i restituesc banii.-

Banii am primit pentru c a să-i obțin un pașaport de plecare în Ungaria.-

Am primit tot în acel timp dela un delegat al soților unor notari arestați din județul Sălaj 80 sau 100 dolari.- Eu nu le-am rezolvat problema, dar n'am restituit nici banii.- Numele acestora nu mi-le amintesc.- Reamintindu-mi o să revin cu un supliment de declarație.-

La Centrocop ZENKER, funcționar dela Direcția Financiară mi-a cumpărat un aparat de radio, contravaloarea am decontat-o din fondul de premiere a activiștilor.- Deasemenea ZENKER a cumpărat un toc rezervor din banii Centrocopului, care se află acum în bagajul meu.- Aparatul de radio se află acasă la mine.- Am mai trimis acasă șuncă, salam, vin, slănită, decontându le din fondul de protocol al Centrocopului.- Am luat mai multe avansuri din banii Centrocopului, fără să le decontez în mod legal.- Aceste avansuri le-am luat pentru deplasări.-

Această îmi este declarația, care o dau nesilit de nimeni și pe care o susțin și o semnez propriu.-

ss/Solymoș Ivan.

București la 11 Oct.1952.-

BN/5/ex.

Declarație

dat în fața născut
Major de securitate
11-oct. 1952
Mihaila

51

Subsemnatul Iolymos Ioan născut în
Zălau la 14 Februarie 1915, - de profesie vice-
președinte al Centrului (avocat) - cu ul-
timul domiciliu în București str. Lora 16,
la cele întrebate declar următoarele:

Întrebare: Declară D-ta întreaga D-tale acti-
vitate din trecut și până în prezent?

Răspuns: După ce am terminat în anul
1931 liceul, m'am înscris la Facultatea de
drept din Cluj. Ca student aveam o atitudine
sovină maghiară. În acest sens am scris mai
multe articole în ziarul local "Szilágyiság".
Continutul acestor articole era o denunțare ide-
alistă a minorității maghiare cu scopul de
învrăjbit între naționalități. Aceste articole
au apărut și cu numele meu, și cu numele
"Homo Hungarus" în anii 1933-1935.

În tema mea de doctorat, ocupându-mă
de parlamentarism, am arătat într'un ali-
niat că în Uniunea Sovietică nu este respectat
principiul parlamentarismului. Având o in-
clinație ^{național hitleristă}, am arătat că singurul sistem bun
este cel hitlerist, divinizând pe Hitler. Peată
temă de doctorat am depus la Facultatea de
drept din Cluj.

De asemenea ca sovini maghiari am donit
venirea horticilor, am răsturnat fotografia
lui Horti. Immediat după dictatul dela Viena
am scris un articol în contra poporului român
tot în ziarul "Szilágyiság", în care am arătat
că după un cronicar român, Românii sunt
dduși din închisorile Romei. Din articole multe
părți au fost tăiate de cenzură. După apariția
articolului am primit o scrisoare dela un
zarișt maghiar din Budapesta (hitlerist), în
care m'a lăudat, spunând că sunt bun națio-
nalist.

nalist maghiar.

52

După dictatul dela Biena și predarea Ardealului de Nord horticilor eu am fost numit juriconsult la judecătoria polițienească din Kálau și în această calitate am semnat hotărâri de deportare de evrei. Acești evrei au fost deportați la diferite lagăre cum ar fi Auschwitz și altele.

În același timp am fost numit și judecător de instrucție funcționând circa două săptămâni.

Deasemenea odată cu venirea regimului hortic am fost ales secretar al partidului Ardelean maghiar cu caracter de dreapta, făcând semnând o serie de caracte de membri ale acestui partid.

Tot astfel am făcut parte din organizația cu caracter de dreapta a avocaților din Ungaria (Magyar Ügyvédek Nemzeti Követsege) purtând și insigna ei.

În acel timp am fost și juriconsultul Sedreii Școlare din județul Kálau, precum și juriconsultul Bisericii Reformate din Kálau.

Tot în acest timp am întreținut o atmosferă antisovietică, arătând că pe teritoriul maghiar nu va călea niciodată Armata Sovietică.

În calitate de avocat am comis o serie de fapte incorecte cauzând pagube oamenilor săraci. Astfel de cazuri pot inspira câteva și anume:

Jonescu Gheorghe și soția din Cluj mi-au dat o procură pentru administrarea averii lor după dictatul dela Biena. Între altele am primit și scrisori pentru vânzarea imobilelor lor, fără să primesc însă o procură legală. Pe baza acestor scrisori am făcut contracte provizorii cu mai mulți cetățeni din Kálau, afirmând că vânzarea e definitivă. După cli-

cu am am
in some case.
beare Ionescu Gheorghe și soția au făcut
proces pentru restituirea acestor imobile. Deși
eu știu că vânzarea nu e legală, eu am
afirmat oamenilor că e o vânzare bună
și definitivă, ca justiția la urma să dea
dreptate lui Ionescu Gheorghe și soției. Am
primit în acel timp și bani dela acești
oameni. Suma de bani primită nu o știu
exact. N'am restituit banii. (Cumpărătorii
sunt: rădăușlovacșii din Panic, Pop Vasile
și consotă din Tălău). Acești oameni au
insistat să le rezolv problema. Băd. Kovacs
Iosif și în numele ei apoi un cetățean
Hris Iosif (fost intendent alba comandamentului
sovietic din Tălău) au fost la mine în anul
1951 și le-am aprobat ca să-i liniștesc
din fondurile de primiere ale Centrocrației
40000 (patruzeci de mii) lei, dând aprobare cu
mâna mea proprie.

Pînă intermediul decedatului Friedmann
Francisc fost domiciliat în Tălău am făcut
contracte provizorii între Hărgineanu Dumitru
și câțiva țărani din satul Crisleni. Contractul
n'a fost aprobat de Hărgineanu Dumitru.
Eu totuși am primit după eliberare dela
cumpărătorii bani cu titlul de pret restant
de cumpărare și cheltueli fără ca să
le rezolv problema. Știu că am tratat
chestiunea aceasta și cu Hărgineanu Dumitru
promitându-i că vom rezolva problema
plătindu-i ceva bani, dar n'am rezolv-o
nici până în ziua de astăzi. Numele acestor
țărani din comuna Crisleni nu-mi reamintesc.

Barak Ștefan din Tălău avea un contract
provizoriu pentru cumpărarea unei case
din Tălău dela o familie din localitatea
jud. Sălaj. Casa în întregime a fost expropriată
de Statul maghiar. Eu am primit însărcinare
Solythany

si bani dela Barak Stefan. Am primit ^{si} un
depozit si pretul de cumparare. Ulterior m-a
rogat si am umblat in diferite parti
fara sa-i rezolv problema. Stiu ca am
facut pe impinat oficial o scrisoare, din
care ar rezulta ca procesul este in stadiu
favorabil si i-l am aratat ca sa-l linistes.
Stiu ca am dat si o scrisoare, prin care
i-am scris ca ii voi da eu contravaloarea
exacta si raspund pentru aceasta chestiune.
Atici pana astazi n'am lichidat aceasta
problema. -

Pădurea lui Gazda Andrei fost sub-
prefect hortist din Kalau a fost exploatată
la ordinul meu. Am încasat si bani din
vânzarea lemnului. Actele se afla în arhiva
biroului meu avocatial. Cu vizitarea n'am
lichidat deoc aceasta chestiune, desi eram
curator delegat impreună cu Torgo Francisc,
care a figurat acolo numai ca un delegat
al meu. (Aste documente se pot gasi în
cassetele mele de fier, sau dulapuri de onitate
la sediul cooperatiei din Dealul Spirii)

In regimul hortist eu am tratat cu
Tahabfi Emeric, fostul director del Bancii de
Agricultura din Kalau despre o casa a
lui Luca Nicolae. El avea procura dela
sotia lui Luca si o telegrama dela Luca,
in care comunică că poate să vândă casa
cu 22000 penghei. Pe contractul original a fost
semnat numai sotia lui Luca Nicolae
Tahabfi Emeric a scris pe contract si nu-
mele lui Luca. Cumparatori am fost eu
si mama mea. Mama mea nu stia că
numele lui Tahabfi e si Luca e semnat de
Tahabfi. Eu am intabulat contractul la
cartea funduara, iar apoi am dat vandut
casa lui Katona Bela si Gsvat Francisc. După
eliberare a venit Luca inapoi si a ocupat casa.

x Sters de
mine
M. G. G. G.

lui Bunt am dat o mare de biliard, ceva bani
(600000 lei reali divizate de stabilizarea din 1947)
și o cantitate de vin.

După eliberare am devenit prietar al
școlii Kälau. La aplicarea reformei agrare
am fost spânzurat mai mult norocii,
cum sunt: Balari Gheorghe din Kälau, vădu-
ca lui Ștefănescu din Cley, Ștefănescu
Ștefan din Cămin, Ștefan Ștefănescu din
Cămin și alții. Alți școlari și alții am mi-
nit o sumă de bani, așa mi-a dat
câ 200.000 lei ca ajutor și dau prefectului
de atunci. Eu nu am dat bani prefectului
și nici nu am restituit lui Ștefănescu. Ștefan
Ștefan mi-a trimis un mare gram.

Devenind în anul 1946 președinte
N.Ș. Kälau, am primit de la Glück Beniamin
din Ables lui Kälau 100.000 (măști noi) lei fără
să-i rezolv problema și fără să-i restituie
banii. Bani am primit pentru ca să obțin
un pasaport de plecare în Ungaria.

Am primit tot în acel timp de la un
delegat al artelor unor notari arreștați din
Județul Jilgy 80 sau 100 de lei. Eu mi le-am
restituit problema, dar n'am restituit nici
banii. Numai ceștea mi le-am dat. Pe-
mintin de mi o să revin cu un supliment de
declaratie.

La Centrul Ștefan, funcționar de la
Biroul de încașare mi-a comparat un aparat
de radio, ~~costa~~ valoarea ~~de~~ declaratie - o din
fondul de primire a activității. Devenirea Ștefan
a comparat un toc rezor din bani Ștefan
Ștefan, care se află acum în bagajele mele.
Aportul de radio se află acum la mine.
Am mai trimis acest ștefan, alături, un
alături, decontându-le din fondul de activitate
al centrului. Am dat mai multe activități

Ștefan Ștefan

am vanu controlorului, fara sa se deconese
in mod legal. Aceste avansuri le-am luat pentru
deplasari.

Aceasta imi este declaratia, care o dau
nesilit de nimeni si pe care o sustin si o
semnez propria.

Bucuresti, la 11 Octombrie 1952.

56
I. I. I. I. I.

PROCES-VERBAL DE INTEROGATORIU

Avand pe numele IVAN, nascut la data de 14 Ianuarie
1915 la Iasi, de profesia avocat, fost vicepresedinte al
Centrocoup, domiciliat in Bucuresti, Strada Nr. 16.-

6 Ianuarie 1952 - Bucuresti
Interogatoriul a inceput la ora 10, 11
si s-a terminat.

Interogari

De ce ati avut contacte cu persoanele mentionate si unde
si in ce scopuri ati fost in contact cu ele?

Raspuns:

In luna august 1950, am cunoscut pe CHEZEL presedinte
Sintele Cooperatelor din Iasi si pe SPANBARI care conduceau
facsa parte din comitetele Cooperatelor in Iasi.-

Interogari

De ce ati avut contacte cu CHEZEL si SPANBARI?

Raspuns:

CHEZEL si SPANBARI mi-au fost prezentati de catre
centrul de studii, unde s-a dat de catre Centrocoup o masa de
cinstire lor la studiu.-

Interogari

Unde au fost celelalte unitati cu CHEZEL si SPANBARI?

Raspuns:

CHEZEL si SPANBARI fiind la trecere spre Bucuresti
am stat in Bucuresti in toate cazurile mele in care eu nu am
putut reveni la Iasi.-

w

PROCES-VERBAL DE INTEROGATORIU

=====

Arestatul SOLYMOS IVAN , născut la 14 Februarie 1915 la Zalău, de profesie avocat, fost vicepreședinte al Centrocoop, domiciliat în București Str.Sion Nr.16.-

6 Ianuarie 1953 - București
Interogatoriul a început la ora 12,15
" " s'a terminat "

Intrebare :

Ce relații cu persoane cetățeni străini ai avut d-ta în timpul activității la Centrocoop ?

Răspuns :

În luna August 1950, am cunoscut pe CERETI președintele Cooperației din Italia și pe SPANDATI care deasemeni făcea parte din conducerea Cooperației în Italia.-

Intrebare :

În ce împrejurări ai cunoscut pe CERETI și SPANDATI ?

Răspuns :

CERETI și SPANDATI mi-au fost prezentați de VOITEC ȘTEFAN la Snagov, când s'a dat de către Centrocoop o masă în cinstea lor la Snagov.-

Intrebare :

Care au fost relațiile duminale cu CERETI și SPANDATI ?

Răspuns :

CERETI și SPANDATI fiind în trecere spre Bulgaria au stat în București în total câteva zile în care eu nu i-am mai reîntâlnit.-

ss/. SOLYMOS IVAN

Intrebare :

După această ocazie ai mai reîntâlnit pe CERETI și SPANDATI ?

Răspuns :

Pe CERETI nu l-am mai revăzut.- SPANDATI a revenit în R.P.R. în luna Februarie 1952.- Cu această ocazie l-am revăzut.-

Intrebare:

Pentru care motiv a revenit SPANDATI în țară în luna Februarie 1952 ?

Răspuns :

În primăvara anului 1951 în Italia pe Valea Padului, a avut loc o inundație catastrofală care a lovit populația săracă din această regiune.- U.R.S.S. și alte state de democrație populară, au oferit daruri în bani, alimente și alte bunuri populației lovite de această inundație.- Într'o ședință a Comitetului Executiv al Centrocoop s'a hotărât să se trimită din partea Cooperației R.P.R.o importantă sumă de bani și alimente ca grâu, porumb, marmeladă și altele, destinate acestei populații

Printr'o telegramă adresată lui CERETI - președintele Cooperației Italiene, s'a anunțat hotărârea Centrocopului de a se face populației din Valea Padului daruri în bani și alimente.- Deoarece guvernul italian făcea dificultăți confiscând darurile date pentru această populație prin diferitele organizații de masă (cooperație, syndicate).- SPANDATI a venit în R.P.R. pentru a aranja modalitatea de expediere a darurilor.-

Intrebare :

Care era scopul acestor daruri ?

Răspuns :

Scopul acestor daruri era de a ușura suferințele populației lovite de inundația de pe Valea Padului.- Totodată prin aceste daruri se întărea prestigiul țărilor de democrație populară și era o pildă de felul cum aceste țări înțeleg să ajute la nevoie populația sărăcită dintr'o țară capitalistă, populație pe care chiar guvernul țării respective nu înțelegea să facă eforturi pentru a-i îndulci suferințele.-

Intrebare :

Cine a discutat și stabilit cu SPANDATI trimiterea acestor daruri în Italia ?

ss/. SOLYMOS IVAN

Răspuns :

Din însărcinarea lui AGIU CONSTANTIN președintele Centrococoop-ului, eu am stabilit cu SPANDATI modalitatea expedierii acestor bunuri în Italia, unde prin organizațiile cooperatiste, urma să fie distribuite populației sinistrate de pe Valea Padului.-

Tot AGIU CONSTANTIN care este deasemeni și președintele F.I.A.P-ului, m'a însărcinat să aranjez cu SPANDATI și modalitatea expedierii unor daruri din partea F.I.A.P-ului, pentru aceeași populație.-

Intrebare :

Ce s'a stabilit cu ocazia acestor discuții ?

Răspuns :

În urma discuțiilor purtate între mine și SPANDATI, s'a stabilit modalitatea în care vom trimite aceste daruri, urmând ca dânsul să mă anunțe telegrafic data la care să încep expedierea lor.-

Intrebare :

Ai comunicat cuiva acest rezultat ?

Răspuns :

Rezultatul discuțiilor purtate cu SPANDATI le-am comunicat imediat lui AGIU CONSTANTIN.-

Intrebare :

Care a fost părerea lui AGIU CONSTANTIN asupra rezultatului discuțiilor purtate de dumneata și SPANDATI ?

Răspuns :

CONSTANTIN AGIU a fost de acord cu hotărârile luate în cursul discuțiilor purtate de mine și SPANDATI.-

M'a însărcinat să pregătesc bunurile promise ca daruri pentru populația din Valea Padului; iar imediat după primirea telegrammei din partea lui SPANDATI, să organizez expedierea lor la adresele stabilite.-

Intrebare :

A anunțat SPANDATI că se poate începe expedierea darurilor pentru populația sinistrată din Valea Padului ?

Răspuns :

Conform celor stabilite între noi, la începutul lunii Aprilie 1952, SPANDATI mi-a comunicat telegrafic că se poate începe expedierea darurilor fiind pregătite toate condițiile de primire.-

ss/. SOLYMOS IVAN

Intrebare :

Când s'a început expedierea darurilor pentru populația din Valea Padului ?

Răspuns :

Din toate darurile promise nu am trimis până la data de 13 Iunie 1952 (când am fost arestat) decât sumele de bani, restul bunurilor nu le-am trimis.-

Intrebare :

Din ce motiv nu s'a trimis populației din Valea Padului darurile promise ?

Răspuns :

In Aprilie 1952, după venirea telegramii dela SPANDATI, am început să fac formele pentru exportarea acestor bunuri, până la arestarea mea nu se terminaseră aceste forme.-

Intrebare :

Din ce motiv nu ai făcut formele necesare obținerii aprobării de a se exporta aceste daruri încă în luna Februarie când ai primit această însărcinare, știind că imediat după primirea telegramii din partea lui SPANDATI se poate începe expedierea darurilor ?

Răspuns :

Aceasta a fost neglijență din partea mea.-

Intrebare :

Netrimiteră la timp a darurilor către populația din Valea Padului a adus vre-un prejudiciu R.P.R.-ului ?

Răspuns :

Faptul că darurile promise nu au fost expediate la timp, a dus după aprecierea mea la știrbirea prestigiului R.P. Române în fața organizațiilor cărora le fuseseră promise aceste daruri.- Deasemeni apreciez că s'a adus un prejudiciu important mișcării muncitorești din Italia, care trebuia să beneficieze de aceste daruri.-

Intrebare :

Ce te-a determinat să ai o asemenea atitudine față de această sarcină care ți-a fost încredințată ?

Răspuns :

Ca în întreaga mea activitate, nu m'a interesat ca această problemă să fie rezolvată apărând prestigiul R.P.R. și interesele clasei muncitoare.- Chiar în ultimul timp am lăsat această problemă pe seama unui funcționar, fără să mă preocup personal de felul cum se rezolvă.- Consider că această atitudine

a mea a provenit dintr'o lipsă de atașament față de muncile care mi-au fost încredințate de Partid și Guvern.-

Prezentul Proces-Verbal l-am citit cuvânt cu cuvânt și corespunde în totul celor declarate de mine, pentru care semnez.-

ss/. SOLYMOS IVAN

LT.DE SECURITATE,

Barbu L.

SE/5 ex.

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestat el Solimoș Ivan - născut la 14 Febr. 1915 la Za Lău, de profesie avocat fost vicepreședintele el Luturoag, domiciliat în Buc. Th. Știrbei
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

6 Februarie 1953

Orașul București

Interogatorul a început la ora 12 și 15 minute

" s'a terminat la " _____ și _____ "

Intrebare: ce relatii cu persoane cetățeni străini ai avut odată în timpul activității la Luturoag?

Răspuns

În luna August 1950 am cunoscut pe CERETI președintele cooperativă din Italia și pe Spandeti care deosemeni făcea parte din conducerea cooperativă în Italia.

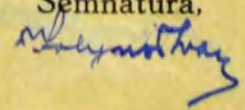
Intrebare

În ce timpuri jurări ai cunoscut pe CERETI și Spandeti?

Răspuns:

CERETI și SPANGATI mi-au fost prezentați de Voitec Ștefan la Snegov când s'a dat de către Antiacog o mână în vinetea lor la Snegov.

Intrebare

Semnătura,

Urmare: Care au fost relatiile dumitale cu
cei care s'au spus Spondeti?

Răspuns

Cereti și Spondeti fiind în
timpul războiului Bulgaria au stat în
București în totală călătorie și în
conștientă nu și-au mai reamintit.

Intrebare

După această ocazie și mai reamintit
pe Cereti sau Spondeti?

Răspuns

Pe Cereti nu l-am mai văzut.
Spondeti a revenit în RPR în luna Februarie
(Februarie) 1952 în această ocazie
l-am revăzut

Intrebare

Pentru care motiv a revenit Spondeti în
țară în luna Februarie 1952?

Răspuns

În primăvara anului 1951 în Italia pe
valul Padului a avut loc o inundație
catastrofală care a lovit populația
răscă din această regiune. URSS și
alte țări de democrație populară au
oferit daruri în bani și alimente și
alte bunuri populației lovită de această
inundație. Într-o redință a locuitorilor
Executivul el centru coop. și hotelul re
și în această direcție cooperării RPR
o importanță mare de bani și alimente
ca grâu, porumb, mazăre, lăcși și alte
destinate acestei populații.

Semnătura,

M. Bolymur

-2-

Urmare: Printre litigiu adreșat lui Cosol,3
președintele cooperativei Italiane și o anumită
hotărâre între cooperativă de a se face
populației din Valea Padului din daruri în
bani și alimente. Deoarece guvernul
Italian face dificultăți confiscau
darurile date pt. această populație
prin diferitele organizații de muncă (cooperativă
și sindicate) Spandati a venit în RPR și a
creștut modalitatea de expediere a daru-
rilor.

Întrebare

Con ce se ocupă acestor daruri?

Răspuns

Se ocupă acestor daruri era de a urmas
suferințele populației lovite de inundațiile
de pe valea Padului. Tot odată prin
aceste daruri se întărea prestigiul
teritor de demonstrație populară și era o
pildă de felul cum aceste țări înțeleptele
se ajută la nevoe populației și în aceste
puncte o țară capitalistă, populația și chiar
chiar guvernul țării respective nu înțeleg
și face eforturi pt. a-i îndulci suferințele.

Întrebare

Cine a discutat și stabilit cu Spandati
trimiterea acestor daruri în Italia?

Răspuns

Am în răminerea țării. Agiu Constantiu
președintele între coop. ului cu care
stabilit cu Spandati modalitatea expe-

Urmare: dieri acestor bunuri in Italia, unde prin organizatiile cooperativiste urmeaza sa fie distribuite populatiei rinite strazi de pe valea Padului.

Tot Agiu Constantin care este deosebit in prezidiumul F.I.A.P.ului nostru in varinut sa scrie cu Spandati in modalitatea expedierii unor deneri din partea F.I.A.P.ului pt. celasi populatie.

Intrebare

cu s'io stabilit cu ocazia acestor discutii?

Răspuns

In urma discutii-lor purtate intre mine si Spandati s'io stabilit modalitatea in care vom trimite aceste deneri, urmand ca deinsul sa ma sune telegrafic de la care sa inu expedierii lor.

Intrebare

Ai comunicat in vre acest rezultat?

Răspuns

Rezultatul discutii-lor purtate cu Spandati le-am comunicat imediat lui Agiu Constantin.

Intrebare

Care a fost parerea lui Agiu Ct'iu asupra rezultatului discutii-lor purtate de summata si Spandati?

Răspuns

Constantin Agiu a fost de acord cu hotarânte

Semnătura,

M. Agiu

Urmare: ^{- 3 -} luate în cazul discuțiilor purtate 64
de mine și Spandati.

M-a însărcinat să pregătesc bunurile
promise ce dau pt. populația din
Valea Padului iar imediat după
primirea telexului din partea lui Spandati
să organizez expedierea lor la
adresele stabilite.

Intrebare

A amintit Spandati că se poate
începe expedierea dărilor pt.
populația comunității din Valea Padului?

Răspuns

Conform celor stabilite între noi la
începutul lunii Aprilie 1952 Spandati
mi-a comunicat telexografic că se
poate începe expedierea dărilor
fiind pregătite toate condițiile de
primire.

Intrebare

Când s'a început expedierea
dărilor pt. populația din Valea Padului

Răspuns

Din toate dăurile promise mi-am
trimis până la data de 13 Iunie 1952 (ceea
ce am fost crezut) decât sumele în bani, restul
bunurilor nu le-am trimis.

Intrebare

Din ce motiv nu s'au trimis popula-
ției din Valea Padului dăurile promise?

Răspuns

Urmare:

În Aprilie 1952 după venirea Telegramelor de la Spandati au început să facă formele și exportarea acestor bunuri până la creșterea mea nu se terminară aceste forme.

Întrebare

Dim ce motiv nu ai făcut formele necesare obținerii aprobării de a se exporta aceste daruri, încă în luna Februarie când ai primit această înrămurare, știind că imediat după primirea Telegramelor din partea lui Spandati se poate începe expedierea darurilor?

Răspuns

Aceasta a fost o neglijență din partea mea.

Întrebare

Ne trimeterea la timp a darurilor către populația din Valea Padului a adus un prejudiciu R.P.R.-ului?

Răspuns

Faptul că darurile promise nu au fost expediate la timp a dus după aprecierea mea la stărbirea prestigiuului lui R.P. Român în fața organizațiilor cărora le fusese promisă aceste daruri. Deasemenea apreciez că s-a adus un prejudiciu important mișcării noastre din Italia care trebuie să beneficieze de aceste daruri.

Întrebare

A te-a determinat să ai o sumă

Semnătura,

M. Negruțanu

- 4 -

Urmare: atitudine fata de aceasta problema 65
care i-a fost incredintata?

Răspuns

ca în întreaga mea activitate nu m-a
interesat în această problemă să fie
rezolvată apărând prestigiul R.P.R.
și interesele clasei muncitoare. Chiar
în ultimul timp am lăsat această problemă
pe seama unui funcționar fără să
mă (potă) preocup personal de felul
cu se rezolvă. Consider că această atitudine
a mea a provenit dintr-o lipsă de
stăruință față de muricele care
mi-au fost incredintate de Partid și
Guvern.

Prezentul proces verbal l-am
citit cu vânt și cu vânt și conștient
în totul celor declarate de mine
și cu sen rez.

M. Polymorh

✓

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestatul SOLYMOS IVAN, născut la 14 Februarie 1915 în Zălău, de profesie avocat, fost vicepreședinte al Centrocopului, domiciliat în București Str. Dr. Sion Nr. 16.-

14 Martie 1953 București.-

Interogatoriul a început la ora 11

" s'a terminat la " 14,30

Intrebare:

Cunoști o persoană cu numele KOVACI GYORGY ?

Răspuns:

Da, cunosc o persoană cu numele de KOVACI GYORGY.

Intrebare:

Cine este această persoană ?

Răspuns:

Când l-am cunoscut KOVACI GYORGY era atașat de presă la Legăția Maghiară din București.-

Intrebare:

În ce împrejurări ai cunoscut pe KOVACI GYORGY ?

Răspuns:

Pe KOVACI GYORGY l-am cunoscut în Decembrie 1945 s'au Ianuarie 1947 cu ocazia unui dineu oferit de Legăția Maghiară deputaților din grupul parlamentar maghiar. La acest dineu a participat și KOVACI GYORGY.-

Intrebare:

Arată relațiile ulterioare cu KOVACI GYORGY de care ai dispus ?

Răspuns:

KOVACI GYORGY a locuit în anul 1947 la Hotetul Athenee Palace unde locuiam și eu. L-am întâlnit în holul hotelului ei fiind împreună cu soția sa anume ELVIRA (numele nu-l rețin minte precis) Ne-am înprietenit deoarece KOVACI GYORGY și eu suntem

originari din jud. Sălaj. Am avut cu el câteva discuții în care mi-am manifestat dezacordul meu față de politica guvernului R.P.R. dusă în problema minorității naționale maghiare din Ardeal. Pe KOVACI GYORGY l-am întâlnit de câteva ori la Legăția Maghiară când îl vizitam pe GYOLAY DOMOROS.

La toate întâlnirile am avut discuții cu KOVACI GYORGY manifestându-mă față de el sentimentele mele șovine.-

Intrebare:

Ce alte relații ai avut cu KOVACI GYORGY ?

Răspuns:

În anul 1948 la cererea mea KOVACI GYORGY mi-a împrumutat din biblioteca Legăției maghiare câteva reviste apărute în timpul regimului fascist.-

Intrebare:

Pentru ce te-a fost necesare aceste reviste fasciste ?

Răspuns:

Mi-au fost necesare pentru a extrage unele date în vederea pregătirii unui discurs.-

Intrebare:

Până când au durat legăturile d-tale cu KOVACI GYORGY ?

Răspuns:

Ultima dată l-am văzut pe KOVACI GYORGY în anul 1949 la Legăția Maghiară. În total din 1947 până în 1949 nu l-am mai văzut decât de aproximativ de 10 ori.-

Intrebare:

Arată vechele relații pe care le-ai avut cu KOVACI GYORGY ?

Răspuns:

În afară de cele arătate mai sus nu am avut relații cu KOVACI GYORGY.-

Prezentul proces verbal l-am citit cuvânt cu cuvânt și corespunde întocmai celor declarate de mine pentru care susțin și semnez.-

Anchetator,
LT. DE SECURITATE,
Barbu Lenobel,

Arestat,
ss, Solymos Ivan,

Proces-Verbal de interogator

Arestatul Solymos Ivan, născut la 14 Februarie 1915
 în Bălău, de profesie avocat, fost vicepreședinte
 al Centru coop. ului, domiciliat în Buc. Str. Br. Sion Nr. 18
 (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

14. Martie

1953

Orașul

București

Interogatoriul a început la ora 19 și — min.

„ s'a terminat la „ 19 și 30 „

Intrebare: cu noti o persoana cu numele de
Kovaci Gyorgy?

Răspuns

Da. Am cunoscut o persoana cu numele de
Kovaci Gyorgy.

Intrebare

Cine este aceasta persoana?

Răspuns

Am cunoscut l-am cunoscut Kovaci Gyorgy
 era avocat de profesie la Maghiara din București.

Intrebare

In ce împrejurări și cu numele pe
Kovaci Gyorgy?

Răspuns

Pe Kovaci Gyorgy l-am cunoscut
 în decembrie 1946 sau ianuarie
1947 ca oasis unui dinu ofenit

Semnătura,

Solymos Ivan

Urmare: de legatia maghiara deputat. la
din grupul parlamentar maghiar
la acest dinu a participat
si Kovacs Gyorgy.

Tubau

Alte relatii ulterioare cu Kovacs
Gyorgy de care si dispun!

Raspuns

Kovacs Gyorgy a locuit in anul 1948
la hotelul Chinei Palace unde locuiau
si eu. L-am intalnit in hallul hotelului
el fiind impreuna cu sotia sa
nume Elvira (cu care sunt la ratiune miata
peis) Ne-am intrieterit dinu Kovacs

Gyorgy si eu suntem originari din jud
Salaj. Am avut cu el câteva discutii in
care mi-am manifestat dezacordul meu
fata de politica guvernului R.P.R. dusa
in probleme minoritati nationale maghiare
din Ardeal. Pe Kovacs Gyorgy l-am
reintalnit de câteva ori la Legatia
Maghiara cand il vizitam pe Gyalay
János. La toate intalirile cu
am avut discutii cu Kovacs G. manifestându-mi
fata de el sentimentele mele rovine.

Tubau

Alte relatii si sunt cu Kovacs Gyorgy?

Raspuns

In anul 1948 la cererea mea
Kovacs Gyorgy mi-a imprumutat din
biblioteca legatiei maghiare câteva reviste

Semnatura,

M. Gyurcsány

Urmare: sperante in timpul regimului
socialist

69

Intrebare

Pt. ce erau fort neuzate unele servitii
foraiste?

Raspuns

Mi-au fost neuzate pt. a extrage unele
date in vederea pregatirii unui discurs.

Intrebare

Pana cand au fost legaturile de stat
cu Kovaci Gyorgy?

Raspuns

Ultimele date l-au vazut pe Kovaci
Gyorgy in anul 1949 la lag. Nagyhörös.
In total din 1947 pana in 1949
nu l-au vazut decat de aproximativ
10 ori.

Intrebare

Ante celelalte relatii pe care le-ai
avut cu Kovaci Gyorgy.

Raspuns

In afara de cele aratate mai sus
nu am avut alte relatii cu Kovaci Gyorgy.

Prezentul proces verbal l-am citit
si vorbesc cu vorbire si cuprind in total
cele declarate de mine pt. care sustin
si acum.

Arhivator

L. Borbulescu

Sylvius Nagy

70
~~472~~

Uniunea Cooperativelor de Consum
din Republica Populară Română
Cabinetul Vicepreședintelui
București.

Tovarășului

I. OANCEA decanul Facultății de Drept
București.-

Vă fac cunoscut că am verificat textul cursurilor mele apărute și întrucât nu mi s'a trmis înainte de editare pentru corectură, vă rog să nu le trimiteți studenților până când nu le verific mai adânc, fiindcă am bănuiala că unele persoane au falsificat intenționat textul cu scopul ca să mă compromită.-

București la

ss.Dr. Solymos Ivan
Vicepreședintele Centrocoopulu

Prezentul text reprezintă prima scrisoare trimisă de mine în luna Mai 1951 decanului Facultății Științelor Juridice, I OANCEA.-

Textul a fost reconstituit de mine din memoriu azi 16 Martie 1953.-

ss. Solymos Ivan,

Uniunea Cooperativelor de Consum
din Republica Populară Română
Cabinetul Vicepreședintelui
București.

71
~~1473~~

Doamnei

J. Banca, decanul Facul-
tății de drept

București.

Vă fac cunoscut că am verificat textul
cursurilor mele apărute și intrucât nu mi-s'a
trimis înainte de editare pentru corectură, vă
rog să nu le transmiteți studenților până când
nu le verific mai adânc, fiindcă am bănușla
că unele persoane au falsificat intenționat
textul cu scopul ca să mă compromită.

București, la

u. dr. Iulian Ivan.
vicepreședintele Centrului.

Prezentul text reprezintă prima versiune tri-
misă de mine în luna mai 1951 decanului Fa-
cultății Științelor Juridice, J. Banca.

Textul a fost reconstituit de mine din me-
morie azi, la 16 martie 1953.

Iulian Ivan

CENTROCOOP
Uniunea Cooperativelor de Consum
din Republica Populară Română
Cabinetul Vicepreședintelui
București.

Tovarășului
I.OANCEA, decanul Facultății de Drept,
București.

Cu referire la scrisoarea mea anterioară, trimisă în chestiunea editării cursurilor mele, vă fac cunoscut că în urma cercetărilor întreprinse de mine am constatat, greșala provine de la un asistent al meu, și astfel nu mai cer continuarea cercetărilor.-

București la

ss.Dr. Solymos Ivan
Vicepreședintele Centrocopului

Prezentul text reprezintă a doua scrisoare trimisă de mine în luna Iunie 1951 decanului Facultății Științelor Juridice, I. OANCEA.

Textul a fost reconstituit de mine din memoriu, azi 16 Martie 1950.-

ss. Solymos Ivan,

Centroscoop.
 Uniunea Cooperativelor de Consum
 - din Republica Populară
 Română.
 Cabinetul Viceprezidentului
 București.

Povarășului

J. Gancea, decanul Facul-
 tății de drept

București.

Cu referire la scrisoarea mea anterioară,
 trimisă în chestiunea editării cursurilor mele,
 vă fac cunoscut că în urma cercetărilor in-
 treprinse de mine am constatat greșala pro-
 vine dela un asistent al meu și astfel nu
 mai cer continuarea cercetărilor.

București, la.....

ss.-dr. Polymos Ivan
 viceprezidentele Centroscoopului

Prezentul text reprezintă a doua scrisoare
 trimisă de mine în luna Iunie 1951 decanului
 Facultății Științelor Juridice, J. Gancea

Textul a fost reconstituit de mine din me-
 morie azi la 16 Martie 1953.

Polymos Ivan

dat în fața noastră
la mijloc
14.11.1953

74

Declarație

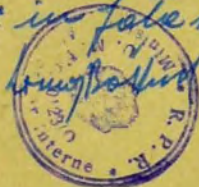
Subsemnatul dt. Polymos Ivan de-
clar următoarele:

În ziua de 14 martie 1953, fiind kos
în anchetă, am amenintat pe dl. locote-
nent, care mă anchetează că-l voi lo-
vi cu pisionul.

I. Polymos

3. IV 1954

Let în fața mee

Declarație

Subsemnatul Polymos Ivan, născut în ziua de 15 Februarie 1915, în Kälau, fiul lui Carol și Eleonora, de profesie avocat, fost vicepreședinte al Centrocoborului, cu ultimul domiciliu în București, strada dr. Lion Nr. 16, declar următoarele:

În ziua de 2 Aprilie 1953, fiind scos în anchetă, am adus domnului locotenent anchetator injurii grave în limba maghiară. Am făcut acest lucru având credința că domnul locotenent nu va sesiza că eu îl insult, deoarece m'am exprimat în limba maghiară.

București, la 3 Aprilie 1953.

Polymos Ivan
avocat.

Proces-Verbal de interogator

Arestat al Solymos Ivar, născut la 15 Februarie 1915
 în Zalău, de profesie avocat, fost vice președinte
 al autorității, domiciliat în Buca Str. Dr. Sion Nr. 16
 (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

3 Aprilie 1953

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 20 și 30 min.

„ s'a terminat la „ 22 și 30 „

Intrebare: Cunoști o omne Wagner Irina,
 cine este ea?

Răspuns

De cunoș pe Wagner Irina. Sănuș este
 originară din Zalău. Este aproximativ de
 aceeași vârstă cu mine. Am cunoscut-o prin intermediul
 prietenului meu Bölöni Paul

În anul 1932 din surzile știu că Wagner
 Irina a fost arestată câteva zile fiind
 arestată în cazul notabilului Szekely care
 a fost arestat de poliție pt. activitate
 comunistă. Wagner Irina numai după câteva
 zile a fost pusă în libertate

Scut timp după punerea ei în libertate
 Wagner Irina a fost angajată funcționară
 la poliție din Zalău. După câțiva ani
 revărsită a funcționat mai mult
 la Buletinul de populație.

Semnătura,

Solymos Ivar

Intrebare

Urmare: Cât timp a funcționat Wagner Irina în politică orșu lui Zolcu?

Răspuns

Cât timp Zolcu a fost ala României până în 1940 Wagner Irina a funcționat fără întrerupere la politică.

Intrebare

După dictatul de la Viena Wagner Irina unde a funcționat?

Răspuns

După dictatul de la Viena Wagner Irina a rămas în Zolcu și a continuat să fie funcționară la politică în ră la politică maghiară.

Intrebare

A funcționat și în timpul Wagner Irina la politică maghiară din Zolcu?

Răspuns

Wagner Irina a devenit secretară lui Dr. Tompos Karol care era membrul politicii din Zolcu și judecător al judecătoriai Politiceni din Zolcu.

Intrebare

care au fost relațiile între el și Wagner Irina în acea perioadă?

Răspuns

După sistemul maghiar care se practica atunci politica era și judecătorească (contrarevoluționară). Tompos Karol era judecătorul acestei judecătoriai. El era juristul care era egal cu procurorul.

Semnătura,

M. Salyon

Urmare: Eu sustineam ca fanil euare in so
 numai in celind cite le de punere mb
 sufare. Iar Tompos K. da deo hote rone
 Tot eu eu in celit in ceien celitote
 de procuror (jurisconsult) in luna Mai 1944
 hote rone de internare a evreilor din
 Zolcu.

Cand mergeam la Tompos K. pt.
 a isi li este cite mi into-leuam su
 Wagner Irina care era secretara lui.
 Jucumeni Wagner Irina avoa
 unotinta de cite li in celite de mine
 deore in celitote li de secretaro a
 lui Tompos K. unblo in este cite.

Intrebare

Wagner Irina a unout in faptul co
 suneste si sunot hote rone de internare
 a evreilor din Zolcu?

Raspuns

Toate este cite de internare a evreilor
 din Zolcu se facut prin mano li,
 deci este lucru sigur co a stiu co eu
 in celite de mine.

Intrebare

Ca a facut Wagner Irina dupa eliberarea
 oraului Zolcu?

Raspuns

Eu pot preciza deo Wagner Irina s'a
 retras la inceput cu amato foci ste sau nu
 stiu in ce co imediat a devenit functionara
 la politie romaneasca unde s'a ocupat cu

Urmare: evoluția populației.

În vara anului 1945, a fost o comisie
de verificare a tuturor relațiilor primăriei
de care înseamnă funcționarii politici.

În calitate mea de primar al orașului
eu am fost președintele acestei comisii.

În această calitate eu am prezentat-o
pe Wagner în funcție la politică.

Intrebare

Ce alte lucruri mai au fost în legătură
cu Wagner în viața.

Răspuns

Nu mai am cunoștințe de alte lucruri
sau fapte în legătură cu Wagner în viața.

Prezentul proces verbal l-am citit
cu voce tare și răspunde întocmi în
cele declarate de mine, astfel și de acum.

[Handwritten signature]

Semnătura,

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestatul SOLYMOS IVAN, născut la 15 Februarie 1916 în Zalău, de profesie avocat, fost vicepreședinte al Centrococpului, domiciliat în București Str. Dr. Sion Nr. 16.-

21 Aprilie 1953, București

Interogatoriul a început la ora
" s'a terminat la "

Intrebare:

Intr'o declarație anterioară ai arătat că îl cunoști pe NAGY TIBOR - TIBERIU, cine este acesta?

Răspuns:

NAGY TIBOR era de profesie avocat la Cluj.- În timpul războiului a luptat împotriva Uniunii Sovietice și a căzut prizonier.- S'a întors din prizonierat în anul 1945.- După întoarcerea în țară a devenit președintele comitetului organizației orășenești Cluj a U.P.M.-ului.-

În aceeași calitate a candidat pe lista U.P.M. la alegerile parlamentare din 1946 când a fost ales deputat.-

Intrebare:

Ce legături ai avut cu NAGY TIBOR?

Răspuns:

Pe NAGY TIBOR îmi reamintesc că l-am cunoscut la Cluj, în anul 1942 fiindu-mi prezentat de un unchi al meu anume RADNOTI ȘTEFAN pe acea vreme subșeful poliției orașului Cluj.- Nu l-am mai reîntâlnit pe NAGY TIBOR până la sfârșitul lunii Noiembrie 1946.- După alegeri venind în București cu deputații grupului parlamentar U.P.M. din Cluj în tren l-am reîntâlnit pe NAGY TIBOR. În București relațiile dintre mine și NAGY TIBOR au devenit din ce în ce mai strânse.- Împreună cu NAGY TIBOR luam aproape zilnic masa la Cafe delà poix, eseam adesea cu el în oraș, l-am vizitat de câteva ori la hotelul Continental unde domicilia.- Am avut împreună cu el, cu SZENTMICHOS FRANCISC, ANATOL DANILA, KURKO GHYORFAS, toți deputați din grupul parlamentar U.P.M. numeroase discuții cu caracter sov. naționalist maghiar.- NAGY TIBOR în discuțiile sale de multe ori avea poziție anti-sovietică.-

ss/Solymos Ivan.-

Din Februarie 1947 NAGY TIBOR a fost numit secretarul grupului parlamentar al U.P.M.-ului.-

Intrebare:

Arată ce legături a avut NAGY TIBOR cu GYONGYOSI?

Răspuns:

Stiu că NAGY TIBOR a cunoscut GYONGYOSI în luna Decembrie 1946 când am fost invitați o parte din deputați grupului parlamentar U.P.M. la legăția maghiară pentru un dîneu. Pe atunci GYONGYOSI era Ministrul Ungariei la București.-

După aceea în Decembrie 1946 și în cursul primăverii anului 1947 NAGY TIBOR împreună cu mine am mai vizitat de 3-4 ori pe GYONGYOSI la legăția maghiară. Cu ocazia acestor vizite GYONGYOSI ne-a dat îndrumarea ca în cadrul U.P.M.-ului să urmăm linia șovin naționalistă a lui KURKO GYORFAS, deasemenine-a expus un plan de menținere a independenței unor institutii maghiare față de cele românești de ex. cooperativele maghiare Kalaka și Centrala coop. maghiare din Cluj, biserici, teatre școli etc. Să căutăm în așa fel ca să fie cât mai mult subvenționate de către statul român.- Toate aceste acțiuni aveau ca scop final ca să se obțină alipirea Ardealului la Ungaria sau cel puțin ca Ardealul să fie independent.-

NAGY TIBOR și eu am acceptat atât scopul final cât și planul cum să se ajungă la independența Ardealului care ne-a fost expus de GYONGYOSI.- Cu ocazia acestor vizite pe care le-am făcut lui GYONGYOSI atât eu cât și NAGY TIBOR i-am furnizat primului informații cu privire la starea de spirit din Ardeal precum și unele date concrete din viața populației maghiare din Ardeal.-

GYONGYOSI de față cu noi a notat unele din aceste informații.-

Intrebare:

Ai arătat că d-ta și NAGY TIBOR ați fost de acord cu propunerile ce vi-au fost făcute de GYONGYOSI, arată cum le-ați pus în practică.-

ss/Solimoș Ivan.-

Răspuns:

În grupul parlamentar maghiar am susținut punctul de vedere a lui KURKO GYARFASI, deosemeni ridicam tot felul de probleme tendențios cu privire la populația maghiară din Ardeal. În ceea ce mă privește, eu și în parlament am ridicat astfel problemele pentru obținerea cât mai multe even ase pentru populația și instituțiile maghiare din Ardeal.- Chiar discursul ținut de mine în parlament în 1947 pe marginea proiectului de buget al statului a fost inspirat tot de linia ce mi-a fost indicată de GYONGYOSI.-

Intrebare:

De ce alte legături dispunea NAGY TIBOR cu GYONGYOSI sau alți funcționari dela legatia maghiară.-

Răspuns:

Nu cunosc precis alte legături de care dispunea NAGY TIBOR la legatia maghiară sau cu GYONGYOSI.- Stiu însă că NAGY TIBOR făcea unele intervenții la legatia maghiară în vederea obținerii vizelor de intrare în Ungaria a unor particulari.- În această privință știu că a lucrat la legatia cu GYOLAY POP-DOMOCOS.-

Intrebare:

Mai ai ceva de adăugat cu privire la NAGY TIBOR?

Răspuns:

Nu mai am nimic de adăugat cu privire la NAGY TIBOR.-

Prezentul proces verbal l-am citit cuvânt cu cuvânt și corespunde în totul celor declarate de mine pentru care semnez.-

ss / Solymos Ivan.-

Lt. de Securitate

Barbu Lenobel.-

Proces-Verbal de interogator

Arestat al SOLYMOȘ IVAN, născut la 15 februarie 1916
 în Fălău de profesie avocat, fost vice președinte al
Centrosopului, domiciliat în Buc. Str. Dr. Siou Nr. 16
 (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

21 Aprilie 1953

Orașul București

Interogatoriul a început la ora și min.

„ s'a terminat la „ și „

Intrebare: Într-o declarație anterioară ai
arătat că îl cunoști pe NAGY Tibor - Tiberiu, cine
este acesta ?

Răspuns

Nagy Tibor era de profesie avocat la
Cluj. În timpul războiului a luptat împotriva
Uniunii Sovietice și a căzut prizonier. S'a
 întors din prizonierat în anul 1945. După întoarcerea
 în țară a devenit președintele comitetului
 organizației republicane Cluj a U.P.M.-ului.

În această calitate a candidat pe lista
U.P.M. la alegerile parlamentare din 1946 când
 a fost ales deputat.

Intrebare

ce legături ai avut cu NAGY Tibor ?

Răspuns

Pe NAGY TIBOR îmi reamintesc că l-am
 cunoscut la Cluj în anul 1943 fiindcă-mi

Semnătura,

Solymoș Ivan

Urmare: prezentat de un unchi al meu anume
RASNOTI STEFAN pe acea vreme subseful politicii
orare lui Cluj. Nu l-am mai reintalnit pe
NAGY TIBOR până la sfârșitul lunii
Noembrie 1946. După alegeri venind în Buc.
ca deputat, grupu lui parlamentu U.P.M. din
Cluj în țară l-am reintalnit pe NAGY
Tibor. La București relațiile din țară mure
ni NAGY TIBOR au devenit din ce în ce mai
strănușe. Împreună cu NAGY TIBOR lucam aproape
zilnic mure la cafe de la poartă, exact adresa
cu el în oraș, l-am vizitat de câte ori
la hotelul continental unde domicilia.
Am avut împreună cu el, cu Szentmihályi
Francisc, Antal Dániel, Kurko György, Toti
deputați din grupul parlamentar U.P.M., numeroase
discuții cu caracter rovin naționalist maghiar.
Nagy Tibor în discuțiile sale de multe ori avea
avea poziție anti-sovietică.

Din februarie 1947 NAGY TIBOR a fost
numit secretarul grupu lui parlamentar al
U.P.M. -ului.

Semnătura,

M. Nagy

Urmare: Intubau

Ante a legaturii a avut Nagy Tibor cu Gyongyosi

Răspuns

Stiu ca Nagy Tibor a urmasat pe Gyongyosi in luna decembrie 1946 cand au fost invitate o parte din deputatii grupu lui parlamentar U.P.M. la legatia maghiara pt. un dinu. Pe stiu ca Gyongyosi era ministru l. ungarilor la Bucuresti.

Dupa ceea ce in decembrie 1946 si in cursul primaverii anului 1947 Nagy Tibor impreuna cu mine am mai vizitat de 3-4 ori pe Gyongyosi la legatia maghiara. cu ocazia acestor vizite Gyongyosi ne-a dat indrumarea ca in cadrul U.P.M.ului sa urmasim linia soviet nationalistă a lui Kurka Gyorgy facand descurcari ne-a expus un plan de mentinere a independentei unor instituti maghiare fata de cele romanești de ex cooperativel maghiare Kaleke si unitate la coop. maghiare din Cluj, bisericute si alti etc. Sa cantam in era fel ca sa fie cat mai mult subventionate de catre statul roman. Toate aceste actiuni erau ca scop final sa se obtina chipirea Ardealului la Ungaria sau cel puțin ca Ardealul sa fie independent.

Nagy Tibor nu eu am sciptel etat sciptal final - cat in planul ungar sa se epingea la independenta Ardealului care ne-a fost expus de Gyongyosi.

Semnatura,
[Signature]

Urmare: in orafia acestor vizite pe care le-am
făcut lui Gyongyosi, atât eu cât și
Nagy Tibor i-am furnizat primulă informați
in privire la starea de spirit din Ardeal
preum ni unele date concrete din viața populației
maghiare din Ardeal.

Gyongyosi de fete cu noi e notat unele
din aceste informații:

Intrebare

Hi arătați îi dumneastea și Nagy Tibor
ați fost de acord cu propunerile ce vi-au
fost făcute de Gyongyosi, arătați cum
va ați pus în practică

Răspuns

In grupul parlamentar maghiar am
susținut punctul de vedere al lui Kurko
Györfői; din cauza că ridicam tot felul de
probleme tangențios in privire la populația
maghiară din Ardeal. In ceea ce mă
priveste, eu nu în parlament am ridicat astfel
problemele și obține cât mai multe
avantaje și populației instituțiilor maghiare
din Ardeal. Chiar discursul ținut de mine
in parlament in 1947 pe marginea proiectului
de buget al statului a fost inspirat tot de
linie ce mi-a fost indicate de Gyongyosi.

Intrebare

De ce alte legături dintre nee Nagy Tibor
cu Gyongyosi sau alti funcționari dela legățile
maghiare.

Răspuns

Semnătura,

M. Selymes

Urmare: Nu in noua peis este legatari de 33
 sau dispunere Nagy Tibor la legatia
 maghiara sau in Gyongyos. Stiin in me
 ca Nagy Tibor face unele interventii la
 legatia maghiara in vederea obtinerii
 rasilor de inloc in ungenie a unor
 parti in tar. In aceasta privinta stiin ca
 a lucrat la legatia in Gyolay Pap-Domoc-
 os.

Intrebari

poi ai case de adaugat cu
 privire la Nagy Tibor?

Raspuns

Nu mai am nimic de adaugat
 cu privire la Nagy Tibor

Prezentul proces verbal l-am citit si am
 observat ca cuprinsul in total este
 de acord de mine pt. consemnari.

Anchetator

L. Barnabiu

Silynot Nagy

Sia refacul pe
proces verbal de
identificari
L.P.B.

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestatul Solymos Ioan, nascut la 14 Februarie 1915 in Zalau
de profesie avocat, fost vice-pretinde al Centrosapu lui;
multinul domiciliu in Bucuresti. (Date de stare civila, ultimul domiciliu)
Str. Br. Sion Nr. 16.

9 Junie 195 3

Oraşul Bucuresti

Interogatoriul a inceput la ora 13 si min. —

" s'a terminat " " 14 " " —

Intrebare: Cunosti cine este persoana din fotografie
care ti se arata mai sus?

Raspuns

Fotografie de mai sus reprezinta pe Gyalay
Pap Domocos secretar al legatie maghiare
din Bucuresti.

Intrebare

In ce imprejurari l-ai cunoscut si care au
fost relatile pe care le-ai intretinut cu el?

Raspuns

l-am cunoscut in luna decembrie 1946 cand
am fost invitat impreuna cu alti deputati
din grupul parlamentar al U.P.M.-ului la
o receptie oferita de reprezentantul Ungariei
la Bucuresti cu nume Gyongyos.

Ulterior l-am vizitat la legatia
maghiara in repetate randuri.

La solicitarea lui Gyalay Pap-Domocos

Isăălitura,
Solymos Ioan

in limba romana si maghiara

Urmare: i-am predat o copie dupa un discurs tinut de mine in parlament.

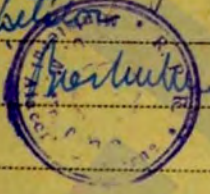
De asemenea in repetate randuri pe noi in vara anului 1947 i-am furnizat diferite informatii in caracter politic si economic privind situatia populatiei maghiare din Ardeal precum si unele probleme dezbătute in parlament.

Gyalay Pap-Somocok a avut cunoastinta despre legaturile dintre Gyongyos si mine de care mi-a furnizat informatii in acelaasi caracter ca cel de mai sus.

Tot Gyalay Pap-Somocok cred ca este acela care a creat lui Szel - ministrul ungar la Buc. care a urmat dupa Gyongyos faptul ca eu am sentimente nationaliste si ca am furnizat informatii.

Prezentul proces verbal de interogatoriu l-am citit in vorbire cu curaj si dupa ce am constatat ca este intru totul corespunzator cu cele declarate de mine verbal il sustin si semnnez propriu.

Molymotkay

Arhivator
St. Nagy

Iscălitura,

S-a referit pe proces
verbal de identificare

L. R.

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestatul Solyms, Ioan, născut la 14 Februarie 1915 în
Zalău de profesie avocat fost vice președintele al
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)
Centrosocului, domiciliul în București Str. Ar. Siion Nr 16

9. Iunie 1953

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 14 și min. —

" s'a terminat " " " " "

Intrebare: cu cine pe cine reprezintă fotografia
de mai sus ?

Răspuns

Fotografia de mai sus reprezintă pe
Szell Jenő care în anul 1949 era
ministru Ungariei în R.P.R.

Intrebare

In ce împrejurări l-ai cunoscut și care
au fost relațiile care l-ai întretinut
cu dânsul ?

Răspuns

Pe Szell Jenő l-am cunoscut în toamnă
anului 1948 la legatia R.P.U. din București.

Au fost la dânsul pt. a discuta unele
probleme în legătură cu bunurile unor
cetățeni maghiari care căsăseră sub legea
C.A.S.B.I.-ului din 1944

După încheierea discutărilor oficiale

Iscălitura,

Solyms Ioan

Urmare: functionara Netchea Irtoti ~~rosto~~ care
ma insotise la aceasta vizita oficiala
a parint biroul lui Szell deocamdata in
Iklodi consiliul economic al legatiei maghiare
care existase la disuti a parint biroul.

Dupa aceasta am avut cu Szell jeni
o convorbire neoficiala in care am luat
o pozitie ostila fata guvernul roman in
problema nationala. Tot in ocazia acestei
disuti am comunicat lui Szell jeni
informatii in caracter politico-economic
privind populatia maghiara din Ardeal

Presupun ca Szell jeni a avut incident
re disuti cu mine aceste probleme fiind
informat de catre Gyaly Pop-fomoros asupra
legaturilor mele anterioare cu Gyongyos.

Pe Szell jeni l-am mai revazut de
dous ori in anul 1949 cand a vizitat
pe Vasile Luca la Ministerul de finante,
insa nu am mai avut disuti cu el.

Prezentul procesverbal l-am citit avand
in vedere si corespunde in total celor declarate
de mine verbal pentru care sustin si scuzez

Anchetata
M. M.

M. M. M. M.

Sia copie de red
document 1/13

Proces-Verbal de interogator

Arestat Soly moștru - născut la 14 Februarie 1915 în
Zalău de profesie avocat, fost vicepreședinte
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)
al Căminului, domiciliat în București, Str. Br. Sion Nr. 16.

16. Iunie 1953

Orașul București.

Interogatoriul a început la ora 16 și 20 min.

„ s'a terminat la ora și min.

Intrebare: Vi se arată fotocopia unui document
întocmit pe numele lui Kiș Anohiei - Nicolae
ce reprezintă acest document?

Răspuns

Fotocopia care mi-a fost prezentată
reprezintă o adresă întocmită de mine
în care este conștințată un ordin de
plată adresat direcției financiare.

Intrebare

În ce împrejurări ai întocmit acest
ordin de plată către direcția financiară?

Răspuns

În toamna anului 1951 eu am chemat
în București pe Kiș Anohiei bunicul din Zalău
Scopul pt. care l-am chemat a fost acela
ca să mă ajute să rezolv probleme cu
văduve lui Kovaci din p. com. Pauc
care eu în timpul regimului țărănist

Semnătura,

Soly moștru

Urmare: îi vândusem pământul unui om nume
Jonescu Gh. pe atunci a fugit. Jonescu Gh.
reîntors după elungirea fasciilor în Ardealul
de Nord și - a luat înapoi pământul
și care pe care eu le vândusem ilegal
Familiei Kovaci.

cu ocazia vizitei pe care Kiș Andrei
mi - a făcut - o în toamna anului 1951
eu am dat ordin lui Zeuker Adolf
șef de serviciu în direcția financiară
să - i dea ca premiu suma de
20.000 (douăzeci mii) lei. Menționez
ca numitul Kiș Andrei nu avea nimic
cameră în cooperativă ne fiind soleristul
cooperativii.

După reformă. bancară din Ianuarie
1952 Zeuker Adolf mi - a comunicat că
trebuie să se rezolve într - un fel chestiunea
cu cei 20.000 lei dați lui Kiș Andrei
deoare la casierie pt. decontare se află
numai o chitanță de primire a banilor
remuși de Kiș Andrei dar nu are ordin
de plată.

Și acest motiv eu am întocmit
ordinul de plată a cărui foto copie
mi s - a prezentat. Ordinul este redactat
după reforma monetară din Ianuarie
1952 și este autidatată pt. a se putea
efectua decontarea de către casieria
centru cooperativii.

În realitate Kiș Andrei a primit

Semnătura,

Adolf Zeuker

Urmare: suma de bani cu aproximativ
două luni înainte de data ordinului
de plata.

Suma a fost decontată din
fondul de primire al activiștilor
cooperatizei.

În concluzie suma de douăzeci mii lei
a fost dată lui Kiș Andrei din
fondul de primire al activiștilor
cooperatizei numai cu scopul de a mă
ajuta în reglementarea unor afaceri
personale. Pt. această sumă de bani
Kiș Andrei nu a cedat nici un serviciu
cooperatizei.

Prezentul proces verbal de
interogatoriu l-am citit având în vedere
și am constatat că corespunde în total
celor declarații de mine făcute și susțin
și acum.

Am semnat
Leonor Bărbulescu

M. G. G. G.

Declarație.

88

Subsemnatul Polymos Ioan născut la 14 Februarie 1915 în comuna Lălan, de profesie vicepreședinte al Centrocercului (avocat), cu ultimul domiciliu în București str. Lion 16, la cele întrebate declar următoarele:

Întrebare: Declară D-ta întreaga D-tale activitate din trecut și până în prezent?

Răspuns: M'am născut la 14 Februarie 1915 în Lălan. După ce am terminat liceul, m'am înscris la Facultatea de Drept din Cluj. În acel timp m'am mai ocupat și de ziaristică, scriind diferite articole în ziarul local cu scopul apărării intereselor populației maghiare.

Înainte de a obține diploma de doctorat am compus o teză de doctorat despre naționalism, în care am arătat că în Uniunea Sovietică nu este respectat principiul naționalismului. Această teză a fost modificată de câteva ori de mine, arătând mai clar și mai pronunțat că sistemul hitlerist e bun. În acel timp și până în 1944 am fost administratorul lui Hitler, având și o înșiră cu crucea hitleristă. Atitudinea mea de altfel acolo a fost pentru împacarea naționalităților.

În anul 1936 am devenit avocat-stagiar în biroul lui dr. Domsa Iulian fost senator unde lucram până în 1938. Deschizând birou avocațial am avut un proces agrar cu dr. Kaizler Gheorghe, unde am primit ceva bani, din care am dat 2000 lei lui Rădulescu Ioan fostul director al Căminii de Agricultură. El mi-a restituit 10.000 lei. Tatăl meu a dat și el ceva bani judecătorului Bodor Iosif. Am mai avut o înșiră pentru un caz de cetățenie, primind 10.000 lei.

Armata n'am făcut-o. Am devenit schimbos și dând 3000 lei unui evreu (Gelbaum) din Oradea, am fost scutit de armată.

După dictatul dela Viena am devenit pentru câteva zile judecător de instrucție fără să am vreo activitate mai serioasă. Am mai fost ales secretar

tot al partidului ardelenesc maghiar, fără să
fiu eu prezent la această sedință. Am avut și
carnet, dar n'am depus nici o activitate po-
litică. Am semnat câteva carnete în calitate
de secretar.

Am fost și jurist la judecătoria
politicească din Târnăveni. În această calitate am
semnat hotărâri de internare de evrei în 1944
după ce au fost ei duși, fără să fiu prezent
la sedință. Dealtfel și eu personal am avut
o acuză în am primit ceva stofă de la un croi-
tor evreu.

Am fost apoi jurist la Direcția Beneficentă
și al Birourii Reformate. Birourii Reformate
am dat 3000 penglei pentru o casă de cul-
tură. Am fost un adept al lui Horthy, văzând în acel timp fotografia lui

În perioada această majoritatea a proceselor
le-am avut de la evrei și români, apărând
interesele lor. Am scris și două articole cu caracter sovietic.

După eliberare am intrat în politică în
calitate de primar. Am devenit și membru
de partid, ducând o muncă intensă. Adevărat
este că la reforma agrară am luat apărarea
mai multor oameni, cum: Balazs György, văd.
Kovács Emeric, Hendea Nicolae și alții. De la bu-
ronul Györfi din Crasna am primit o sumă
în calitate de avocat. Am spus că voi preda
prefectului de atunci, dar n'am predat-o, ci
am cheltuit-o. De la Hendea Nicolae am primit
un porc gras. - Am ținut mai multe discursuri
cu caracter sovietic maghiar. La 5 martie 1946
la un bal am dat dispoziție să se cânte
imnul maghiar și un alt cântec maghiar.

Sotiei lui Szabó ^{am dat} în scrisori de dra-
goste am afirmat că sunt mare maghiar și
religios. Am urai afirmat că am făcut parte
din serviciul de spionaj maghiar, deși nu era
adevărat, ei am scris numai de ceea ce aveau curajul meu.

Am fost neglijent în procese. Văd Slovaci
și mai mulți aveau contracte provizorii cu
Ionescu György fost agronom din Târnăveni. Eu n'am re-
zolvat problema lor. Văd Slovaci mi-a dat ceva
bani după eliberare pentru rezolvare (hotelul n'a
fost plătit la timp în întregime), dar eu n'am

luat nici o măsură, ei am tăvănit procesul, neluând în discuție deloc rezolvarea lui definitivă. Știu că a fost la mine în București răd. Kovacs și atunci am dat dispoziție ca să-și ia de la mine banii Centrocaspului în avans de 20.000 lei, creace ulterior l'am decontat din fondul de premii fără justificare. Acelas lucru am făcut cu un ananuit Hris din Tălău, fostul intendent la Comandamentul sovietic din Tălău care a venit în acelas proces la mine la Cooperatie. -

Mărgineanu Dumitru deasemenes avea de-va pământ de vândut. Eu am făcut contractul provizoriu, neacceptat ulterior de el. Actul n'a fost achitat în întregime până la eliberare. După eliberare am primit cu restul de bani fără să rezolv problema, ci tăvănit cauza cu promisiuni, telegrame, scrisori etc.

Barak Ștefan din Tălău avea un proces pentru o casă. Rușii l'a fost expropriat în timpul hostilităților de postă. Eu am primit însărcinarea și bani, inclusiv restul actului de vânzare, dar n'am rezolvat problema, ci am tăvănit-o. După ce a neșitat el, am venit în București și rezolvând nici aici nimic, am făcut o scrisoare cu neșimpinutul postei, parca procesul ar fi în curs. Această scrisoare n'am folosit-o nicăieri. Am dat lui Barak o altă scrisoare, în care am neșnoscut că răspund de banii primiti. Problema nu e rezolvată.

Am cumpărat împreună cu mama neș o casă și grădina dela Luca N. din Tălău. Contractul a fost semnat de sotia acestuia, iar numele lui l-a scris pe baza unei telegrame. Sababfi Emeric fost director de bancă din Tălău. Actul a fost achitat parțial numai. Venind înș Luca, se discutată problema la avocatul Pitea Augustin, după aceea Luca a preluat casa, dela

acei, cari au cumpărat dela noi. Eu apoi
am dat o vie lui Klatorna Bela (unul dintre 91
cumpărători) și 60 milioane lei vechi (dinainte
de stabilizarea din 1947) ceva vin și o masă
de biliard lui Givat Francisc, celălalt cumpă-
rător, fără să definitivez cu el chestiunea.

Mihailic Martin din Sărmasag avea
un alt proces pentru o casă, unde am primit
iarăș o sumă de bani, fără să-i rezolv pro-
blema. Știu că l. am chemat și în București
și i-am primit că o să-l pun prezident la
cooperativă la Sîmleul-Livănești, fără să-i
rezolv nici procesul, nici postul de prezident.

Un alt caz a fost cu o casă a fami-
liei Popovici, unde n'am avut procedură în
regulă, am făcut contractul cu unul Piroșk
Francisc din Târlău, dar ulterior am avut
o convenție de reziliere a contractului.

Un alt caz a fost cu Dobai Bela din
Libou, care avea un proces cu Lecher Martin
din Libou. Am tăvănit și aici procesul
și nu este terminat nici acum. Bani nu
am primit dela el, cel puțin nu-mi aduc
aminte, decât am primit ceva sumă mai im-
portantă.

3
Cazul Andrei fostul subprefect din Târlău
avea o pădure. Când eram viiner am
dat dispoziție pentru exploatarea pădurii,
fără să fac o decontare definitivă. Știu că
în chestiunea aceasta am avut o tranzacție
cu un om de comerț din Târlău, cu care
am făcut dubă aceea o convenție de re-
venire dându-i 80 milioane lei vechi (dina-
inte de stabilizarea din 1947) și aici am făcut
un lucru recurat, refăcând o decontare defini-
tivă.

Reș Anton avea un proces pentru o mină
de cărbuni, descoperită de el. Și în această che-

stiu ne am tărăgănat rezolvarea, făcând dife-
rente promisiuni și afirmații mincinoase. Bani
dela el n'am primit.

92

În calitate de primar am intervenit ca
denes Desideriu fostul secretar al primăriei
din Bălau să fie eliberat din închisoarea Tri-
bunalului Poporului. Știu că mama mea nu a
protestat că ea a spus soției lui Denes că
dacă eu aș fi în aceeași situație ea ar
vinde tot ce are ca să mă scoată. Știu că
și Henet Aloisiu fostul subprefect a apărut
pe criminalul de război.

Tatăl meu înainte de eliberare era de-
legatul unei societăți oficiale de grâu din
Bălau. Hobilienul a rămas la noi. N'am
predat skinianui. 6 mașini de scris autotipice
impresna cu a mea la Centrocasa cu ceva
timp înainte de arestarea mea. Acest lucru
l'am făcut fiindcă m'am temut că va
fi perchiintă la mine și va fi suspect
de ce avem atât de mașini de scris. Din
aceleși motive am distrus o mașină de
multiplicat, aruncând piesele. Menționez
că mașina din 1944 n'a fost folosită.

Am primit dela Glück Beniamin din
Balea lui Hihai 10000 (unarată mii) lei ca
să-i obțin un pasaport să plece în Ka-
garia. Eu n'am obținut nici pasaportul,
nu i-au dat nici banii înapoi.

Am mai primit dela soțiile unor notari
arestați printre un delegat al lor 100 sau 80
dolari. Nu am făcut nimic în treaba lor,
dar n'am restituit nici banii.

Am mai primit ceva bani dela un
chis din Carei pentru ceva chestie de grâu,
fără să-i fac vreo treabă sau să-i restituiesc

Steloul și creionul aflate în bagajul meu sunt proprietatea Centrocoului folosite de mine. Știu că și aparatul de radio aflat în locuința mea este proprietatea plătită din bani Centrocoului, așa îmi aduc aminte. Am aprobat în avans și apoi am aprobat decontarea în acest sens. Știu că ceva avans am aprobat și pentru vânzarea locuinței mele. Mobilierul ~~de~~ din locuință, proprietatea părintilor, a fost adus cu camionul Centrocoului în rodaj, fără contraplată. Un tablou din camera mea (a fată brunetă) este lucru de la Căbi. —

Tatăl meu asculta de multe ori posturile străine (Anglia Franța America) cu toate că eu am protestat. Câteodată am ascultat și eu fără să le dau vreo importanță.

Am avut un unchiu, ofiter de politică rudă la Iluj, Radnoti (Radwal) Ștefan. Era hortist, ofiter superior, cu multe decorații. Eram bine cu el. A fost de multe ori la noi, iar și ea la ei. A murit în cursul războiului.

Am avut un frate, care a fost prizonier la Krivan (Uniunea Sovietică) Venind acasă a murit de tuberculoză. Când trăia, a folosit foarte des cu aprobarea mea țărâna și mării. Știu că înainte de arestarea mea mama mea a spus că nu curva să fim distruși și eu de fel ca el. De altfel mama a spus că nu mi-ar strica puțină incluziune, gândind probabil la eventualitatea unui război.

Mătușă mea e văduva unui ofiter de politică din timpul capitaliștilor. E o femeie

foarte necesară, îi place băutura și jocul
cu cărțile. Știu că a primit în 1945
niște bijuterii de la soția Blackouts Roxalia
din Cluj, din care o parte a vândut - o
ulterior. Știu că o parte a mobilierului
măchinski meu din Cluj se află la dânsa.
Și a dus la Cluj în 1945 și a scos de acolo
mobilierul pentru un aranjament cu un
cetățean evreu (nu-i știu numele), care
locuia în casă.

Beizsoara mea în timpul hoștiilor
era secretara șefului de poliție hoștă
din Cluj. Îi place băutura și nu e măntă
avea mai mulți bărbați, care i-au făcut
curte, dintre cari șureșan Romulus, un om
căsătorit, cu concepție neprogresistă. Nu vorbesc
cred că nu mai ține legătura cu el, dar nu
știu precis.

La Centrocron am dat premii multe
și cu mare cămărită, căutând astfel o po-
pularitate ușoară. În special șefului meu știu
că în ultimul timp am aprobat premii foarte
multe.

La Centrocron în afară de lipsurile și
abaterile grave arătate, am încercat să lucrez
bine, dar am avut multe cazuri, când
după masă nu m-am dus la birou spunând
că sunt la diferite redințe. Au mai fost cazuri
când am spus că am vorbit cu anumiți mi-
nistri, în special cu Luca, deși nu era adevărat.

Știu că cheltuielile de reprezentare ale mem-
brilor Comitetului Executiv s'au aprobat în
anul 1952 din diferite fonduri cu semnătura
tuturor membrilor.

Aceasta îmi este declarația și semnec.

M. Lăzărescu

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

=====

Invinuitul SOLYMOS IVAN, născut la 14 februarie 1915 în Zalău-Raionul Jibou Reg.Cluj, fiul lui CAROL și ELEONORA, fost vice președinte al Centrocoop-ului, cu ultimul domiciliu în București Str.Dr.Sion No.76.

10 iunie 1954- București

Interogatoriul a început la ora 9,30

" s-a terminat la ora 14.

Intrebare; Care au fost motivele care au determinat împulsionarea vânzării mărfurilor în trimestrul III și IV-1951?

Răspuns; În iulie 1951 primind planul de vânzare a mărfurilor pe trimestrul III am constatat că el nu corespunde propunerilor noastre fiind cu mult mai exagerat decât posibilitățile Centrocoop-ului de realizare. Am făcut imediat o contestație către C.S.P. Banca de Stat și VASILE LUCA cerînd reducerea cu circa 10 miliarde a sarcinei de desfacere. În urma contestației noastre am fost chemați la Consiliul de Miniștri între 10 și 20 august. Sedința a fost prezidată de VASILE LUCA. La această ședință VIJOLI AUREL, președintele Băncii a arătat că nu poate realiza planul de casă dacă se reduce sarcina de desfacere a mărfurilor-Cooperației- la care VASILE LUCA a spus că nu se va reduce planul Cooperației ci ni se va da în plus mărfuri- din mărfurile planificate comerțului de Stat- pentru a le vinde la țară.

La 25 august 1951 am fost chemat din nou la VASILE LUCA de față fiind și VIJOLI AUREL.

Cu această ocazie VIJOLI AUREL a ridicat problema că nu poate realiza planul de casă din cauza cooperației care nu vinde în măsură suficientă mărfuri cerînd lui VASILE LUCA să ne atragă atenția ca să activăm vânzarea mărfurilor. Atunci VASILE LUCA ne-a spus că trebuie să introducem salarizarea socialistă la vânzări- potrivit căreia vânzătorii primesc salariul în raport cu vânzarea mărfurilor- și să intensificăm vânzările prin toate mijloacele posibile- accentuînd că eu (SOLYMOS) răspund cu capul pentru realizarea planului de desfacere.

Plecînd de la VASILE LUCA, am luat măsuri pentru introducerea salarizării vânzătorilor în raport cu vânzarea mărfurilor comunicînd totodată comitetului executiv al centrocoopului

dispozițiile primite dela VASILE LUCA, urmînd ca, consilierul FODOR STEFAN ce avea sectorul comercial să ia măsuri în acest sens.

La începutul lunii septembrie 1951 a venit CERNICICA DUMITRU la Cooperație ca prim președinte spunîndu-mi că a fost trimis de VASILE LUCA- pentru motivul că Cooperația este prost organizată din punct de vedere comercial- și că el are sarcina de a se ocupa în primul rînd de acest sector. CERNICICA DUMITRU încă în cursul lunii septembrie și octombrie 1951, a luat o serie de măsuri pentru intensificarea vînzării mărfurilor. Ca de exemplu; A chemat pe toți președinții regionali cărora le-a dat dispoziții pentru intensificarea vînzărilor- a luat măsuri ca cooperația să desfacă mărfuri și la tîrguri pentru ca și prin acest mod să se activeze vînzarea mărfurilor.

Aceste măsuri CERNICICA le-a luat în urma instrucțiunilor primite dela VASILE LUCA.

Întrebare; De unde cunoști acest lucru?

Răspuns; Acest lucru îl cunosc deoarece chiar CERNICICA mi-a spus personal- la cîteva zile după ce a venit- în birou la el- că a primit dispoziții dela VASILE LUCA ca să ia aceste măsuri pentru întărirea Sectorului Comercial și pentru activarea vînzării mărfurilor.

Întrebare; Cine a mai participat la ședința pe care a ținut-o CERNICICA DUMITRU cu președinții regionali?

Răspuns; La această ședință au mai participat membrii Comitetului executiv al Centrocoop-ului, delegații Ministerului de Finanțe- delegații C.S.P.-ului precum și delegații Băncii de Stat.

Întrebare; Ce măsuri s-au luat în urma acestei ședințe?

Răspuns; În urma acestei ședințe s-au pus în practică dispozițiile primite (așa cum am arătat mai sus)-astfel că din lună în lună vînzările au crescut.

Deasemeni Banca de Stat a luat măsuri pentru intensificarea vînzării mărfurilor prin inspectorii ei- care au mers la sediile Cooperativelor și la magazinele noastre de desfacere dînd sfaturi pentru intensificarea vînzărilor. Acest lucru eu l-am constatat pe teren unde am întîlnit peste tot asemenea inspectorii ai Băncii și chiar conducătorii cooperativelor se plîngeau de faptul că inspectorii băncii se amestecă în treburile lor interne.

Întrebare; Arată în continuare ce alte motive au mai determinat activarea vînzării mărfurilor în trim.IV-1951.

Răspuns; Pela sfârșitul lunii septembrie 1951, am fost informat de către președintele regiunii Ploești, -BOIGIU că Sucursala Băncii de Stat- dintr-un raion de lângă Vălenii de Munte, a convocat președinții cooperativelor comunicându-le că dacă nu depun banii încasați în numerar pînă la 30 septembrie nu le va mai primi banii după acea dată. În urma acestei dispoziții întregul raion s-a lansat un syon că va fi o reformă bănească, din care cauză s-a depășit planul la vînzarea mărfurilor. Deasemeni mi s-a mai semnalat că și în regiunea Huneodara s-a mai întîmplat un caz asemănător. Intors la București am făcut un raport lui VASILE LUCA și o notă informativă lui VIJOLI AUREL arătînd cele de mai sus.

În luna octombrie 1951 între 15 și 20 ale acestei luni s-a ținut o ședință la Consiliul de Miniștri sub președenția lui VASILE LUCA printre alții de față fiind și VIJOLI AUREL, subsemnatul și CERNICICA DUMITRU. La această ședință VIJOLI AUREL a făcut un raport în care a arătat că Banca de Stat nu-și realizează planul de cassă deoarece vînzările la Cooperație merg foarte încet, precum și pentru faptul că Cooperația are un stoc foarte mare de mărfuri. CERNICICA a încercat să arate motivele pentru care nu se realizează vînzarea mărfurilor. VASILE LUCA la întrerupt spunîndu-i că nu trebuie să se lase influențat de către mine (SOLYMOS) și de către alți negativiști dela Cooperație- dînd dispoziții totodată să se intensifice vînzarea mărfurilor peste tot. Atunci eu m-am ridicat și am arătat că nu putem realiza planul de desfacere deoarece nu avem condițiunile obiective necesare, cerînd reducerea planului cu cînce 7 miliarde

VASILE LUCA a dat atunci dispoziții ca să se mărească planul de desfacere cu 2 miliarde- la Centrocoop- fără nici-o justificare. Ulterior am primit în scris dela Bancă mărirea planului de desfacere cu 2 miliarde lei.

Tot la această ședință pe care am arătat-o mai sus VASILE LUCA a dat dispoziții să trimitem mărfuri la tîrguri și să reducem prețurile la mărfurile greu vandabile. Deasemeni a mai dat dispoziții ca să ni se dea mai multe mărfuri dela Comerțul de Stat dela depozitele Ministerului Industriei Ușoare- și dela mărfurile sosite din import- lucru ce în lunile noembrie și decembrie 1951 s-a și făcut, în aceste luni Centrocoop-ul fiind aprovizionat mai bine.

Între 10 și 15 noembrie 1951 s-a repetat această ședință - eu atunci participînd la ședința Consiliului de Miniștri împreună cu AGIU CONSTANTIN- președintele Centrocoop-ului. Eu am încercat din nou să arăt că planul de desfacere a Centrocoop-ului a fost făcut fără calcule temeinice- și că nu se poate

realiza cifrele trecute în plan pentru vânzarea mărfurilor.

Această afirmație am făcut-o după ce VIJOLI AUREL făcuse deasemeni un raport ca și în ședința precedentă- arătînd că nu poate îndeplini planul de cassă deoarece Cooperăția nu și realizează planul de desfacere. In urma celor susținute de către mine- VASILE LUCA s-a ~~internat~~ susținînd că trebuie să luăm toate măsurile pentru realizarea planului de desfacere- arătînd că ne bagă pe toți în închisoare dacă nu realizăm planul de desfacere.

In urma acestor ședințe dela Consiliul de Miniștri DUMITRU CERNICICA , a convocat pe toți vicepreședinții cu comercialul dela uniunile regionale și le-a dat dispoziții să intensifice la maximum vânzarea mărfurilor_ făcîndu-i direct răspunzători pe toți de nerealizarea planului de desfacere.

Intre 15 și 25 noemvrie 1951 am fost împreună cu TOROK STEFAN- directorul adjunct al direcției financiare din Centrocopla VIJOLI AUREL, pentru a discuta cu acesta problema blocării conturilor Centrocopului. Cu această ocazie VIJOLI AUREL ne-a arătat că Cooperăția nu-și face datoria- nu asigură vânzarea mărfurilor- magazinele nu sunt bine aprovizionate și că inspectorii băncii îl informează mereu că vânzările merg foarte greu- deoarece Cooperăția- nu este organizată pentru vânzări.

Deasemeni ne-a mai spus că dacă vom continua în felul acesta ca să nu realizăm planul de desfacere a mărfurilor nici pe mai departe o să intrăm cu toții la pușcărie.

Eu i-am răspuns că o să luăm toate măsurile necesare numai și banca să mai ne ajute în acest sens.

Intre 5 și 10 noemvrie 1951 eu și cu TOROK ALEXANDRU, neam dus la consilierul RADULESCU GHEORGHE dela Banca de Stat și i-am spus că nu putem să realizăm planul de vânzare a mărfurilor deoarece avem conturile blocate și nu putem să ne aprovizionăm cu mărfuri pentru desfacere- cerîndu-i totodată să ni se acorde de către bancă credite intratrimetriale.

RADULESCU ne-a spus că este de acord ca să ne dea credite intratrimetriale dar că întîi trebuie să-l întrebe pe VIJOLI în acest sens. Chiar atunci s-a dus la VIJOLI și întorcîndu-se ne-a spus că VIJOLI va vorbi cu VASILE LUCA în această problemă și că ne va comunica rezultatul.

Intr-adevăr peste cîteva zile am primit dela VASILE LUCA aprobarea de a lua dela Bancă credite intratrimetriale.

Cu aceste credite intratrimetriale ne-am organizat în continuare pentru sărbătorile din decemvrie reușind ca în cursul acestei luni să depășim chiar- planul de vânzare a mărfurilor.

Intrebare; Ce consecințe au avut aceste măsuri?

Răspuns; Toate aceste măsuri au împiedicat mult buna reușită a reformei bănești- deoarece trimiterea mărfurilor în cantități mari la sate- scăderea prețurilor la unele mărfuri- lansarea svonurilor de stabilizare precum și activarea vânzării mărfurilor- au făcut ca chiaburii să cumpere mărfuri în cantități enorme- iar pentru populația muncitoare- n-au mai rămas rezerve de mărfuri pentru perioada de după reforma bănească.

Intrebare; Cine se face vinovat de aceste consecințe?

Răspuns; De aceste consecințe se fac vinovați VASILE LUCA, VIJOLI AUREL și CERNICICA DUMITRU care deși știau de faptul că se pregătesc o reformă monetară- au sabotat buna reușită a ei luând măsurile care le-am arătat mai sus și care au avut efecte contrare scopului urmărit de reforma bănească.

După ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu cuvînt cu cuvînt și constatînd că cele scrise corespund întocmai cu cele declarate de mine susțin și semnez propriu și nesilit de nimeni.

Anchetator,
SIT.- I. Bistran

ss.SOLYMOS IVAN

Proces-Verbal de interogator

Invinuit (Martor) **SOLYMOS IVAN** născut la 14 Februarie 1915
 în Zalán-Raiand Jibou Reg. Cluj. fiul lui Carol și Ekusora, fost Vicepreședinte al
 Centr. ocoopului. cu ultimul domiciliu în București Str. Dr. Sion nr. 16
 (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

10 iunie 1954

Localitatea București.

Interogatoriul a început la ora 9 și 30 min.

„ s'a terminat la ora 14 și — min.

Intrebare: Care au fost motivele care au determinat

impunerea vânzării mărfurilor în trimestrul III și IV 1951?

Răspuns: În Iulie 1951 primind planul de vânzare a mărfurilor
 pe trimestrul III am constatat că el nu corespunde propunerilor noastre
 fiind cu mult mai exagerat decât posibilitățile centr. ocoopului de
 realizare. Am făcut în mediat o contestație către C.S.P. - Banca de Stat și
 Varile luca cerând reducerea cu circa 10 miliarde a sumei de desfaure.
 În urma contestației noastre am fost chemați la Consiliul de Miniștri
 între 10 și 20 August 1951. Sedința a fost prezidată de Varile luca.
 La această sedință Vijoli Aurel președintele Băncii a arătat că nu
 poate realiza planul de comerț, dară se reduce sumele de desfaure
 a mărfurilor. Cooperatizei. la care Varile luca a spus că nu se va
 reduce planul cooperatizei ci ni se va da în plus mărfuri - din mărfurile
 planificate comerțului de Stat - pentru a le vinde la țară.

La 25 August 1951 am fost chemat din nou la Varile luca de față
 fiind și Vijoli Aurel.

Cu această ocazie Vijoli Aurel a ridicat problema că nu poate
 realiza planul de comerț din cauza cooperatizei care nu vinde în

SEMNATURA,

Solymos Ivan

Urmare: măsura suficientă mărfuri, cerând lui Varile Luca să ne atragă atenția ca să activăm vânzarea mărfurilor. Atunci Varile Luca ne-a spus că trebuie să introducem salarizarea socialista la vânzări - potrivit căreia vânzătorii primesc salariul în raport cu vânzarea mărfurilor - și să intensificăm vânzările prin toate mijloacele posibile - accentuând că eu (Solymos) răspund cu capul pentru realizarea planului de desfacere.

Plăcând de la Varile Luca am luat măsuri pentru introducerea salariilor vânzătorilor în raport cu vânzarea mărfurilor comunicând totodată comitetului executiv al întreprinderii dispozițiile primite de la Varile Luca, urmînd ca, Comitetul Făder Ștefan să avertizeze sectorul comercial să ia măsuri în acest sens.

La începutul lunii Septembrie 1951 a venit Cernicio Dumitru la Cooperativă ca prim vicepreședinte spunându-mi că a fost trimis de Varile Luca - pentru motivul că Cooperativă este puțin organizată din punct de vedere comercial - și că el are sarcina de a se ocupa în primul rând de acest sector. Cernicio Dumitru însă în cursul lunii Septembrie și Oct. 1951 a luat o serie de măsuri pentru intensificarea vânzării mărfurilor. Ea de exemplu: A chemat pe toți președinții regionali cărora le-a dat dispoziții pentru intensificarea vânzării - a luat măsuri ca cooperativă să desfacă mărfuri și la târguri pentru că prin acest mod să se activeze vânzarea mărfurilor.

Aste măsuri Cernicio le-a luat în urma instrucțiunilor primite de la Varile Luca.

Întrebare: De unde cunoști acest lucru?

Răspuns: Acest lucru îl cunosc deoarece chiar Cernicio mi-a spus personal la câteva zile după ce a venit în birou la el - că a primit dispoziții de la Varile Luca ca să ia aceste măsuri pentru întărirea sectorului comercial și pentru activarea vânzării mărfurilor.

Întrebare: Cine a mai participat la ședința pe care a ținut-o Cernicio cu președinții regionali?

SEMNATURA,

Solymos Traian

Urmare: Răspuns: la această sedință au mai participat membrii
Comitetului executiv al Intrococșului - delegații ministerului de finanțe
- delegații ESP precum și delegații Băncii de Stat.

Întrebare: Ce măsuri s-au luat în urma acestei sedințe?

Răspuns: În urma acestei sedințe s-au pus în practică dispozițiile
prinute (ca cum am arătat mai sus) - astfel că din lună în lună
vânzările au crescut.

De asemenea Banca a luat măsuri pentru intensificarea vânzării
mărfurilor prin inspectori ei - care au mers la rețiele cooperativelor și
la magazinele noastre de desfacere dând sfaturi pentru intensificarea
vânzărilor. Acest lucru eu l-am constatat pe teren unde am
întâlnit peste tot asemenea inspectori ai Băncii și chiar conducătorii
cooperativelor se plâneau de faptul că inspectori băncii se amestecă
în treburile lor interne.

Întrebare: Arată în continuare ce alte măsuri au mai determinat
activarea vânzării mărfurilor în trimestrul IV 1951.

Răspuns: Pe la sfârșitul lunii septembrie 1951 am fost informat
de către președintele regiunii Ploiești ^{Sucursala} Bolgia că Banca de Stat dintr-un
raion de lângă Păleni de munte - a comunicat președinții cooperativelor
comunicându-le că dacă nu depun bani încasați în numerar până
la 30 septembrie atunci nu le va mai primi bani după acea dată.

În urma acestei dispoziții întregul raion s-a lăsat un mare
că nu fi o reformă hănească - din care cauză s-a de pînă planul
la vânzarea mărfurilor. De asemenea mi s-a mai semnalat că
și în regiunea Huedoara s-a mai întâmplat un caz oare anător.

Întors la București am făcut un raport lui Vasile Luca și o notă
informativă lui Vijoli Aurel arătând ele de mai sus.

- În luna Octombrie 1951 între 15 și 20 ale acestei luni s-a ținut
o sedință la Consiliul de Miniștri sub președinția lui Vasile Luca
prinute alții de față fiind și Vijoli Aurel - subsemnatul și Crăciun
Dimitrie. la această sedință Vijoli Aurel a făcut un raport în
care a arătat că Banca de Stat nu și realizează planul de comerț

Urmare: deoarece vânzările la Cooperatie merg foarte înut - precum și pentru faptul că Cooperatia are un stoc foarte mare de mărfuri. Cernicica a înmărcat și arată motivele pentru care nu se realizează vânzarea mărfurilor. Vasile Luca la întrerupt spunându-i că nu trebuie să se lase influențat de către mine (colymos) și de către alții negativiști dela Cooperatie. Dând dispoziții totodată să se intensifice vânzarea mărfurilor este tot. Atunci eu m-am ridicat și am arătat că nu putem realiza planul de desfacere deoarece nu avem condițiile obiective necesare - cerând reducerea planului cu circa 4 miliarde.

Atunci Vasile Luca a dat atunci dispoziții ca să se mărească planul de desfacere cu 2 miliarde - la Centrocop - fără nici-o justificare. Ulterior am primit în scris dela Banca mărire planului de desfacere cu 2 miliarde lei.

Tot la această sedință pe care am arătat-o mai sus Vasile Luca a dat dispoziții să trimitem mărfuri la târguri și să reducem prețurile la mărfurile greu vandabile. Deasemenea a mai dat dispoziții ca să ni se dea mai multe mărfuri dela comertul de stat și dela depozitele Ministerului industriei uscate - și dela mărfurile venite din import. - lucru ce în lunile noiembrie și Decembrie 1951 s-a și făcut. În aceste luni Centrocopul fiind aprovizionat mai bine.

Între 10 și 15 noiembrie 1951 s-a ținut această sedință - eu atunci participând la sedința Comitetului de Miniștri împreună cu Agiu Constantin Președintele Centrocopului. Eu am înmărcat din nou și arăt că planul de desfacere a Centrocopului a fost făcut fără calcule temeinice - și că nu se poate realiza cipele trecute în plan pentru vânzarea mărfurilor.

Această afirmație am făcut-o după ce Vijoli Aurel făcuse deosebit un raport ca și în sedința precedentă - arătând că nu poate îndeplini planul de vânzări deoarece Cooperatia nu și realizează planul de desfacere.

În urma celor motivate de către mine - Vasile Luca nu întrerun sustinând că trebuie să luăm toate măsurile pentru realizarea

[Signature]

Urmare: planului de desfacere. aratând că ne bazăm pe totu în
închisoare dacă nu realizăm planul de desfacere.

În urma acestor sedințe dela Consiliul de Miniștri Leninica Stun
a convocat pe totu vicepreședinții cu comercialul dela uniunile
regionale. și le-a dat dispoziții să intervină la maximum vânzarea
mărfurilor - făcându-i direct răspunzători pe totu de nerealizarea
planului de desfacere.

- Între 15 și 25 Noiembrie 1951 am fost împreună cu Török Stefan
directorul adjunt al direcției financiare din entrocop - la Vijoli Aurel
pentru a discuta cu acesta problema blocării conturilor entrocopului.
Cu această ocazie Vijoli Aurel ne-a arătat că cooperatio nu-și face
datoria. nu asigură vânzarea mărfurilor - magazinele nu sunt
bine aprovizionate și inspecterii băncii îl informază mereu că
vânzările merg foarte greu. deoarece cooperatio nu este organizată
pentru vânzări.

Teasenaria ne-a mai spus că dacă vom continua în felul
acesta ca să nu realizăm planul de desfacere a mărfurilor nici
pe mai departe. o să intrăm cu totu la puscărie.

Eu iam răspuns că o să luăm toate măsurile necesare numai
și banca să ne ajute în acest sens.

Între 5 și 10 Noiembrie 1951 eu și cu Török Alexandru ne-am
dus la consilierul Rădulescu George dela Banca de Stat. și iam
spus că nu putem să realizăm planul de vânzare a mărfurilor
deoarece avem conturile blocate și nu putem să ne aprovizionăm
cu mărfuri pentru desfacere. cerându-i totodată să ni se acorde
de către banca credite intratrimestriale.

Rădulescu ne-a spus că este de acord ca să ne dea credite
intratrimestriale dar că întâi trebuie să-l întrebe și pe Vijoli în acest
sens. Chiar atunci s-a dus la Vijoli și întorcându-se ne-a spus că
Vijoli va vorbi cu Vasile Luca în această problemă și că ne va
comunica rezultatul.

Între timp peste câteva zile am primit dela Vasile Luca

Urmare: aprobarea de a lua dela Banca credite intratrimestriale
cu aceste credite introtrimestriale ne-am apruzi'nat în continuare
pentru săptămânile din decembrie rezind ca în cursul acestei luni
noi de pînă chiar - planul de vânzare a mărfurilor.

Intrebare: Ce consecințe au avut aceste măsuri?

Răspuns: Toate aceste măsuri au împiedicat mult buna reușită
a reformei hănești - deoarece limitarea mărfurilor în cantități mari
la rate - scăderea preturilor la unele mărfuri - lansarea guvernelor
de stabilizare precum și activarea vânzării mărfurilor - au făcut
ca chiar și noi cumpere mărfuri în cantități enorme - iar pentru
populația muncitoare - mai puțin rămase rezerve de mărfuri pentru
perioada de după reforma hănească.

Intrebare: Cînd se face revizuit de aceste consecințe?

Răspuns: De aceste consecințe se face revizuită în toate lucrurile.
Vigilă sunt și lucrurile și care oare știu de faptul că se
pregătește o reformă monetară - au răstăruit buna reușită a ei
luând măsurile care le-am arătat mai sus - și care au avut
efecte contrare scopului urmărit de reforma hănească.

După ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu
am avut în curînt și constatînd că cele scrise corespund întru totul
cel declarate de mine verbal și revizuit de mine.

A anchetator
Slt

Ștefan

10/65

DECLARAȚIILE MARTORILOR

✓

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU
=====

Martorul BARABAS ANDREI, născut la 8 Ianuarie 1893 în Zalău, Raionul Zalău, fiul lui ANDREI și ILIANA, născută JOJA, de profesiune pantofar, cu serviciul la Coop. Pielarul din Zalău, cu domiciliul în Zalău Str. 6 Martie Nr. 5.-

25 Martie 1953, Zalău

Interogatoriul a început la ora 19

" s'a terminat la " 20,25.-

Intrebare:

Ce cunosti despre activitatea politică a lui Dr. SOLYMOS IVAN din timpul ocupației maghiare?

Răspuns:

Nu știu ca în timpul dominației maghiare să fi activat în ceva partid politic maghiar.- Stiu despre el că a fost un avocat foarte bun și căutat de toată lumea, a avut un birou avocațial foarte mare care i-a mers foarte bine.- Ajuta pe toată lumea și promitea orice la toți ceace din câte putea și făcea.-

Eu fiind un mic meserias nici nu am avut ocazia ca să cunosc așa ceva despre el, deoarece era departe de mine prin funcția pe care o presta.-

Intrebare:

Ce fel de informații a furnizat SOLYMOS IVAN autorităților maghiare între anii 1940-1941?

Răspuns:

Nu știu ca SOLYMOS IVAN la cine și cui a furnizat informații și de ce fel au fost deoarece eu nu am de unde să fi știut deoarece nu am avut nici un fel de legătură cu el, el avocat iar eu meserias.- Astfel că eu nu am avut deaface decât pe cale oficială și nu ca cunoștință.- Dacă mă întâlneam cu el îl salutam, iar în afară de aceasta alte relații nu am avut cu el, neavând astfel de unde cunoaște dacă el a furnizat sau nu informații.-

Intrebare:

Dacă SOLYMOS IVAN a avut ceva rol în ce privește deportarea evreilor în anul 1944?

Răspuns:

Nu cunosc ca SOLYMOS IVAN să fi avut ceva rol în deportarea evreilor, deoarece după cum l-am cunoscut eu, el era un om foarte bun căuta prietenia cu toată lumea fapt pentru care i-a mers la el tot timpul meseria lui, așa de bine având pe cei mai buni clienți, din care cauză și eu am apelat la el când am avut cazuri judecătorești.-

Nu cunosc și nici nu am auzit ca SOLYMOS să fi avut ieșiri contra evreilor, deoarece după cum am arătat, el se avea bine cu toată lumea, astfel că era un om corect față de toată lumea și în afară de unele conflicte pe care le-a avut nu știu ca cineva să fi zis rău ceva de el, având o comportare foarte bună.-

După ce am citit procesul de interogatoriu, cuvânt cu cuvânt și am constatat că corespunde cu cele declarate de mine, susțin și semnez propriu, neforțat de nimeni.-

ss/ Barabaș Alexandru.-

Slt. de Securitate

Costin Popie.-

PROCES VERBAL DE INTEROGATOR.

Martoul Garabos, Andrei născut la 8 Ianuarie 1893
în Zalău, Raionul Zalău, fiul lui Andrei și Elena născuți-foja
de profesie pe totu fon cu serviciul la Coop. Pielarul din Zalău
cu domiciliul în Zalău str. 6 Martie nr. 5.

25 Martie 1953.

Orașul Zalău

Interogatorul a început la 19⁰⁰

" s'a terminat la 20¹⁵

Întrebare: Ce cunoaște despre activitatea politică a lui Dr. Polymos Ivan din timpul ocupării Maghiare?

Răspuns: Nu știu ce în timpul dominației maghiare nu fi activat în ceva partid politic maghiar. Știu despre el că a fost un avocat foarte bun și contat de toată lumea, a avut un birou avocațial foarte mare care ia mers foarte bine. Ajuto pe toate lumea și promitea orice la Tot. Cece om cât putea și făcea.

Cu fiind un mic meserios nici nu am avut ocazia ca să cunosc ora ceva despre el, deoarece nu departe de mine prin funcția pe care o purtase...

Întrebare: Ce fel de informații a furnizat Polymos Ivan autorităților maghiare între 1940-1944?

Răspuns? Nu știu ce Polymos Ivan la cine și cui a furnizat informații și de ce fel au fost deoarece eu nu am de unde să fi știut deoarece nu am avut nici un fel de legătură cu el, el avocat iar eu meserios, orfel că eu nu am avut deoarece ^{decat. pe. cale} ~~nu~~ oficială și nu s'at în cunoștință, dacă mă în-tâlneam cu el îl salutam, iar în ocazii de ocazie alta relații nu am avut cu el, neavând orfel de unde cunoaște deci el a furnizat sau nu informații...

Barabos Alexandru

Intrebare: Dacă Sobymos, Ivan a avut ceva rol în cauzele
ste deportarea evreilor în anul 1944.

Răspuns: Nu cunosc ca Sobymos, Ivan să fi avut ceva
rol în deportarea evreilor, deoarece după cum am cunos-
cut eu el era un om foarte bun cănta pretoria cu
tactă lumea fapt pentru care ia mers la el tot Tim-
pul mersera în ora de line având pe cei mei buni
clienți, din care cunoș și eu am opelet la el când
am avut coșuri judecătorești.

Nu cunosc și nici nu am auzit ca Sobymos,
să fi avut ieri contra evreilor, deoarece după cum
am cîștat el se avea bine cu toate lumea, o fel
cî era un om corect față de toate lumea și în
afară de unele conflicte pe care lea avut nu
știu ca cineva să fi făcut nimic ceva de el, avînd
o comportare foarte bună. -

După ce am citit procesul de înțepeto-
rîm, curînt eu curînt și am constatat că cores punde
cu cele declarate de mine, și tri și renuez prop-
rie neputat de mine. -

Ducheto Tor
S. B. Boris Dacic

Martor
Paraschi Alexandru

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestatul Demeter Ioan, născut la 6 Iulie 1906 în com. Chiralești -
Beius, de profesie profesor universitar, fost director de studii
la Inst. de Științe economice și financiare, ultimul domiciliu în
Cluj Str. Republicii Nr. 14.
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

2 Iulie

1953

Orașul București.

Interogatoriul a început la ora 2 și min. 30

" s'a terminat " " 22 " " 15

Intrebare: Cunoști o persoană cu numele de
Solymos Ioan ?

Răspuns

Da, cunosc pe Solymos Ioan din anul
1947 când îl am primit în vizită. S'a ținut o
sedință la sediul conducerei centrale a U.P.M.
din Cluj Str. Holobov 16. În această sedință
s'au prezentat probleme cu privire la
aplicarea bugetului său o altă lucră cu
caracter financiar. Solymos I. s'a venit
de la București special pentru această sedință,
fiind trimis de U.P.M.

Intrebare

Ce relații ai întreținut ulterior cu
Solymos Ioan ?

Răspuns

Când l. meu cunosc pe Solymos
Ioan, eu nu mai dețineseu în

Îscăitura,

Mecmetz

Urmare: U.P.M. funti. de conducere, la
sua redinta' au fost invitat in
calitate de decan al facultatii
Bolyai. In anul 1948 el a fost
numit profesor la facultatea de
drept din universitatea Bolyai,
pina atunci nu au mai intretinut
relati cu Solymos Ivan.

Intrebare

care e fost pozitia lui Solymos
Ivan in cadrul conducerii U.P.M. si
al grupului parlamentar U.P.M.

Raspuns

deocamdata eu nu mai faceam parte
din conducerea U.P.M. nu cunoase
pozitia lui Solymos Ivan nici
in conducerea U.P.M. -ului nici in cadrul
grupului parlamentar.

Intrebare

ce curiozitate damnoasa despre atitudinea
lui politica?

Raspuns

Singularul aspect al stilului si
silei politice pe care o cunoase
cu privire la Solymos Ivan e
fapt ca el era nestimut de catre
varile lui.

Cand m-am plans lui Toca
Ludovic de faptul ca Solymos Ivan
nu -i indeplineste atributiile sale de
profesor robotind oarecare functii
pe care o avea si ca voi cel sa

Urmare: fie in la turat mi-e replicat 106
 ce n' alti membri ei conduc am. U.P.M.
 pe incercat sa-l demare pe Solyuro
 Iren dor sa au lovit de vant la face con
 sie reparet pe cei care au incercat
 acest lucru.

Filu sau

con au fost relatate de un tate
 in Solyuro Iren dupa numirea
 acestuia pe profesor la universitatea
 Belyoi a carei seau era la facultatea
 de drept.

Raport

In aceste perioade l-am intalnit
 de obicei ori cand o venut sa-mi
 tina cursurile. In aceste ocazi i-am
 atas atentie asupra modului neco-
 spunzator in care isi indeplinia
 functia de profesor. El nu suge
 Tedeaua ca nu poate face parte
 datorita varinilor importante pe care
 i le incredinta vante la in cadrul
 conducen ministerului de finante.

Deasemenea se folosea de relatii
 metode de o ma intimi de ordoindu-
 mi ca este in relati de prietenie
 cu vante la.

Alti discuti nu am avut cu el.

Preputul poses verbal l-am citit
 avent cu avent n' corespunde
 in totul celor declarate de mine verbal
 pt confirmati n' scunez

Anchetator
 la Portul Securitatii

Mamety
 Semnatura.

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestat al semeter Ioan, născut la 6 Iulie 1906 în Com. Chiralea

- Bănuș, de profesie profesor universitar, fost director de studii la
 Institutul de Științe Economice și Juridice, (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)
 în Cluj Str. Republicii Nr. 14

3. Iulie

1953

Orașul București.

Interogatoriul a început la ora 22 și min. 15

" s'a terminat " " 24 " " —

Intrebare: Cu noti o persoană ce numele de
 Nagy Tibor - Tiberiu ?

Răspuns

Cunos pe numitul Nagy Tibor Tiberiu
 încă din anul 1930 când amândoi erau
 studenți la facultatea de drept din
 Cluj.

Tuturor

le am noti despre trecutul lui Nagy Tibor
 până în anul 1947. ?

Răspuns

La studenți Nagy Tibor a fost parte din
 cercul studenților maghiari naționaliști
 și clericali.

După terminarea studiilor nu am mai
 auzit despre Nagy Tibor nimic până
 după dictatul de la Viena.

La începutul anului 1941 a fost

Îscălitura,

Bănuș

Urmare: munit de catre regimul hortic
 procuror la Tribunalul Cluj. pot de
 incredere al regimului. A marturisit
 cu faza si impative unele elemente
 din misiunea munitoare.

In ultima luna a regimului
 hortic cand armata sovietica era
 de acum la marginea Clujului a incercat
 sa se afirme ca democrat in calitate
 de procuror ne opunandu-se la
 eliberarea unor comunisti.

Dupa eliberarea Clujului a
 fost considerat prizonier si transportat
 in URSS de unde s-a reintoars dupa
 aproximativ un an.

Reintoars la Cluj a frecventat
 unele adunari si sedinte ale
 U.P.M.-ului iar in anul 1946 a
 fost ales deputat in parlament
 pe lista U.P.M.-ului.

Intrebari

cum se explica la cluj de ce
 Nagy Tibor ca deputat pe lista U.P.M.?

Raspuns

Dupa ce am avut eu chiar in acea
 perioada nu pot preciza de la cine dar din
 cate mi amintesc, chiar de la parca Gyorfos
 alegerea lui Nagy Tibor ca deputat pe
 lista U.P.M.-ului a fost determinata de
 urmatoarele:

Karoly Gyorfos s-a ales episcopul
 Marlon Aron pt. ca el cu toate

Urmare: preotimice se susține lista de candidați ai U.P.M. În schimb i-a (dat) Ofertul lui Merlon Aron de a recomanda doi oameni de încredere de ei să se pt. a candida la alegeri.

doi oameni recomandați de ~~Merlon~~ Merlon Aron au fost Nagy Tibor și sent miclosi Francisc. După aceasta Nagy Tibor a devenit om de încredere a lui Kurko Gyorgos și a fost numit președinte al organizației U.P.M. din Cluj unde tot el reprezentase justiției horticole.

Introducere

Locul a fost poziția politică a lui Nagy Tibor ca deputat și președinte al org. U.P.M. din Cluj.

Răspuns

(politică)

Nu amose poziția lui Nagy Tibor în calitate de deputat și președinte al org. U.P.M. din Cluj, deoarece la ocaz deosebite eu nu mai făceam parte din conducerea U.P.M. alui și nici nu am mai întreținut relații cu el.

Introducere

Mai ai ceva de adăugat cu privire la Nagy Tibor?

Răspuns

Nu mai am nimic de adăugat cu privire la persoane lui (~~Nagy~~) Nagy Tibor. Prezentul proces verbal

Semnătura
Nemethy

Urmare: de interogatoriile l- eu util
moment ce curant si corespunde
in total celor declarate de mine
pe care sustin si stau pe.

Arhitect
L. Petru Ionescu

Demetru

A fost urmasii

12 Iunie 1953.
Data în fata notării
P.B. de Legea

Declarație

Subsemnatul Johari Adalbert născut la 17 Octombrie 1905, în Zalău, fiul lui Francisc și Catalina, de profesie măcelar, în prezent administrator la cantina Spitalului Regional, am ca studii 3 clase gimnaziu, cîștigat cu 3 copii, fără avere, cu serviciul militar satis făcut, în trecut nu am făcut politică în prezent nu eșus din partid din cauza lui Dr. Polymos Focșani, melius pe timp de 6 luni la Tribunalul Oradea, fiind învinuit că în calitate de omosor popular am luat naștere înse căce a iert la lumina cu ocazia culețării, sunt cu domiciliul stabil în Zalău Oradea 30 Decembrie Nr. 5, din următoarea

această declarație asupra numelui Polymos Focșani:

Eu cunosc pe Dr. Polymos Focșani din 1942, ca avocat în Zalău, știu și am auzit despre el că este un om de nimic, care a contat să exploateze pe toată lumea bătrînduși joz de ei prin faptul că în calitate de avocat le vîndea omniți imobile pe care respectivii nu le primea nici odată caș petrecut și cu subsemnatul. Nu cunosc în legătură cu activitatea lui din timpul regimului hortică intrucît eu nu am domiciliu în Zalău ci în Sibiu, la fel nu cunosc ce în timpul acesta să și fi făcut parte din cea partid fascist maghior intrucît eu nu am fost în această localitate

Altu să ~~se~~ a vîndut și la măcelarul Barok Stefon din Zalău un imobil pentru care a luat bani și nici imobilul nu lă primit și nici bani precum și le alți pe care mi cunosc numele. În anul 1942 avînd proces în legătură cu cumpărarea unui imobil dela Hódura Cipos

hoile, domiciliato în Iași. Mureș în suma de lei 10.000
 penghei, din care ea avansase cu plătit 2000 de penghei ur-
 mând ea restul de 8000 săi plătesc prin avocat, însă
 aflând despre aceasta numitul Șepher Matou do-
 miciliat în Sibiu și în prezent, acesta a fost cu 5000
 de penghei mai mult, iar ajungând la judecată au
 pierdut primul proces și astfel mă fost astfel de.
 Șelșus Ivon pe avocat copabil. Astfel mam
 'dus de' dr. Șelșus și am avut prin el din nou
 continuarea procesului, pentru care făcând ea să-mi spu-
 nă suma pentru care va face aceasta însă în continu-
 mie erau cunoscute suma și astfel în cursul
 acestui proces din 1942 și până în 1947 iam plătit
 suma de 8000 de penghei în bani ungurești și în ba-
 ni românești. iam plătit suma de lei 5.000.000 înainte
 de stabilizare ceea ce în bani stabili de acum ar repre-
 zenta suma de circa 5000 de lei.

Eu eram cu domiciliul în Cluj în acel timp
 și când în rândul tuturor mă întrebam ce să
 demde din când în când tot mereu îl întrebam ce să
 măd o să fie gata, la care el prin cunoscute teleprame
 tot mi spunea că pe cele cunoscute să fie la Zolcu
 căci procesul va fi câștigat și astfel mă puse tot
 mereu de jalo pe drumul cheltuirii banii deja
 în timpul iar când veneam îni spunea că se amă-
 nat pe alți date. ~~Și~~ Mo chemat de Zolcu cu
 mobilă cu tot cu imprimă și să mergem la Sibiu
 pentru am să pade imobilul, însă după ce am ajuns la
 Zolcu nu a fost adărat nimic și astfel am fost
 silit să-mi tin mobile în curte sub cerul liber
 timp de o lună de zile iar eu cu familia și cu
 copiii am stat la hotel și mâncam pe mână

puteam prin căciune în case mici vorbă să se
 primesc. Atunci a venit Dr. Dobzans la mine și
 mie spus că să las casele de la Jibou la celălalt
 și mi se da o casă în Zalău dar însă să primesc
 plătesc diferentă întrucât aceasta este o casă mult
 mai mare, și astfel am mai plătit suma de lei
 76.000 înainte de prime stabilirea, însă nici după
 aceasta nu am primit nici un fel de imobil fiind
 rănit ca eu totuși am cheltuit o sumă enormă de
 bani să stau tot în clinică, punându-mă la război de lucru.

În cazul că am fost foarte epuizat din ca-
 uza celor de mai sus, mam dus din nou la el
 întrebându-l că care este situația și atunci mie
 spus că pe data de 1946 mie spus că să merg la
 București căci este fixată desbateră finală la 24 Sep-
 tembrie 1946 și mi primi case, eu am mers la Bucu-
 rești pentru desbateră iar din cauza că nu am avut bani
 am fost rănit ca să vând pământ și pe totuși reținer pen-
 tru a avea bani de cheltuieli și de drum. Eu am
 plecat la București la desbateră însă aceasta nu a
 fost și nici el nu se prezentat, ci a făcut ace-
 sta ca să scape de mine. Menționez că de
 căți ori mergeam la el ca să îl înțeleg cum stă
 situația în ceea ce privește banii și pământul cărei dau
 căci pe data de cucerire va fi desbateră și are
 nevoie de cheltuieli, iar eu totdeauna când ce-
 rea îi dau vînzîndu-mi ce aveam numai ca să
 pot obține după atît timp case pentru care
 deși plătesc bani dublu. De întîmplat și ore
 ceșui că mă ducea și pe mine cu el, iar acolo
 îmi spunea să îl aștept afară să vină și mă chema

imediat, insa el intru inainta r' pe alto-uri isea 112
pe din dos opara, iar cu urindurmo an ostiptoria intram
ca se vad ce face r' atunci imi spunea c'nici nu
e fost inainta r' c'nici vorba un act de proces. -

Cu in acel timp eram membru in PPR r'
eram oseror popular la Judicatiaria. In cazul co-
ra. Polymor, care la fel era membru in PPR r' deve-
nise deputat, prim el au fost elus din Partid
din cauza ca au fost facute nervos pentru cele
de noi sur r' lam insultat, pentru care fost
e invocat ca au facut spet in calitate de osero-
r' in sunt mita- fost care se dovedit ulterio-
or, insa cu dezo fusesei condamnat la 6 luni
de inchisoare de catre Curtea Oreda. -

La fel in 1946 fiind facut interdict dupo
chitate arecui r' cheltuieli r' ospel lam interdit pe
di Polymor, care era in calitate de Primor al
Lolaului unde opri iam spus ca ce face ori face
cece ori nu, r' se vad un ma mori cheme altu, r'
opri cu venind din Giuleu sau pe drum au fost
oprit de un politist care ma adus la Securitate

ma baga la inchisoare dupo ce au primit
o listaie stornico- unde au stat 2 zile dupo
cu Capitaul Dornoi Siboi Alful Secu-
ritatii ma chemat la el r' mie dot dunnul

ca ro vin acoro. In urma acestora cu mom
indicat r' nu am mai cutepet a vorbi c'ntu
r'imeni fiindum' fici ca ro nu ma lope
la inchisoare laand situatia moarta, iar
cose sau boni cheltuiti un micu fatiescu-

mpărați. nici pământ în fine de opzi, ori din
 cauza lui om rămas pe drumuri și-or lipit pământ
 întului de-orice tot ce am avut ma jefuit
 acest domn Solymos Ivan, ba pe deosupra
 din cauza că el era om mare om fort elus
 și din țară și om muncat și bătaie și
 om stat 6 luni și la inclinare tot din
 cauza lui și toate acestea numai din cauza
 că eu mi-am cerut dreptul meu pe de be-
 ni pe care dănsul mi se muncat, lăsându-
 mă pe strada și pătându-mi și iustea cu
 6 luni de inclinare, orfel din cauza lui om
 rămas și fără bani și fără de case, impre-
 ună cu mulți alții de care la fel ce și eu
 mine și bătuț joc de ei în stil lăbor
 pământului pe strada și la rapo de leam.

Acestomni este declarație pe care
 o dau susțin și semnez propriu nefiind
 jertat de nimeni. —

Zolcu la 12 I 1853.

Ștefan Ardeleanu.

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU:
9 Dec.1952 la Zalau.

Martorul KISS ANDREI, nascut la 26 II.1891, in Panic Raionul Zalău, fiul lui Andrei si Amalia, de profesie sofer, in prezent invalid din primul razboi mondial, domiciliat in Zalau Piata Libertatii Nr.5.

INTEROGATORIU A INCEPUT LA ORA 13,04 MINUTE
INTEROGATORIU S'A TERMINAT LA 14,30 MINUTE

INTREBARE: Când si in ce împrejurări l-ati cunoscut pe numitul SOJMOS IVAN ?

RASPUNS: Pe SOJMAN IVAN l-am cunoscut inca din copilărie și cunosteam deosemeni si pe tatal său SOIMUS IVAN a studiat dreptul și a devenit apoi avocat in Zalau.

INTREBARE: Ce vânzări s'au efectuat de catre susnumitul și D-ta in timpul ocupației hortiste ?

RASPUNS: Intre mine si SOJMOS IVAN nu s'a efectuat nici'o vânzare sau cumpărare cândva.

INTREBARE: Dar ce cunostință aveti despre vre'o vânzare efectuată de catre SOJMOS IVAN ?

RASPUNS: In anul 1942 Avocatul SOJMOS ivan a vândut lui KOVACS DOSIF a lui Ioan in prezent decedat fost cu domiciliu in Comuna Panic, un lot de pământ cca 8 jugăre, casă si dependente pentru suma de 14.000 pengö, /nu știu precis/. Acest pământ a apartinut lui IONESCU GHEORGHE care in 1940 s'a refugiat in România și ia lăsat lui Avocatul SOJMOS IVAN să-i administreze averea.

Intrucât KOVACS IOSIF nu a plătit imediat banii lui in rate si in 1944 acesta decedând a mai rămas dator cu ceva bani, astfel că maitârziu s'a facut contractul.

Soția lui Ionescu inca in timpul ocupației maghiare a venit la Zalau pentru a se interesa de averea ei si a luat legaturaa prin SOJMOS IVAN cu KOVACS IOSIF Cum s'au aranjat lucrurile nu am cunostință.

După 1944 , 23 Aug. mult timp a existat proces intre / ginerele lui Ionescu Gheoghe un Maior, numele nu il cunosc care a evacuat-o pe Văd. KOVACS IOSIF din locuință și la proces stiu că a fost si SOJMOS IVAN însă cum s'a soluționat acest caz nu am cunostință.

INTREBARE: Ce cunocasteti din activitatea politică a lui SOJMOS IVAN din trecut ?

RASPUNS: Atât tatăl lui SOJMOS IVAN cât si fiul său nu stiu să fi facut politică însă mi se pare ca totusi tatăl său a fost in trecut membru in P.S.D.. Avoca-^b tul SOJMOS IVAN sub ocupația hortistă când avea clienti din păturile sărace nu lua nici-o data bani pentru serviciile sale și-i ajuta intodeauna. Nu a facut deosebire dintre naționalitatile conlocuitoare . In anul 1945 a fost numit primar si a avut o comportare foarte bună.

După ce am citit procesul verbal de interogatoriu cuvânt cu cuvânt si am constatat ca el corespunde cu declaratiile mele, susțin si semnez.

ANCHETATOR:

ss/Lt.Maj.Beiner Sigi.

MARTOR:

ss/ Kiss Andrei

Proces-Verbal de interogator

Interogatul: Kiss Andrei - născ. 26.2.1891, în Panie, Rînicul
 Zolou, fiul lui Andrei și Amalia, de profesie sefer - în prezent
 în exilul său primul război - olom. în Zolou (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)
 Priet. Libertății Nr. 5

9 Decembrie 1952

Orașul Zolou

Interogatoriul a început la ora 13 și 05 min.

" s'a terminat la " 14 și 30 "

Intrebare: Câștel și în ce împrejurări l-ați cunoscut
 pe numitul Sejmas Ivan?

Răspuns: Pe Sejmas Ivan l-am cunoscut
 încă din copilărie și cunoșteam obștereni și pe
 toată se - Sejmas Ivan a studiat Dreptul și a de-
 venit apoi avocat în Zolou.

Intrebare: Ce vânzări sau efectuat de către sus-
 numitul și d-to. în timpul ocupației Hoțhiste?

Răspuns: Între mine și Sejmas Ivan - nu s-a
 efectuat nici o vânzare sau cumpărare câștel.

Intrebare: Dar ce cunoștiințe aveți despre vreo
 vânzări efectuate de către Sejmas Ivan?

Răspuns: În anul 1942 avocatul Sejmas Ivan a vân-
 dat lui Kovacs Tarif - lui Teou în prezent decolat fost de-
 miciliot în com. Panie - un lot de pământ cîștel
 și jugore, casa și depenhate pentru suma de 14.000
 pengi (nu otia pennis). Acest pământ a apartinut
 lui Janeseu Gheorghe, care în 1940 n.o. refugiat

Semnătura

Kiss Andrei

Urmare: în România și i-o. să pot lui au Seymour Tren
să-i administreze averea.

Întrucât Korvas Jurif nu o. plătit în cele din urmă
banii ei în rate și în 1944 arde. o. credință a unei
somer o. totor cerș. bani - astfel că. mai târziu
s.o. făcut contactul.

Sch. lui Janssen însă. în timpul ocupatiei
maghiare a venit la Joleu pentru a se întâlni
de avere. ei și a. luat legătura. prin Seymour Tren
cu Korvas Jurif. Cum s. au aranjat lucrurile
nu au cunoscut.

După. 23 Aug. 1944 - mult timp a existat
prover între ginerele lui Janssen George un Major
numele nu-l cunosc - era o. evreu, și pe vârstă.
Korvas Jurif din lucrurile și la. prover stia că. a
fost și Seymour Tren însă. cum s.o. soluționat
alost 'caz nu am cunoscut.

Întrebare: le cunosc din activitatea
politico. a lui Seymour Tren din trecut?

Răspuns: Atât totul lui Seymour Tren este
și fiind sau nu stiu să fi făcut politici. însă mi
se pare că. totuși totul său o. fost în trecut membru
în P. S. D. - în Seymour Tren sub ocupația Haasthik.
cazol are. clientela din păturile răsărite nu s.a. născut
glor. bani pentru serviciile sale și-i ajuta întotdeauna.
Nu o. făcut obiective dintr-o naționalitate len-
vinitoare. În anul 1945 o. fost numit primar și
a avut o. cupostare f. bună.

După. ce au citit procesul verbal de interogatoriu
curvent cu curvent și am convins că. el corect și obla-
sabile mele surse și surse.

anchetator
Lt. Maj. Bee

Semnătura,

Vissandoei

Proces-Verbal de interogator

Martorul KRAUSZ ADALBERT născut în anul 1896

Arestat

Febr. 19 în com. Buza Raien Beclan Reg. Cluj fiind lui

SOLOMON și IOA de profesie medic locuiesc în satul Mate
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)
Str. BRĂNCOVEANU N°10

6/11

1953.

Orașul satul Mate

Interogatoriul a început la ora 8 și 00 min.

„ s'a terminat la „ 9 și 21 „

Intrebare: De când și prin ce împrejurări la ti cuno-
 scut pe rudutul SOLIMOS IVAN fost avocat și
 primar al orașului Zalău?

Răspuns: Pe rudutul SOLIMOS IVAN îl cunosc din
Zalău din anul 1940 avea un birou și o clientelă
 foarte mare ca avocat. Apoi l-am cunoscut
 ca primar prin anul 1945 luna Iulie tot în
 orașul Zalău, până atunci nu l-am cunoscut
 ca primar pentru că eu am fost deportat
 din anul 1944 și m-am întors în 1945.

Intebare: Ce cunoașteți despre activitatea politică
 desfășurată de susnumitul în timpul ocupării
Horiste?

Răspuns: Nu cunosc activitatea acestuia amănun-
 țită însă abia în 1946 am auzit prin Zalău
 că acesta în timpul ocupării Horiste ar
 fi vândut niște pământuri și locuințe din
Zalău a celor refugiați fapt pentru care

Semnătura

[Signature]

Urmare: a făcut ca în anul 1946 cei ce le vânduseră averile să vină la BOLIMOS IVAN să reoră despăgubiri pentru averile vândute. În stin nume a rezolvat până la urmă rursitul BOLIMOS acest lucru.

Intrebare: Ce știți despre activitatea lui BOLIMOS ca fost jurist consul al poliției din Zalău?

Răspuns: În rursoc această perioadă pentru că el își aranjea lucrurile în așa fel ca să nu se rursocască activitatea lui. Am auzit însă până anul 1943 că acesta era consul jurist al poliției din Zalău de la el personal nu rursoc acest lucru cu toate că arams relatu prietenesti cu acesta.

Intrebare: Cu ce a rursocubuit BOLIMOS la deportările evreilor în anul 1944?

Răspuns: Eu personal am fost deportat mai târziu cu vreo două săptămâni din orașul Zalău fata de ceilalti cari fususeră deportati înainte însă nu rursoc ca BOLIMOS să fi fost initiator sau să fi luat parte la această actiune.

În prezentul proces verbal de interogatori după ce l am citit și am constat că rursocunde întovmai cu cele declarate de mine îl semnez și sustin

archetator
L. Gheorghiu

Semnatura
Ivan Bolimos

Semnatura,

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU
 =====

Martorul NAGY TIBERIU, născut la 10 Aprilie 1909 la Târgul Săcuiesc, fiul lui DIONISE și ROZALIA, avocat, cu ultimul domiciliu în Cluj Str. Pușkin Nr. 4.-

8 Mai 1953 Cluj.-

Interogatoriul a început la ora ..
 " s'a terminat la " ..

Intrebare:

Care sunt îndeletnicirile Dvs. în prezent ?

Răspuns:

În prezent sunt avocat, în biroul avocațial colectiv Nr. 1 din Cluj, sunt membru în conducerea Colegiului avocaților și sunt vicepreședinte al Comitetului pentru Luptă pentru Pace.-

Intrebare:

Dar în trecut ?

Răspuns:

Înainte de 23 August 1944, am fost notar public (substitut), apoi procuror al Tribunalului Cluj, respectiv în 1943-44.. După 23 August 1944, după ce m'am reîntors din captivitate am funcționat tot ca avocat.- Din anul 1946 Primăvara am fost președintele organizației U.P.M. Cluj, iar apoi cu ocazia alegerilor pentru Marea Adunare Națională, Noembrie 1946, am fost ales ca deputat, reprezentând U.P.M.-ul, în care calitate am funcționat până în Februarie 1948.-

Intrebare:

Dacă ai cunoscut pe numitul SOLYMOS IAVAN, dacă da, cine este acesta și împrejurările în care le-ai cunoscut ?

Răspuns:

X L-am cunoscut după alegerile din 1946, când ^{am} fost candidat și ales și el din partea U.P.M.-ului fost Jud. Zalău ca deputat în Marea Adunare Națională. Stiu că a fost avocat în Zalău, în timp ce funcționa ca deputat a ajuns ca subdirector ministerial la "Ministerul de Finanțe" având însărcinarea de-a se ocupa mai mult el cu pensiile.-

././.

ss. Nagy Tiberiu,

Intrebare:

Ce relații au existat între d-ta și SOLYMOS IVAN ?

Răspuns:

Ne întâlneam deseori la ședințele de lucru a grupei noastre parlamentare a U.P.M.-ului, și luam masa de multe ori împreună la restaurantul "Cafae de la Paix" el locuia la Hotelul Atenee Palace" unde l-am vizitat de vre-o două ori în societatea celorlalți deputații din grupul nostru.-

Intrebare:

Alte relații nu ai avut cu SOLYMOS IVAN ?

Răspuns:

Eu l-am considerat un om suferind de viciul beției, știu care cauza el de multe ori a îneglijat și însărcinările primite și date fiindcă locuia în altă parte și că avea o fire închisă nu am putut să mă înprietenesc cu el, deci relații mai strânse între noi nu s'au legat.-

Intrebare:

Ce cunoști d-ta despre activitatea lui SOLYMOS IVAN ?

Răspuns:

Era un alt deputat tot din județul Zalău GATI IOAN, care mi-a povestit că, SOLYMOS IVAN, nu și-a profesat avocatura în condițiuni cinstito și acest GATI IOAN și-a manifestat indignarea cum că SOLYMOS a ajuns la funcțiunea Ministerială, subdirector Ministerial la Ministerul de Finanțe, iar în timp ce exercita această funcție a făcut o serie de afacerile abuzând de calitate sa.-

Intrebare:

Ce fel de afaceri a făcut SOLYMOS IVAN ?

Răspuns:

Nu știu amănunțit afacerile pe care le făcea SOLYMOS, dar am auzit ca de exemplu, că ~~sa~~ vândut 2 vagoane de vin, fiind și el producător, la o cooperativă din Ciuc, luând contravaloarea, fără ca să livreze vre-o dată vinul, acest lucru îl știu chiar dela persoana care a ^{reprezentat} repartizat acea cooperativă, cumpărând vinul, și anume KORDA STEFAN din Sânt-Domim-Ciuc.- Deasemenea numitul SOLYMOS IVAN în calitate sa" a făcut o serie de ilegalități în ceea ce privește fiscalizarea unor acte, precum și scutirea unor persoane pe care el favoriza de impozit.-

Intrebare:

Ce legături avea SOLYMOS IVAN ?

Răspuns:

Nu cunosc legăturile pe care le avea, dar în orice caz a fost o emigamă și pentru noi, ceilalți deputați (faptul că el a

ajuns la Ministerul de Finanțe.-

Intrebare:

Ce legături avea la Legația Maghiară, din București ?

Răspuns:

Stiu că a fost de mai multe ori la Legația Maghiară, dar nu știu cu cine a avut legături și în ce au constat.-

Intrebare:

Ancheta îți cere să fii sincer, să ne declari adevărul?

Răspuns:

Am fost sincer în declarațiile pe care le-am făcut și nu pot preciza legăturile pe care numitul SOLYMOS IVAN le-ar fi avut.-

Intrebare:

În Primăvara anului 1947, de câte ori ai fost d-ta la Legația Maghiară, cu cine, și la cine a-ți fost ?

Răspuns:

În acest timp am fost de 5-6 ori la Legația Maghiară, în majoritatea cazurilor cu deputatul ANTAL DANIEL, și am fost la secretarul Legației GYALAI POP, cu chestiuni concrete, ce obțineau vize pentru Ungaria, și în chestiunea colonizației secuilor din Bistrița.-

Intrebare:

Dacă ai obținut vize pentru unele persoane, fără că la baza să fie motive temeinice ?

Răspuns:

Am primit ca deputat o serie de cereri dela diferite persoane pe care le cunoșteam, prin care solicitam viza pentru pașaport în Ungaria.- În toate cazurile în care eu am obținut vize de la Legația Maghiară, prin GYALAI POP, sunt convins că aceste cazuri erau întemeiate.- Acest obicei de a interveni la Legația Maghiară pentru vize, îl aveau toți deputații.-

Intrebare:

Dacă ai fost vre-o dată la Legația împreună cu SOLYMOS la cine, și în ce scop?

Răspuns:

Nu am fost niciodată cu SOLYMOS la Legația Maghiară ?

Intrebare:

Ce legături a avut SOLYMOS cu GYONGYASI dela Legația Maghiară ?

Răspuns:

Nu știu dacă a avut vreo legătură sau nu.-

Intrebare:

Ce legături ai avut d-ta cu GYONGYOSI și ce ști despre politica pe care o ducea acesta ?

Răspuns:

L-am cunoscut în Toamna anului 1946, când deputații grupului parlamentar U.P.M.-ului am fost invitați la un dineu, la Legăția Maghiară, el fiind conducătorul Legăției.- În cece privește politica pe care o ducea GYONHYOSI eu nu știu nimic, numai ulterior am auzit că ar fi fost implicat în chestiunea lui "Raik". Cu el nu am avut nici un fel de legături, mai mult nici nu i-am vorbit niciodată personal.-

Intrebare:

Dar cu ocazia întâlnirilor pe care le-ai avut cu GYONGYOSI, ce ți-a spus acesta ?

Răspuns:

Odată, dacă bine îmi amintesc în Febrărie 1947, mi-a povestit că și-a făcut un drum în țările Apusene, și și-a făcut acea convingere că izbucnirea unui nou război s'ar putea întâmpla ori când,- Mi-am făcut concluzia asupra lui că deși era reprezentantul R.P.U. în România, el este împotriva regimului și în general împotriva comunismului.-

Intrebare:

În consecință cum și-a pus el în practică ideile pe care le nutrea?

Răspuns:

Știu că și împotriva statului român nutrea sentimente de ură, dar nu știu în ce mod își punea sau nu în practică sentimentele sale.-

Intrebare:

Cum consideri d-ta activitatea pe care a-i desfășurat-o în timp ce erai deputat din partea U.P.M.-ului ?

Răspuns:

Consider activitatea mea precum și a grupului parlamentar a U.P.M.-ului, că a lăsat mult de dorit, fiindcă nu am înbrățășat problemele generale, politice și sociale a tuturor naționalităților pentru unirea lor mai strănă, ci mai mult ne-am ocupat numai cu problemele minorității maghiare și o serie de intense personale.-

Intrebare:

Dacă ai cerut lui SOLYMOS să intervină pentru eliberarea unui ofițer, și în ce scop.-?

Răspuns:

Am intervenit pe lângă SOLYMOS IVAN, dar nu exclusiv pentru eliberarea ofițerului respectiv, ci mai mult pentru rezolvarea în mod favorabil a cauzei în care era implicat acel ofițer.

Această intervenție am făcut-o în urma cereri lui KERESZTURI, reprezentantul unei societăți miniere din Tg. Lăpus, în acest scop i-am dat și suma de lei 15.000 lei, dar până la urmă după cum știu SOLYMOS nu a aranjat nimic în această privință.- Acest fapt așa cum au arătat mai sus face parte din activitatea mea negativă.-

Intrebare:

Ce alte fapte de acest gen ai făcut în timpul când ai fost deputat ?

Răspuns:

Nu am mai făcut niciun fel de fapte de acest gen.-

După ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu cuvânt cu cuvânt și am constatat că el corespunde întru totul cu cele declarate de mine susțin și semnez propiu.-

ANCHETATOR
SLT.

ss. Nagy Tiberiu,

Proces-Verbal de interogator

Arestat Nagy Tibor, născut la 10 Aprilie 1909
 la Împul Săcurec, fiu lui Vicuză și Rozalia,
 avocat, cu ultimul dom. Cluj. St. Huskă Nr. 4. (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

8 Mai 1953

Orașul Cluj

Interogatoriul a început la ora _____ și _____ min.

„ s'a terminat la „ _____ și _____ „

Intrebare: Care sunt moleletrăicirile dvs.
cu prezent?

Răspuns: În prezent sunt avocat
în biroul avocațial colectiv, Nr. 1 din
Cluj, sunt membru în comisiunea
delegată a avocaților și sunt vice-
președinte a comitetului pentru lu-
țură pentru pace.

Intrebare: dar în trecut?

Răspuns: Înaintea de 23 Aug. 1944, am
fost notar public (substitut), apoi
procuror la Tribunalul Cluj, respec-
tiv în 1943-1944.

După 23 August 1944, după ce m'am
rebutat din captivitate am funcțio-
nat tot ca avocat. Din anul 1946
încoace am fost președintele orga-
nației U. P. M. Cluj, iar apoi cu oca-

Semnătura,

Nagy Tibor

Urmare: Fia alegerilor pentru Marza Adunare
Nationala, Noembrie 1946, am fost
ales ca deputat, reprezentand
U. P. M. ul, in car calitate am
functionat prima in Februarie 1948.

Intrebare: Daca ai cunoscut pe membru
Polymos Tran, daca da cine este
acesta si impresiunile in care l-ai
cunoscut?

Raspuns: L-am cunoscut dupa ale-
gerile din 1946, cand a fost can-
didat si ales si el din partea U. P. M.
fost jud. Zalau ca deputat in Marza
Adunare Nationala.

Stiu ca a fost revocat in Zalau, in
tiimp se functiona ca deputat si
apoi ca subdirector ministerial
la „Ministerul de Finante“, avand
intarzierea de a se ocupa mai
mult si cu pensile.

Intrebare: Pe relatii au existat intre
el si Polymos Tran?

Raspuns: Ne intalneau desori la re-
zultele de lucru a grupe noastre parla-
mentare a U. P. M. ului, si aveam mar
de multe ori impunera la restaurantul
„Cafae de la Paix“. El locuia la
Hotelul Atenae Palas“, unde l-am
vizitat de une ori si in socie-
tatea celor lalti deputati din
grupul nostru.

Semnatura,

Magdalena

Urmare: Sutrebare: Acte relatii nu au
sunt cu Solymos, Ivan?

Răspuns: Eu l-am considerat un om
superior de viciul lui din cauza
cauza el de multe ori a neglijat
si susținerile primite și dar fiind
pe locuina în alta parte și că avea
o fire înclină nu am putut să
mă implicare în el, deci
relatii mai stricte între noi nu
s-au legat.

Sutrebare: Ce cunoști despre acti-
vitatea lui Solymos, Ivan?

Răspuns: Eu nu pot spune tot
din jur. La că Găti Ioan, care
mi-a povestit, că Solymos, Ivan,
nu și-a propus arcașura în
condiții instituite și acest Găti
Ioan și-a manifestat indignarea
cum că Solymos a ajuns la funcții
ne ministeriale, subdirector mini-
sterial la Ministerul de finanțe,
iar în timp ce exercita această fun-
ctie a făcut o serie de afaceri abu-
zând de calitatea sa.

Sutrebare: Ce ^{fel de} afaceri a făcut Solymos,
Ivan?

Răspuns: Nu știu amănunțit afaceri-
le pe care le făcea Solymos, dar
am auzit ca devenise, că a obu-
plut 2 vagoane de vin, fiind și el

Semnătura,

L. Raquel

Urmare: producator, la o cooperativa din
 Ciuc, lucrand contravaloarea, fara
 sa sa livreze vre-o data vinul,
 acest lucru il stiu chiar de la
 persoana care a reprezentat
 acea cooperativa, cum parand
 vinul, si numele Karada Stefan,
 din Saut-Dominic-Ciuc.

De asemenea numitul Soly mos,
 in calitate sa, a facut o serie de
 ilegalitati in ceea ce priveste
 fiscalizarea unor acte, precum
 si scutirea unor persoane pe
 care se favoriza de neputinta.

Intrebare: Ce legaturi are
 Soly mos Trau?

Raspuns: Nu cunosc legatu-
 rile pe care le are, dar in
 orice caz se poate o enigma si
 pentru noi, cialaltii deputati, faptul
 ca el se ajunge la existenta de Trau-
 te.

Intrebare: Ce legaturi are la
 Legatia Maghiara, din Bucuresti?

Raspuns: Stiu ca se pot de
 mai multe ori la Legatia Maghia-
 ra, dar nu stiu in sine sa avut
 legaturi si in ce au constatat.

Intrebare: Anchetati care sa fie
 sursa sa se declare adevarate?

Raspuns: Am fost nice in declar-

Semnatura,

Stancu I. I.

rațiile pe care le-am făcut și
nu pot preciza legăturile pe care
numitul Solymos, le-ar fi avut.

Intrebare: În Primăvara anului 1847, de
câte ori ai fost D. Ia la Legatia maghiară,
sau cine, și la cine alți fost?

Răspuns: În acest timp am fost
de 5-6 ori la Legatia maghiară,
în majoritatea cazurilor cu dym-
tatul Butal Daniel și am fost la
Secretarul Legatiei Gyulai Pap, cu
chestiuni concrete, ca obținerea unor
vize pentru Ungaria și în chestiunea
colonizării scunilor din Bistrița.

Intrebare: Dacă ai obținut vize pentru
unele persoane, fără ca la baza să
fie motive temeinice?

Răspuns: Am știut că deputat o
serie de cereri de la diferite persoa-
ne pe care le cunoșteam, și
care solicitau vize pentru paraport
în Ungaria. În toate cazurile
pe care eu am obținut vize de la
Legatia maghiară, prin Gyulai
Pap, sunt convins că aceste cereri
erau întemeiate. Acest lucru de să in-
terveni la Legatia maghiară pentru vize
și ^{amplas} și deputat.

Intrebare: Dacă ai fost vre-o dată
la Legatie împreună cu Solymos,
la cine și în ce scop?

Semnătura,

Maghiar.

Urmare: Răspuns: Nu am fost niciodată
cu Solymos la Legatia Maghiară.

Intrebare: Ce sigaturi a avut Soly-
mos cu Gyongyosi de la Legatia
Maghiară?

Răspuns: Nu știu dacă a avut vre-o
legătură sau nu.

Intrebare: Ce sigaturi ai avut ota
cu Gyongyosi și ce știu despre
politica pe care o ducea acolo?

Răspuns: Am avut în Tran-
na anul 1946, edul deputat
grupului parlamentar U. P. H. ului
care fost invitat la un dinu, la
Legatia Maghiară, el fiind conda-
ratorul Legatii.

In seia ce pîneste politica pe care
o ducea Gyongyosi eu nu știu, nimic,
nimai ulterior am avut să se
fi fost implicat in chestiunea lui
"Rovik". Cu el nu am avut nici un
fel de legături, mai mult nici
un qui vultis niciodată personal.

Intrebare: Dar cu ocazia intalzirii
lor pe care le-ai avut cu Gylay
Paul, ce ti-a spus acesta?

Răspuns: Odată, dacă bine îmi
amintesc in februarie 1947, mi-a pove-
sit să mi-a făcut un obum în
rile Apurune, și și-a permis pe
convingere să izbucrea un nou stat

Semnătura

Magutaru

Urmare: Voi sa-i putea intampina ori cand,
 Mi-au facut excluzia asupra lui ca
 desi era reprezentantul R. P. U.
 in Romania, el este impotriva re-
 gimului si in general impotriva
 comunismului.

Intrebare: In couse ciuta cum s-a
 pus el in practica ideile pe care
 le nutrea?

Raspuns: Stiu ca si impotriva
 statului roman nutrea sentimente
 de ura, dar nu stiu in
 ce mod isi punea sau nu in
 practica sentimentele sale.

Intrebare: Cum considerati activi-
 tatea pe care si-a desfasurat-o
 in timp ce erai deputat din
 partea U. P. M.ului?

Raspuns: Consider activitatea mea
 precum si a grupului parlamentar
 a U. P. M.ului, ca a lasat mult de
 dorit, fiind ca nu am subliniat
 problemele generale politice si so-
 ciale a tuturor nationalitatilor,
 pentru unirea lor mai stransa si
 mai mult ne-am ocupat
 numai cu problemele minori-
 tatii maghiare si o serie de inte-
 ruse personale.

Intrebare: Daca si-ar fi cerut lui Solymos
 sa intervina pentru eliberarea

Semnatura:

M. M. M.

Urmare: cui ofiter si in ce scop?

Răspuns: Am intervenit pe lângă Solymos Trau, dar nu exclusiv pentru eliberarea ofiterului respectiv si mai mult pentru rezolvarea in mod favorabil a cauzei in care era implicat aceel Ofiter.

Aceasta interventie am făcut-o in urma cererii lui Keresturi; reprezentantul unei societati miniere din ț. Săpinaș, in acest scop i-am dat si suma de lei 15.000 lei, dar jibina la urmași depăși cum știu Solymos nu a aranjat nimic in aceasta privinta.

Acest fapt așa cum am arătat mai sus face parte din activitatea mea negatiivă.

Intrebare: Ce alte fapte de acest gen ai făcut in timpul când ai fost deputat?

Răspuns: Nu am mai făcut nici un alt fapt de acest gen.

După ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu revărsat cu curvut și am constatat că corecturile in toamna au cele declarate de mine surtina și semn- rez proprie.

Anchetator
St. J. J. J.

[Signature]

Semnătura,

✓

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

=====

Martorul NAGY TIBERIU, născut la 10 Aprilie 1909 în Târgul Secuiesc, fiul lui DIONISE și ROZAȚIA, de profesiune avocat, căsătorit are 3 copii, domiciliat în Cluj Str. Pușchin Nr. 4.-

10 Iunie 1953 București.-

Interogatoriul a început la ora 18

" S'a terminat la " ..

Intrebare:

Dacă te-ai mai gândit asupra întrebărilor puse la interogatoriul din 8 Mai 1953 ?

Răspuns:

Ba, m'am gândit asupra problemelor discutate la interogatoriul din 8 Mai 1953, și în afară de problemele discutate, îmi aduc aminte un amănunt în legătură cu SOLYMOS IVAN și anume;

În timpul ce grupul parlamentar din care făcea și el parte ne găseam la București, am observat, că acesta sa retras oarecum din anturajul grupului și sa văzut că are posibilitatea de a trăi în condițiuni mai bune decât din restul din grupul parlamentar, deoarece locuia la Hotelul Palace unde era mai scump, cu toate acestea avea posibilitatea de a face acest lux.-

Intrebare:

În afară de cele declarate de d-ta anterior, ce alte cunoștințe ai despre activitatea lui SOLYMOS IVAN, cât timp ați avut legături împreună ?

Răspuns:

În afară de cele declarate în declarația anterioară, mai țin să declar, că după câte am observat, numitul SOLYMOS IVAN era o fire retrasă de grupul nostru, nu a reușit să pătrundă viața intimă și particulară a lui.- Am observat însă faptul că susnumitul era cuprin de viciul beției, și

zisă de lux.- În cece privește din punc de vedere politic în afară de cele declarate anterior nu cunosc alte amănunte

Intrebare:

In ce a constat legăturile lui cu legația Maghiară și cu cine anume ?

Răspuns:

Nu cunosc ce legături a avut SOLYMOS IVAN cu legația maghiară, și nici cu ce anume persoane, însă declar că cu ocazia când am fost invitați de legăție și aceasta dacă îmi aduc aminte în trei rânduri, am observat că SOLYMOS IVAN este mai preferat de cei dela Legația Maghiară, decât restul din grup, însă nu am remarcat de cine anume.-

Intrebare:

Care a fost poziția lui în grupul parlamentar UPM

Răspuns:

După ce am observat în timpul cât am activat cu SOLYMOS IVAN, în grupul parlamentar UPM nu am putut să observ ceva deosebit și în afară de consemnat în activitatea sa.- Am observat însă faptul că susnumitul sau era foarte preocupat în ridicarea și desbaterea anumitor probleme, sau era indiferen în oarecare măsură, dar mai mult cred că era foarte precaut în discutarea diferitelor probleme.- Declar că față de această situație nu am putut să-mi fac o părere precisă despre activitatea lui în grupul parlamentar.-

Intrebare:

Care a fost legăturile d-tale personale la Legația Maghiară și cu cine anume ?

Răspuns:

Legăturile mele cu legația maghiară a constat că am fost la legăție de cca.6.7 ori, și totdeauna în chestiuni oficiale, pentru vitarea unor pașapoarte sau alte probleme.- Declar că de câte ori am fost la legația maghiară totdeauna am luat legătură cu secretarul legăției, și anume cu numitul GYOLAI PAP DAMINIC, pe care mai bine zis eu a cărui frate am fost colegi de facultate la Cluj, și deci aveam mai multă încredere în el.- Am mai cunoscur pe un membru al legăției cu numele de KOVACS, care se ocupa în cadrul legăției cu presa însă cu acesta nu am avut nici un fel de legături, iar cu cel de mai sus, în afară de legăturile sus amintite nu am avut ale legături.-

Intrebare:

De câte ori ai fost la GYONGYOSI și însoțit cu cine

Răspuns:

La GYONGYOSI, personal nu am fost niciodată, și nici nu am discutat cu acesta personal niciodată.- Este adevărat că am fost la GXONGYOSI de cca. 3 ori, însă cu tot grupul parlamentar fiind invitați de acesta la un dejun și la masă însă personal nu am stat de vorbă niciodată,-

Intrebare:

Cu ocazia vizitei făcute lui GYONGYOSI, cine se întreține în discuții mai mult cu el, și ce anume discuți se purta

Răspuns:

Cu ocazia discuțiilor avute cu GYONGYOSI, această se întreține mai mult în discuți cu șefii grupului parlamentar ca KUNKO, TIKO NANDOR, însă nu șunosc ce anume probleme se discutau.- În cece privește discuțiile generale a fost după cum îmi aduc aminte în legătură cu situația din Ungaria, în special situația economică discutându-se despre avântul ce a luat viața economică în Ungaria.-

Intrebare:

In ce an a-ți fost ultima dată la legăția maghiară și cu cine anume ?

Răspuns:

După cum am arătat mai sus eu personal am fost la legăție cu problemele arătate mai sus, iar umtima dată am fost împreună cu întreg grupul în vara anului 1947, dela care nu am mai fost.-

După ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu cuvânt cu cuvânt și am consttat că el corespunde întru totul cu cele declarate de mine susțin și semnez nesili de nimeni.-

ANCHETATOR,
Lt. Maj. de Securitate,

ss. Nagy Tiberiu

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestat: MORTONUL NAGY TIBERIU, născut la 10 Aprilie 1908
 în Târgul Secuș, fiul lui Viacșin și Rozalia, de profesie
 muncitor, căsătorit cu 3 copii, domiciliat în Puzosin nr. 4.
 (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

10 Iunie 1953

Orașul Puzosin

Interogatoriul a început la ora 18 și min. 30.

" s'a terminat " " " " "

Intrebare: Dacă te-ai mai gândit asupra întrebărilor puse la interogatoriul din 9 Mai 1953.

Răspuns: Da, am gândit asupra problemelor dinutate la interogatoriul din 9 Mai 1953, și în afară de problemele dinutate îmi mai aduc aminte un amănunt în legătură cu SOLYMOȘ IVAN și soare.

La timpul ce grupul parlamentar din care făcea și el parte ne găseam la București, am observat, că acesta ne retror găseam din autoturajul grupului și, ne văzută că are posibilitatea de a trăi în condiții mai bune decât restul din grupul parlamentar deoarece locuia la hotel "Palace", unde era mai scump cu toate acestea avea posibilitatea de a face acest lux.

Putrebare: În afară de cele declarate de D-ta anterior, ce alte circumstanțe ai de spus.

Iscălitura

Nagy Tiberiu

Urmare: activitatea lui SOLYMOS IVAN, cât timp
a fost legatun suprem

Răspuns: În afară de cele declarate în declara-
ția anterioară, mai știu să declar, că după
câte am observat, numele SOLYMOS IVAN, era a fire
retrăs de grupul nostru, nu am reușit să-i
cunosc viața intimă și particularitățile lui.

Am observat însă faptul că numitul era
cuprins de viciul betic și trăia o viață
fără de lux. În ceea ce privește din punct
de vedere politic, în afară de cele declarate
anterior nu cunoșc alte amănunte.

Sutrebore: În ce a căutat legătunile lui
cu legatia Maghiară și cu cine cunoșc.

Răspuns: Nu cunoșc ce legături a avut
SOLYMOS IVAN, cu legatia Maghiară, și nici cu
ce cunoșc persoane, însă declar că cu ocazia
când am fost invitat de legatie și accepta
doru unei odne amănunte în trei rânduri, am
observat că SOLYMOS IVAN, este mai preferat
de cei dela legatie, decât restul din grup însă
nu am reușit să cunosc.

Sutrebore: Care a fost poziția lui în grupul
parlamentar U.P.M.

Răspuns: După cum am observat în timpul
cât am activat cu SOLYMOS IVAN, în grupul
parlamentar U.P.M. nu am putut să observ care
decrebit și în afară de aceasta în activitatea
sa. Am observat însă faptul că numitul
nu era foarte preocupat în soluționarea și dete-
rminarea anumitor probleme, nu era indiferent
în ceea ce privește, dar mai mult crede că

Iscălitura,

Dr. Ștefan

Urmare: era foarte precaut in discutarea diferitelor probleme.

Doctor cu fata de aceasta situatie cu un putut sa mi faca o parere preciza despre activitatea lui in grupul parlamentar.

Intrebare: Cae a fost legaturile la toate serviciile la sepotia Moghioro si cu cine amuse.

Răspuns: Legaturile mele cu sepotia Moghioro a ceintot ca am fost la sepotia de ca. 6-7 ori, si totdeauna in chestiuni oficiale, pentru vizitarea unor persoane sau alte probleme.

Doctor cu de cote ori am fost la sepotia Moghioro totdeauna cu luot legaturile cu secretarul sepotiei, si amuse cu un titlu GYOLAI PAP DOMINIE, ze cre, mai bine si cu ce cōmi frate am fost calapi de facultate la Ploy si deci ameam mai multa incredere in el.

Am mai ceurent ze un membru al lego-fiei cu numele de KOVACS, care ze omu in codrul sepotiei cu presa iuso cu aceasta am am avut aici un fel de legaturis iar cu cel de mai sus, in etoro de legaturile sau amintite am am avut alte legaturis.

Intrebare: De cote ori ai fost la GYONGROSI si juratit de cine.

Răspuns: La GYONGROSI, personal am am fost aici adota si aici am am obisuit cu aceasta personal' aici adota.

Semnatura.

[Signature]

Urmare: Este odernot că au fost la GRONGOSI de cea. 3 ori, însă cu tot grupul parlamentar fiind invitati de acesta la un dejun și la masă, însă personal nu au stat de vorbă miei odată.

Autore: Cu ocazia vizitei făcute lui GRONGOSI, cîine ne întreținea în discuții mai mult cu el, și ce cîine obiectiv ne fusese.

Răspuns: Cu ocazia discuțiilor amate cu GRONGOSI, acesta ne întreținea mai mult în discuții și pe grupul parlamentar ca KURKO, TIHO NANDOR, însă nu cîine ce cîine practic am discutat.

În ceea ce privește discuțiile generale a fost după cum știți oduc aminte în legătură cu situația din Ungaria, în special situația economică discutându-se despre crîntul ce a luat viața economică în Ungaria.

Autore: În ce au ști fost ultima dată la legatură Maghiară, și ce cîine cîine.

Răspuns: După cum au vădit mai sus eu personal am fost la legatură cu problemele crîntate, mai puțin în ultima dată am fost, împreună cu întreg grupul în vara anului 1947, de la care dată nu am mai fost.

După ce am citit procesul verbal de interogatori eu văd cu crînt și am constatat că corecturile sîntu totul cu declarațiile mele puțin și cîine.

Auctoritate
R.P.R.

Semnatura
L. Maghiară

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

=====

Arestatul PLETKOVICS GABRIELA, născută la data de 1 mai 1910 în orașul M. Ciuc, fica lui IOSIF și ANA, de profesie funcționară cu dom. în M. Ciuc str. Petöfi Nr. 61

20 septembrie 1954, Miercurea Ciuc

Interog. a început la ora 7,10
" s-a terminat " 9,00

Intrebare: Când ai intrat dta în poliția maghiară?

Răspuns: Prin luna mai 1941 m-am încadrat în poliția maghiară din orașul M. Ciuc ca funcționară administrativă.

Am funcționat la această poliție din M. Ciuc pînă prin luna noiembrie 1943 cînd am fost transferată cu serviciul la poliția maghiară din orașul Zalău unde am funcționat pînă prin luna august 1944 cînd a fost refugiu.

Intrebare: Ce funcții ai îndeplinit dta în cadrul poliției maghiare?

Răspuns: Cît timp am lucrat în cadrul poliției maghiare adică din anul 1941 și pînă în 1944 atît în orașul M. Ciuc cît și în Zalău am îndeplinit funcția de dactilografă.

Intrebare: Cine erau șefi dtale în timp cît ai funcționat la poliția maghiară din orașul M. Ciuc și Zalău?

Răspuns: Cînd eă m-am încadrat ca dactilografă la poliția maghiară din M. Ciuc, am găsit ca șef de poliție pe căpitanul FARCAS PAVEL și locțiitorul său era BORSANY KALAMAR.

După ce am fost transferată la Zalău în anul 1943 luna noiembrie și pînă în 1944 luna august, am avut ca șef de poliție pe numitul ELEK FRANCISC căpitan original din Debrețin și ajutor șef era TAMPOS KARALY.

Menționez că TAMPOS KARALY avea funcția de "Rendar fagalmază" și m-ai exista un comisar cu numele ANTAL IOSIF.

Intrebare: Ai cunoscut dta o persoană cu numele de SOIMOS IVAN cît timp ai funcționat ca dactilografă la poliția maghiară din orașul Zalău?

Răspuns: Pe numitul SOIMOS IVAN nu l-am cunoscut personal, însă am auzit despre numele lui, dela funcționarii care lucrau în cadrul poliției maghiare din orașul Zalău.

Menționez însă că nu cunosc ce funcții îndeplinea acest SOIMOS IVAN și nici nu cunosc cu ce s-a ocupat, însă după cîte

am auzit el era procuror s-au judecător- "precis nu cunosc".

Intrebare: Ce cunosti dta despre arestările și internările evreilor în lagăre din anul 1944?

Răspuns: In timp cât eu am făcut serviciul la Poliția din orașul Zalău știu că au fost arestați mulți evrei de către această poliție și care pe urmă sub pază au fost internați în diferite lagăre însă nu cunosc unde anume.

Intrebare: Aprobările de arestare și internare în lagăre a evreilor, care se găcea de către poliția maghiară din Zalău cine le da?

Răspuns: Nu cunosc cine anume din cadrul poliției iscălea aprobările de arestare și internare în lagăr a evreilor.

Menționez însă că în calitate de dactilografă, am ajutat de vreo câteva ori la întocmirea "proceselor verbale" asupra evreilor care erau arestați la poliția maghiară din orașul Zalău, care procese verbale erau întocmite de comisarii TAMPOS KAROLY și MAGYIAROSI KAROLY, însă nu îmi amintesc de conținutul acestor procese verbale.

Intrebare: Dacă mai aveți ceva de declarat în legătură cu cele de mai sus?

Răspuns: Vreau să mai menționez că în timp ce eu funcționam ca dactilografă la poliția din orașul Zalău, mai lucra o funcționară la această poliție, originală din orașul Zalău cu numele de VAGNER IRINĂ, care după câte știu cunoaște mai bine pe numitul SOIMOS IVAN și poate da relații mai precise despre susnumitul.

În prezent însă nu cunosc unde are domiciliul stabil, deoarece odată cam prin anul 1950 m-am întâlnit cu ea prin M. Ciuc și îmi spunea că ea este cu serviciul în orașul Cluj.

După ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu și am constatat că totul corespunde cuvânt cu cuvânt așa cum eu am declarat verbal, susțin și semnez.

Anchetator
Slt. D. Sainpszan

Anchetată
ss/PLETKOVICS GABRIELA

Conform cu procesul verbal original din data de 20 septembrie 1954, ce se găsește la dosarul de anchetă Nr.

ANCHETATOR
SUBLOCOTINENT

D. Sainpszan

SE/3 ex.

Un ex. la.....

Un ex. la.....

Un ex. la.....

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestat Pethovics Gabarila măsurot la data de 1 mai
1910 în orașul M. Cinc. frăa lui Fatof și ana de profesie
 funcționară cu domiciliu în M. Cinc. Str. Petofi n.º 61.
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

20 Sep. 1956.

Orașul Hieracio Cinc.

Interogatoriul a început la ora 7. și min. 10

s'a terminat " " 9.ºº " "

Intrebare: Cind ai intrat 8to în politica
maghiară?

Răspuns: Priu luna Mai 1941
m-am înscris în cadrul în politica maghiară din
orașul M. Cinc. ca funcționară admini-
strativă.

Au funcționat la această politică
din M. Cinc. pînă priu luna Noiembrie 1943
Cind au fost transferată eu pînă în la
politia maghiară din Orașul Zaláu. unde
am funcționat pînă priu luna August
1944. Cind a fost refugiu.

Intebare: Ce funcții ai îndeplinit
8to în cadrul politiei maghiare?

Răspuns: Cît timp am lucrat
în cadrul politiei maghiare adică din
anul 1941 și pînă în 1944. atît. în orașul
M. Cinc și în Zaláu am îndeplinit

Îscălitura,

Pethovics Gabarila

Urmare:

Funcția de dactilografă.

Întrebare: Cine erau șefii ștale în timp cit ai funcționat la palitia maghiară din orașul M. Ciuc și Zalău?

Răspuns: Cind eu m-am încadrat ca dactilografă la palitia maghiară din M. Ciuc, am găsit ca șef de palitie pe Căpitanul Farcas Paul și locțiitorul său era Borsány. Halamar.

După ce am fost transferată la Zalău în anul 1943. luna Noiembrie și pînă în 1944. luna august am avut ca șef de palitie pe numitul Ștef. Fravesire căpitan original din Debretin și ajutor șef era Tampus Karaly.

Menționez că Tampus Karaly. avea funcția de „Reudăr șagalmaș”. și m-am exista un camisar cu numele Antál Farig.

Întrebare: Ai cunoscut și o persoană cu numele de Soimos Trau cit timp ai funcționat ca dactilografă la palitia maghiară din orașul Zalău?

Răspuns: Pe numitul Soimos Trau nu l-am cunoscut personal, însă am auzit despre numele lui, dela funcționarii care lucrau în cadrul palitiei maghiare din orașul Zalău.

Menționez însă că nu cunosc ce funcție îndeplinea acest Soimos Trau și nici nu cunosc ce s-a ocupat, însă după cite am auzit el era procuror și-a judecător - „preis nu emosi”

Iscălitura,

Pukovics Gabriel

Urmare: Intrebare: Ce cunosti s^{ta} despre arestările
și interviurile emisor în lagăre din anul 1944?

Răspuns: În timp ce eu am fost
membru la Palatia din orașul Zaláu știu
că au fost arestați mulți evrei de către
această palatie și care pe urmă sub pază au
fost interviuați în diferite lagăre împreună cu
emisar un de anume.

Intrebare: Apărătorii de austare și
interviuar în lagăre a evreilor, care se făcea
de către palatia maghiară din Zaláu cine
le da?

Răspuns: Nu cunosc cine anume
din cadrul palatiei îndeplinea apărătorii de
austare și interviuar în lagăre a evreilor.

Recluzanez însă că în calitate de
daclitragofo, am aputat de prea câteva ori la
întocuirea „proceselor verbale” asupra evreilor
care erau arestați la palatia maghiară din
orașul Zaláu, care procese verbale erau
întocuite de camararii Tampos Karoly și
Magyaros Karoly. Însă nu sunt amintitor
de conținutul acestor procese-verbale.

Intrebare: Dacă m-ai auzi ceva
de declarat în legătură cu ele de m-ai pus?

Răspuns: Vreau să m-ai menționez
că în timp ce eu funcționam ca daclitragofo
la palatia din orașul Zaláu m-ai lucra
o funcționară la această palatie, originată
din orașul Zaláu cu numele de Vagner
Tivva, care după este știu cunoscută mai
bine pe numitul Soimos Tivva și poate da

Semnătura

Pethovics György

Urmare:

relatii m. ai meice dupre pasornimitul.

Imprezent în rã mi cumase unde
au domiciliul stalil, deavere adatã cam
pnu anul 1950 m. au întâlnit eu ea pnu
M. Cuc. și i mi spunea cã ea este eu pnu
în orarul Cluj.

Dupã ee au cetit prezentul proces
verbal de interogatoriu și au constatãt cã
tatul corespunde curuuit eu, curuuit asa
cum eu au declarat verbal pusti u și
xmez.

Auclatãtã
M. D. J. J. J.

Auclatãtã
Ritkovis Gabriella

Semnãtura.

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU
 =====

Martora PLETHOVICS GABRIELA, născută în luna mai ziua 1, anul 1910 în M. Ciuc, rai. Ciuc Reg. Autonomă Maghiară, cu dom. actual în M. Ciuc str. Petofi Nr. 61

14 septembrie 1954, Miercurea Ciuc.

Interog. a început la ora 10,15
 " s-a terminat " 12,40

Intrebare: De când ai lucrat în Poliția Maghiară.

Răspuns: Am început serviciul în Poliția Maghiară în anul 1941 luna mai în Miercurea Ciuc, unde am funcționat pînă în anul 1943 în care an am fost mutată cu serviciul tot la poliție, în or. Zalău, unde am funcționat pînă în anul 1944.

Intrebare: Ce funcții ai îndeplinit în cadrele poliției?

Răspuns: În cadrele poliției, atât în M. Ciuc cît și în orașul Zalău, am fost ca funcționară la Administrativ și dactilografă. Alte munci nu am avut.

Intrebare: Dacă cunoști pe SOIMOS IVAN?

Răspuns: Pe SOLYMOS IVAN nu îl cunosc personal, dar am auzit de numele lui, dela funcționarii care lucrau în cadrele Poliției în orașul Zalău.

Intrebare: Cînd ai auzit, despre el și prin ce împrejurări?

Răspuns: Eu am auzit despre el, dela colegi în serviciu și în afara serviciului, care îl cunoștea, dar eu nu l-am cunoscut personal.

Intrebare: Ce funcții ai îndeplinit în cadrele Poliției?

Răspuns: Nu cunosc de funcție a îndeplinit în cadrele poliției.

Intrebare: Ce funcționar a fost el?

Răspuns: Nu cunosc îndeaproape ce era el, dar după cum îmi amintesc, ar fi fost un funcționar, care funcționa în calitate de procuror.

Intrebare: Dacă Poliția din or. Zalău a fost condusă de numitul TAMPOS CAROL;

Răspuns: Eu în luna noiembrie 1943 am fost transferat
 ./.

dela Poliția Județeană M.Ciuc la Poliția or.Zalău, în care timp șeful Poliției din Zalău, era numitul ELEK FRANCISC, căpitan originar din Debrețin, ajutor șef al acestei poliții a fost ANTAL IOSIF, tot originar din Debrețin, fost de prof. învățător. Menționez că TAMPAS CAROL, era în funcție de comisar șef "Rendar fagolmozo" împreună cu numitul MAGYAROSI CAROL.

Intrebare: Dacă cunoaște pe SOLYMOS IVAN în calitate de judecător, că au semnat diferite hotărâri de internare în diferite lagăre pe cetățeni evrei, câte hotărâri de internare au fost semnate, și câți cetățeni au fost internați, cînt în ce an.

Răspuns: Stiu că a fost reținuți la aceasta poliție mai mulți cetățeni evrei care sub paza poliției au fost trimiși în diferite lagăre, însă nu știu în ce lagăre a fost internați și de cine a fost semnate hotărârile de internare a acestor cetățeni evrei în anul 1944.

Mai amintesc că eu în calitate de dactilografă, am ajutat odată sau de două ori la întocmirea proceselor verbale asupra evreilor arestați la această poliție, care proces verbal a fost întocmit de comisari "Rendor fogolmozo" TAMPAS CAROL și MAGYAROSI CAROL, însă nu-mi amintesc asupra conținutului proceselor verbale.

Intrebare: Dacă au fost reținuți și alți cetățeni în afară de cetățeni evrei, elemente democratice, etc.

Răspuns: In afară de cetățeni evrei au fost reținuți și alte elemente ca partizani, îmi amintesc că unul a fost din Ucraina și alte elemente, însă nu știu pentru ce au fost arestați și unde au fost trimiși în închisoari sau lagăre, aceste lucruri nu le știu.

Intrebare: Ce amănunte mai ști despre SOLYMOS IVAN?

Răspuns: Nu știu nimic despre numitul SOLYMOS IVAN, numai atît cît am arătat la mamă și la cele întrebate. Menționez că la această poliție, au fost tot în calitate de dactilografă numita WAGNER IRINA, originară din orașul Zalău, care cunoaște mai de aproape pe numitul SOLYMOS IVAN și poate da relații mai precise despre activitatea lui SOLYMOS IVAN.

Aceasta îmi este procesul verbal de interogatoriu în care am răspuns la întrebări susțin și semnez, după ce va fi citit în fața mea, și tradus în limba mea maternă și corespunde adevărului.

ss/PLETKOVICS GABRIELA

M.Ciuc la 14 sept.1954

Anchetator
Slț. Căpîlnă Axinte

Conform cu procesul verbal original din data de 14 sept.1954, ce se găsește la dosarul de anchetă Nr.

SE/3 ex.
Un ex.la.....
Un ex.la.....
UH ex.la.....

ANCHETATOR
SUBLOCOTENENT
Căpîlnă Axinte

Proces-Verbal de interogatoriu

Nume: *Stethovics Gabriel* născut în luna Mai
 Arestat în luna 1, anul 1940, în M. Ciuc Rai Ciuc Reg. Hert Magh.
 (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)
 cu domiciliul actual în M. Ciuc, St. Pătări No. 01. -

14, Septembrie 1954

Orașul *Mecureu Ciuc*

Interogatoriul a început la ora *10* și min. *15*

s'a terminat „ „ *12* „ „ *40*

Întrebare: Decând ai lucrat în Politia Maghero?
 Răspuns: Am început serviciul în Politia
 Maghero în anul 1941 luna Mai în Mecureu
 Ciuc, unde am funcționat până în anul 1943
 în care am am fost mutat în serviciul tot
 la poliție în or. Zalan, unde am funcționat
 până în anul 1944.

Întreb. Ce funcții ai îndeplinit, în cadrele
 Politiei;

Răspuns: În cadrele politiei, atât în M. Ciuc
 cât și în oraul Zalan, am fost ca funcționar
 la Administrativ, și dactilograf. Alte munci
 nu am avut.

Întreb. Dacă cunosti pe Solymar Ivan:

Răspuns: Pe Solymar Ivan, nu îl cunosc
 personal, dar am auzit, de numele lui, de la
 funcționari, care lucrau în cadrele Politiei
 în or. Zalan. -

Îscălitura,

Stethovics Gabriel

Urmare: Tutel. Când ai auzit, despre el, și prin
ce împrejurări:

Raspuns: Eu am auzit despre el, de la colegi
în serviciu și în fața serviciului, care îl cuno-
șteau, dar eu nu l-am cunoscut personal:

Tutel. Ce funcție a îndeplinit în cadrul Politiei:

Raspuns: Nu cunosc, ce funcție a îndeplinit
în cadrul Politiei:

Tutel. Ce funcționar, au fost el:

Raspuns: Nu cunosc, încă aproape ce era el,
dar, după cum îmi amintesc, ar fi fost, un fun-
cționar, care funcționa în calitate de Pașnic:

Tutel. Dacă Politia din ar. Galati, a fost
condusă de numitul Tampus Carol:

Raspuns: Eu în luna Noiembrie 1943, am
fost transferat de la Politia Județeană M-
Cinș la Politia ar. Galati, în care timp șeful
Politiei din Galati, era numitul Elek Fran-
cisc, Capitan, original din Belștin, apitar
șef, al acestei Politii, a fost Antal Șarif.
Tot original din Belștin, șef de poliție
învățat. Menționez că Tampus Carol, era
în funcție de comisar șef. "Renolă" fagol-
mozo" în vremea eu numitul Magyari
Carol:

Tutel. Dacă cunosc pe Salmas Ivan
în calitate de judecător, și au servit
diferite hotărâri, de internare în diferite
lagăre pe cetățeni evrei, câte hotărâri
de internare a fost emise, și câte cetățeni
au fost internati când în se'au:

Raspuns: Știu că a fost reținut la aceast.

Iscălitura,

Palkovics István

Urmasare: Palibă, mai multe cetăți evreiești ca-
se, sub pară palibăi au fost trimise în
diferite lagare, însă nu știu în ce lagare
a fost internat; și de cine a fost scoasă
hotărârea de internare a acestor cetăți
evreiești în anul 1944. -

Mai amintesc că eu, în calitate de dacti-
lograf, am apucat a dați, sau de 2 ani la
intocmirea proceselor verbale, anupo. evreilor
arrestați la această Palibă, care proces verbal
a fost întocmit, de căminari "Beudor fogohuozji
Tompor Carol și Nagyos Carol, însă nu mi
amintesc asupra conținutului proceselor
verbale:

Intreb: Dacă au fost reținuți și alți cetățeni
în afară de cetățeni evrei: elemente demacia-
tice etc. -

Raspuns: - În afară de cetățeni evreiești au
fost reținuți și alți elemente ca Partizani, și
amintesc că unul a fost din Ucraina și
alți elemente, însă nu știu pentru ce și
fost arestați și unde au fost trimiși în
inchisai sau lagare, aceste lucruri nu
știu. -

Intreb: - Ce mai amănute știți despre Solymos
Ioan:

Raspuns: - Nu știu nimic, despre numitul
Solymos Ioan, nici mai atât cât am arotot
mai sus, la cele întrebate: - Menționez,
ca la această Palibă, au fost tot în calitate
"dactilograf" numita Ulogner Frimă, ai-
ginal din anul 1944, care cunoaște

Semnatura.

Antonina Gălbănuș

Urmare: mai de aproape pe neamitul Solymar Swan
si pot da relati mai precise despre activitatea
lui Solymar Swan. -

Aceasta in este Procesul-Verbal de in-
terogatoriu, in care am raspuns la intrebarile
sustinute venute. dupa ce va fi citit in
fata mea, si tradus in limba mea materna,
si va raspunde adevarului. -

M. Lince la 14 Sept, 1954

Peterson Gabrielly

Anchetat de
Slt. G. J. M. Link

Semnatura,

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU.

20 dec. 1952, la Cluj.-

Martorul Dr. PLOSCA LEONTIN nascut la 5 Februarie 1909 in Comuna Acas Raionul Carei, fiul lui Gheorghe /decedat/ și MARIA, de profesie Medic, cu domiciliu in Cluj Str. Berdei Mozes Nr.2.

INTEROGATORIU A INCEPUT LA ORA 18,05 MINUTE
INTEROGATORIU S'A TERMINAT LA 19,30 MINUTE

INTREBARE: Când si in ce imprejurări la-i cunoscut pe avocatul SOYMOS IVAN ?

RASPUNS: Pe SOYMOS IVAN l'am cunoscut in anul 1945 luna August când a fost mutat la Zalău ca Medic al orasului, el pe atunci era primar al orasului, iar eu m'am dus să-mi repartizeze locuință, astfel am facut cunostință cu el, iar dela acea data aveam legătură cu el oficios, el fiind ca primar iar eu Medic al orasului până in anul 1948 când SOYMOS IVAN a fost ales Deputat și a plecat la București. Din informații el a primit serviciu in Ministerul Finanțelor.

INTREBARE: Ce cunoasteti din activitatea lui de Avocat a lui SOYMOS IVAN.?

RASPUNS: După ce m'am stabilit cu domiciliu in orasul Zalău am auzit despre el că in timpul regimului hortist a vândut proprietatea de avere la câțiva cetățeni români refugiați in românia, fără ca el să fi avut procură din partea celor refugiatii prin care să i-mi aduc aminte auzind că ^{la} MOSTAN DUMITRU i-ar fi vândut casa însă nu cunosc daca iar fi dat despăgubire acestuia .

In anul 1948, când a fost propus si ales ca Deputat am auzit vorbind pe cetățeni spunând că nu merită această funcție să fie candidat de Deputat, că nu

este un om de cuvânt și de încredere după cele ce a făcut în trecut. Aceste cuvinte le-am auzit în preajma alegerilor discutând pe cetățenii fără să le dau importanță crezând ca oamenii sunt invidioși.

INTREBARE: Ce știți din activitatea politică și profesională a lui SOIMOS IVAN din trecut și prezent?

RASPUNS: Politica din trecut nu i-o cunosc pentru faptul că-l cunosc numai din anul 1945, iar la aceasta data știu că era membru de Partid. Din activitatea profesională știu că era primarul orașului Zalău până în anul 1948. În acest timp m l-am cunoscut că era popular cu fiecare, promitea însă nu se ținea de cuvânt. Pe linie culturală îi placea să activeze ținea conferințe. Deci comportarea lui de când l-am cunoscut mai ales în timpul cât era ca primar în orașul Zalău știu că a fost destul de bună fata de populația săracă.

După ce am citit procesul verbal de interogatoriu cuvânt cu cuvânt și am constatat că ele corespund intrutotul cu declarațiile mele susțin și semnez.

ANCHETATOR:

ss/Slt. Muresan S.

MARTOR:

ss/Plosca Leontin

Proces-Verbal de interogatoriu

Montorul ~~Arcebat~~ Dr. Plosea Leontin născut la 5 Februarie
1908 în comuna Aris Raionul Coprișul lui Gheorghe
decedat și Maria profesoară de Botă Medic. domiciliat în
Cluj Str. Borden Mozes N.2 (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

19 Dec. 1952

Orașul Cluj

Interogatoriul a început la ora 18 și min. 5

„ s'a terminat la „ 19 și „ 30

Intrebare: Când și cum vă împăcănare l-ați cunoscut
pe avocatul Solymos Yron

Răspuns Pe Solymos Yron l-am cunoscut
în anul 1945 luna August când am fost mutat la
Zolcu pe Medical Orșulea și pe atunci era
primarul Orșulei și eu eram dus să mi se por-
fizere o locuință, astfel am fost cunoscut în el
și de la ocazia dată eu aveam legitimație în el
oficioasă, el fiind pe atunci și el medical Orșulei;
peo în anul 1948 când Solymos Yron a fost ales
deputat și a plecat la București din informații el
a primit știri în Ministerul Finanelor.

Intrebare Ce cunoșteti din activitatea
sa de avocat a lui Solymos Yron.

Răspuns După ce m-am stabilit în
domiciliul în Orșulea unde am auzit despre
el și în timpul regimului fascist a rămas
proprietatea de avere a lui cative petitorii prizonieri.

Plosea

Urmare: refugiosi in România sau ca el și fi avut
procură din partea celor refugiosi printre care m. odre
aminte când am auzit ca la Mostoș Dumitru și
și vândut casa înso. nu cumse dacă ior și odat
despogurire acestuia.

In anul 1948 când a fost propus și ales de deputat
am auzit vorbind între cetățeni spunând că nu
merita aceasta ciințe și se conștientizat de deputat
și nu este un om de curânt și de încredere
după ce se a fost intrat, acestea curinte
se am auzit în preajma alegerilor discutând
între cetățeni fără să dau o importanță rezând
că oamenii sunt peridiosi

Intrebare Ce știți din activitatea politico
și profesională a lui Solomon Grun din trecut și prezent.

Răspuns Politică din trecut nu se cumse
pentru faptul că eu îl cumse numai din anul
1945 iar de la orice dată știu că era membru de
partid iar în activitatea profesională din orice perioadă și
eu era primar al orașului Zalău până în anul 1948,
în acest timp eram cumseut și era popular în
scurse, promitea însă nu se ținea de curânt, pe
scurse culturale și pline și activitate și curse comfen
nte, raportarea lui deșind și am cumseut mai ales
intimpul pot a fost ca primar al orașului Zalău
Știu că a fost destul de bună ștă de populația
zăloai.

După ce am utit procesul verbal de interogatori
curânt cu curânt și am constat că el rapunde
într-un fel în declarațiile mele sustin și semnez

Președinte
S. M. M. M.

Iscălitura

[Handwritten signature]

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

19 Dec. 1952.

Martora SASZ GHIZELA, nascuta la 12 Nov. 1906 in Aiud, fiica lui Ladislau si Rozalia, de profesie csnica, cu domiciliul in Cluj Str. Franciscii Nr.2.

INTEROGATORIU A INCEPUT LA ORA 20,5 MINUTE
INTEROGATORIU S.A TERMINAT LA 20,30 MINUTE

INTREBARE Cand si prin ce imprejurare esti cunoscut pe SOYMOS IVAN ?

RASPUNS Pe numitul SLYMOS IVAN l-am cunoscut in anul 1931 in Zaleu la casa parinteasca, fiind sotul meu SZASZ ARPAD profesor in Zaleu.

INTREBARE Ce cunosteti din activitatea susnamitului, cat timp a fost avocat, in timpul ocupatiei hortiste, din anul 1940-44 ?

RASPUNS Stiu ca in perioada anilor 1940-44 a fost avocat, insa nu cunosc ce activitate a desfasurat si ce comportare a avut in cadrul muncii profesionale.

INTREBARE Daca aveti cunostinta de unele vanzari efectuate de el in timpul ce era avocat sub ocupatiei hortista.

RASPUNS Nu am cunostinta de acest lucru, intru cat nu am intrat in relatii cu el, numai cu parinti lui.

INTREBARE Ce cunosteti din activitatea politica, inainte si dupa 23 August 1944 ?

RASPUNS Inainte de 23 August 1944 nu cunosc activitatea politica, iar dupa 23 August 1944 s-a inscris in p. O. R. insa fara sa cunosc activitatea lui in

cadrul partidului.

INTREBARE Dacă mai aveți ceva de declarat în legatură cu Solymos Ivan.

RASPUNS În timpul ocupației hortiste așa îmi amintesc că a fost corespondent la ziarul SZILAGYSAG și chiar au apărut articole scrise de el însă nu le-am citit și nu cunosc continutul pe care îl avea.

După ce am citit procesul verbal de interogatoriu cuvânt cu cuvânt și am constatat că el cuprinde întru,un totul cu declarațiile mele sustin și semnez.

Anchetator

ss/ Slt. Barta Nicolae

Martora

ss Szasz Ghizele.

Proces-Verbal de interogator

MARTORA: Arrestat SASZ GHIZELA, născută la 12. dec. 1906, Aiud,
 fiica lui Iacobi Iacov și Revolica, de profesie comică, cu domiciliu
 Cluj: Str. Frățescii nr. 8. (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

19. Decembrie 1952.
 Orașul Cluj.

Interogatoriul a început la ora 20. și 5 min.
 „ s'a terminat la „ 20 și 30. „

Intrebare: Cămed și prin ce împrejurări ați cunoscut
 Solymos Ivancz

Răspuns: Pe numitul Solymos Ivancz l-am
 cunoscut în anul 1931, în Zalău la casa părinte-
 ască, fiind sotelul mamei Șt. Arpașol profesor
 în Zalău.

Intrebare: Ce cunoșteați din activitatea
 numitului cât timp a fost avocat, în timpul
 ocupației Flutintă din anul 1940 - 1944?

Răspuns: Știu că în perioada anilor
 1940-1944 a fost avocat, însă nu cunosc ce
 activitate a desfășurat și ce ocupație a avut
 în cadrul mamei sale profesionale.

Intrebare: Dacă aveți cunoștință de unele
 voinți făcute de el în timp ce era avocat
 sub ocupația Flutintă?

Răspuns: Nu am cunoștință de acest
 lucru pentru că nu am intrat în relații

Semnătura,

Izabela Ghizea

Urmare: ce el urma sa fac inainte lui.

Intrebare: Ce cunoasteti din activitatea politica inainte si dupa 23. August 1944?

Raspuns: Inainte de 23. August 1944 nu urma activitatea politica, iar dupa 23. August 1944 sa dusese in P.C.R. in care avea activitatea lui in cadrul partidului.

Intrebare: Dacia mai are ceva de declarat in legatura cu Soibynos Ivan?

Raspuns: In timpul organizatiei Hrististe asa imi amintesc ca a fost corepondent la ziarul "Prilagyrag" si chiar au aparut articole scris de el mai sau mai citit si nu urma castigatul pe care il avea.

Dupa ce mi s'a citit procesul verbal de interogatoriu auont se crevãt si am constatat ca ele continunde datu-
Zatul ce declaratiile mele sunt si asa.

Interogator
M. Ojortla

Stasa Giteca

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

=====

SARBU ION, născut la 30 Iulie 1911 în com. Mezöpeterd Republica Populară Ungară, fiul lui IOAN și MARIA, de profesie funcționar, cu domiciliul în București Str. Vasile Conta No. 19.

11 August 1953 - București

Interogatoriul a început la ora 16,30.

" s'a terminat la ora 19,35-

Intrebare ;

De când lucrezi Dta în Centrocoop și ce funcții ai îndeplinit ?

Răspuns;

În cadrul Centrocoopului lucrez dela data de 1 Martie 1953 și îndeplinesc funcția de director a Direcției Planificării.

Intrebare ;

Cine coordona direcția de planificare a Centrocoopului până la data de Aprilie 1952?

Răspuns;

Munca Dir. de Planificare a Centrocoopului era coordonată până la data de Aprilie 1952 de fostul vicepreședinte IVAN SOLYMOS.

Intrebare ;

În ce mod s'a procedat la întocmirea planurilor de achiziții până la primul semestru a anului 1952?

Răspuns;

Cifrele de control ale Consiliului de Miniștrii au fost defalcate pe regiuni pe baza cărora unitățile făceau propuneri care erau înaintate prin Regiuni la Centrocoop. Centrocoopul judeca propunerile de care de multe ori nu ținea seama și își făcea propuneri la C.S.P.

Intrebare ;

Cifrele planului de achiziții erau reale și corespunzătoare posibilităților Cooperației.

././.

Răspuns;

Cifrele planului de achiziții la unele produse erau peste posibilitățile de achiziții.

Intrebare ;

Dacă cifrele nu erau corespunzătoare la unele produse, atunci de ce s'au întocmit planuri cu astfel de cifre ?

Răspuns;

Centrocoopul primind planul dela Consiliul de Miniștri l-a defalcat pe regiuni, raioane și cooperative.

Intrebare ;

Sa realizat planul de achiziții a Centrocoopului?

Răspuns;

Nu îmi amintesc ca Centrocoopul să fi realizat planul de achiziții per total.

Sa întâmplat totuși ca pe unele sortimente să fie realizat.

Intrebare ;

Dece nu s'a realizat planul de achiziții ?

Răspuns;

Nu s'a realizat din cauză ; slăbirii organizării a unităților și din cauza neexistenței întotdeauna condițiilor de achiziții.

Intrebare ;

Planurile de aprovizionare și desfacere în sectorul comercial al cooperatiei cum erau întocmite, corespundeau necesităților și realității.

Răspuns;

Planul de Stat a fost defalcat pe teritoriu (regiuni, raioane și cooperative) de multe ori în mod mecanic fără a ține seama nici de cererea de consum a populației și nici de capacitatea de cumpărare a acesteia.

La defalcarea planului de aprovizionare nu s'a ținut seamă de specificul de mărfuri cerut în anumite părți ale țării. Așa de exemplu nu odată s'a întâmplat să se trimită opinci în regiuni unde nu se poartă.

Intrebare ;

Ce a rezultat din acest mod de planificare a sectorului comercial a cooperatiei ?

Răspuns;

Din acest mod de planificare a rezultat nesatisfacerea în bune condițiuni a cererii de consum a țărănimii muncitoare.

Intrebare ;

Cine este vinovat de acestea.

Răspuns;

Cred că devină este conducerea de atunci a Centrocoopului , conducerea Direcțiilor Comerciale și Planificării.

Intrebare ;

Ce cunoști Dta despre SOLYMOS IVAN ?

Răspuns;

Cu SOLYMOS IVAN am avut numai legături de serviciu. Am despre el părerea că era un om superficial nu cunoștea problemele datorită cărui fapt se contrazicea de multe ori mințea, avea atitudini de demagog făcea multe promisiuni pe care nu se îndeplinea.

După ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu cuvânt cu cuvânt și am constatat că corespunde întru totul cu cele declarate de mine, susțin și semnez.

Anchetator
SLT.DE SECURITATE,

ss.Martor SARBU ION

Pop Virgil

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestat Sârbu Ion născut la 30 Iulie 1911 în com.
Mezőpeterd Republica Ungara fiul lui Ioan
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)
și Maria de prof. funcționar cu domiciliul în
București Str. Vasile Conta 19.

11 August 1953

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 16 și min. 30
„ s'a terminat la „ 19 și „ 35

Intrebare: De când lucrați și în Centrocasp
și pe funcții și îndepliniți?

Răspuns: În cadrul Centrocaspului
lucrez de la data de 1 martie 1953 și
îndeplinesc funcția de director a
Direcției Planificării.

Intrebare: Cine conducea direcția de
planificare a Centrocaspului până
la data de April 1952?

Răspuns: Succesa direcției de plani-
ficare a Centrocaspului era asigurată
până la data de Aprilie
1952 de faptul vicepreședinte Ioan
Solyemus.

Intrebare: În ce mod s'a procedut
la întocmirea planurilor și realizării
până în primul semestru a anului
1952?

Iscălitura,

Harbu

Urmare: Răspuns: Cifrele de control ale
Comisiei de ministri au fost defalcate
pe regiuni pe baza parerilor unitatilor
făcând propuneri care erau înaintate
prin proceduri la Centrocosp. Centrocospul
judica propunerile de care se
murmura și nu ținea seama și
și făcea propuneri la C.S.P.

Intrebare: Cifrele planului de achiziții
erau pe baza și corectare posibil
abilităților cooperative?

Răspuns: Cifrele planului de achiziții
la unele produse erau pe baza posibi-
lităților de achiziții.

Intrebare: Dacă cifrele nu erau corectate
la unele produse, atunci de
ce s-au întocmit planuri pe astfel
de cifre?

Răspuns: Centrocospul primar planul
de la Comisia de ministri l-a defalcat
pe regiuni, parțial și cooperative.

Intrebare: Sa realizeze planul de achiziții
a Centrocospului?

Răspuns: Nu î-mi amintesc sa Centrocospul
să se realizeze planul de achiziții pe total.
Sa întocmit totuși sa pe unele particule
se se realizeze.

Intrebare: Sa se nu se realizeze planul
de achiziții?

Răspuns: Nu sa realizeze din cauza:
stărilor economice ale unitatilor și din
causa neexistenței ^{unor} tehnicilor de achiziții.

Arta curții au fost
adăugate de mine;
Măch

Iscălitura,

Măch

Urmare: Tutubone: Planurile de aprovizionare nr 148
defecare in sectorul comercial al cooperatiei
nu erau intocmite, corespundeau necesitatilor
si realitatii?

Răspuns: Planul de stat a fost defalcat pe
tristarii (regiuni, raioane si cooperative)
de multe ori in mod mecanic fara a tine
seama nici de parerea de parere a populatiei
si nici de capacitatea de planificare a acestora.
La defalcarea planului de aprovizionare nu
sa tinut seama de specificul si masfuri
sunt in anumite parti ale tarii. Una de
exemplu un odeta sa intimplat sa se
trimita opinci in regiuni unde nu se poate.

Tutubone: Ce a rezultat din acest mod de
planificare a sectorului comercial al cooperatiei?

Răspuns: Din acest mod de planificare sa
rezultat neratiificarea in bune conditii
a pareri de parere a locuitorii munitate.

Tutubone: Cine este vinovat de aceasta?

Răspuns: Cred ca de vina este conducerea
de stat si a centrului, conducerea directiilor
comerciale si planificarii.

Tutubone: Ce puteti sa spuneti despre Solymos
Joan?

Răspuns: Cu Solymos Joan s-au avut numeroase
negotii de pareri. Din cauza ei parerea
era un om superficial, nu planifica
problemele datorita pareri fapt pe centrul
de multe ori mintea, cauza altitudinii de
damagaj fara multe promisiuni pe care

Urmare: nu le indeplineste.

Dupa ce am petiut procentul proces verbal de interpretare pusent pe cuvint si am constatat ca corespunde intru totul cu cele declarate pe mine sustin si seruuu

Anchetator

Notor: *[Signature]*

Sei. de *[Signature]* uritate:

Semnătura,

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Martorul Dr. SERES CAROL, născut la 13 Noembrie 1889 în Zalău, Raionul Zalău, fiul lui SAMUEL și ETELEKA, născută UJVAROSI, de profesiune medic, cu serviciul la spitalul de Stat Zalău, domiciliat în Zalău, Str. Stalin Nr. 23.-

25 Martie 1953, Zalău

Interogatoriul a început la ora 17,40

" " s'a terminat la " 18,50.-

Intrebare:

Ce cunoști despre activitatea politică a lui SOLYMOS IVAN, sub ocupația maghiară?

Răspuns:

Nu știu ca Dr. SOLYMOS IVAN să fi avut ceva activitate politică în timpul ocupației maghiare, numai atât că a fost un avocat foarte preocupat, astfel că nu-mi amintesc ca el să fi activat în cea partide sau organizații fasciste maghiare. La fel nici tatăl său nu știu să fi activat în ceva partide în timpul regimului maghiar fiind un om cam bolnăvicios. L-am consultat de multe ori și am fost la el acasă dar așa ceva nu știu despre el.-

Intrebare:

Cui și ce fel de informații a furnizat Dr. SOLYMOS IVAN în timpul regimului maghiar?

Răspuns:

Eu nu cunosc ca Dr. SOLYMOS IVAN în timpul ocupației maghiare să fi furnizat ceva informații autorităților maghiare, nu cunosc nici ce informații și nici la cine să le fi furnizat. Eu am fost mult în casă la ei însă numai ca dr. (medic) fără să am alte relații cu ei mai deaproape.- Astfel că nu cunosc activitatea lui nici în această direcție, deoarece nici nu aveam de unde să cunosc aceste lucruri.-

Intrebare:

Ce rol a avut Dr. SOLYMOS IVAN în 1944, în ce privește deportarea evreilor?

ss/Seres Carol.-

Răspuns:

Nici în legătură cu deportarea evreilor nu am cunoscut
tintă ca Dr. SOLYMOS IVAN să fi avut ceva real.- Aceasta o spun
și din cauză că după cum l-am cunoscut eu pe el niciodată nu am
observat din partea lui să fi avut ieșiri contra evreilor, iar el
în calitate de avocat a căutat întotdeauna ca să se aibă bine cu
toată lumea datorită funcției pe care o profesase.- Astfel că
din această cauză nici nu putea ca să fie un astfel de om. În
tot timpul el a avut o comportare bună și corectă față de toată
lumea indiferent că cine era respectivul cece era și interesul
său față de profesia sa de avocat, ca să fie bine văzut de toată
lumea, deci nu știu și nu am auzit de nimeni ca în deportarea
evreilor, SOLYMOS IVAN să fi avut ceva funcții sau ceva rol.-

După ce am citit prezentul proces verbal de interoga-
toriu cuvânt cu cuvânt și am constatat că el corespunde adevă-
rului, cu cele spuse de mine, susțin și semnez propriu, neforțat
de nimeni.-

ss/Sereș Carol.-

Slt. COSTIN TEOPIL

PROCES VERBAL DE INTEROGATOR.

Interogatul: Dr. Felix Carol, născut 13 noiembrie 1889 în Zalău Raionul Zalău, fiul lui Samuel și Stella născută Uivarșii, de profesie medic cu serviciu la spitalul de Stat Zalău, domiciliat în Zalău str. Stalin nr. 83.

25 Martie 1953

Orășul Zalău

Interogatorul a început la 17⁴⁰" s'a terminat la 18³⁰

Întrebare: Ce cunoști despre activitatea politică a lui Sobymos Ivan, sub ocupația maghiară?

Răspuns: Nu știu ce Dr. Sobymos Ivan să fi avut ceva activitate politică în timpul ocupației maghiare, numai știu că a fost un avocat foarte preocupat, orfel că nu am omintere ca el să fi activat în ceva partid sau organizație fascistă maghiară, de fel nici tatăl său nu știu să fi activat în ceva partid în timpul repimulii maghiare fiind un om cum bătrânilor, am consultat de multe ori și am fost la el acasă dar nu știu ceva un știu despre el.

Întrebare: Cui și ce fel de informații a furnizat Dr. Sobymos Ivan, în timpul repimulii maghiare?

Răspuns: Eu nu cunosc ce Dr. Sobymos Ivan în timpul ocupației maghiare să fi furnizat ceva informații autorităților maghiare nu cunosc nici ce informații și nici la cine să fi furnizat eu am fost mult în casă la ei însă numai ca Dr. (medic) fiind să am alte relații cu ei mai de aproape, orfel că nu cunosc activitatea lui nici în acele zile, deoarece nici un ocam de unde să cunosc aceste lucruri.

Intrebare: Ce rol a avut Dn. Solymos Fran in 1944, in ce priveste deportarea Evreilor?

Raspuns: Mici in legatura cu deportarea evreilor nu am cunoscut ca Dn. Solymos Fran sa fi avut ceva rol, aceasta a spus mi din cauza ca dupa cum l-am cunoscut eu pe el mici vedeam ca am observat din partea lui sa fi avut interesul evreilor, iar el in calitate de avocat a cunoscut intatdecum ca sa se cite bine cu toate bunurile detinute functionarii pe care a progresat astfel ca din aceasta cauza mici nu putea sa se fie un astfel de om. In tot timpul el a avut o comportare buna si corecta fata de toate bunurile indiferent de cine era respectivul ceea ce era si interesul sau fata de profesia sa de avocat, ca sa fie bine vazut de toate bunurile, deci nu stiu si nu am auzit de nimeni ca in deportarea evreilor Solymos Fran sa fi avut ceva functie sau ceva rol. -

Dupa ce am citit procesul verbal de interogatoriu curant cu curant si am constatat ca el corespunde odevolului cu cele spuse de mine sustin si remanez pe propria neferitate de catre nimeni. -

Fab

Arhitect
Slt. Costin Gasfil.

Lucian Caci
Mester.

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU:

9 Dec.1952, la Zalau.

Martorul TAPSANYI NICOLAE, nascut la 4 Dec. 1894, in Ungaria, fiul lui Matei si Maria, de profesie funcționar la M.A.T., domiciliat in Zalău Str. Calvin Nr.65 Regiunea Cluj.

INTEROGATORIU A INCEPUT LA ORA 16⁰⁵ MINUTE
INTEROGATORIU S'A TERMINAT LA 17,30 MINUTE

INTREBARE: Când si in ce împrejurări ați cunoscut pe numitul SOJMOS IVAN ?

RASPUNS: Din vedere il cunosc pe SOJMOS IVAN in Zalau din copilăria lui, fara a avea pana in 1945 vre'o legatura cu el.

INTREBARE: Ce a cunoasteti din activitatea politica desfășurată de SOJMOS IVAN in anii 1940-1944 ?

RASPUNS: Nu cunosc din activitatea acestuia desfășurată in anii 1940-1944 ?

INTREBARE: Unde vă găseați Dvs.in acest timp ?

RASPUNS: In anii 1940-1944 ma gaseam in Zalău și eram cu serviciu la Prefectura Jud. Sălaj in calitate de funcționar.

INTREBARE: Cum se poate că totusi nu cunoasteti activitatea politica desfășurată de SOJMOS IVAN cu toate că ați domiciliat permanent in Zalău.

RASPUNS: Eu nu am fost inscris in nici-un Partid politic si nici nu am intretinut pe atunci legaturi cu avovatul SAJMOS IVAN, el frecventa societatea

..//..

colegiului avocatial societate unde nu aveam nici'o legatură.-

INTREBARE: Ce funcții de Stat a ocupat Avocatu SOJMOS IVAN ?

RASPUNS: In afara de meseria sa de avocat cu birou nu am cunostință să fi avut in anii 1940-1944 si alte funcții.

INTREBARE: Care au fost motivele internării Dvs. in inchisoarea din Budapesta in Mai 1944 ?

RASPUNS: Motivul internării mele a fost acela ca am fost acuzat de ascunderea averilor ce au apartinut evreilor deportati si ca am fost prieten cu evreii si românii.

INTREBARE: De catre cine ați fost internat in inchisoarea din Budapesta ?

RASPUNS: La 1 Mai 1944 am fost dus /arestat/ la Poliția din Zalau, unde Seful Poliției. Cpt. ELEK FRANCISC m'a ținut o lună de zile inchis si apoi mi s'a citit hotărârea Poliției prin care am fost pedepsit cu 6 luni internare.

Nu cunosc cine a contribuit la internarea mea in afara de Hotărârea Poliției din Zalau.

INTREBARE: Când au fost internați evreii din Zalau si cine a semnat această hotărâre. ?

RASPUNS: Prin Martie sau Aprilie 1944 au fost internați in lagar evreii din Zalau insă nu am cunostință cine a iscalit hotărârea sau Decizia.

După ce am citit procesul verbal de interogatoriu si am aconstatat ca el corespunde declaratiilor mele, susțin si semnez.

ANCHETATOR:

ss/Lt.Maj.Beiner Săgi

MARTOR:

ss/Tapsanyi Nicolae

Proces-Verbal de interogator

Interogatul Topsany Nicolae - născ. la 4. XII. 1894 - în
 Ungaria, fiul lui Matei și Maria - de prof. funcționar de M.A.T.
 domiciliat în Zalău str. Calvin nr. 65
 (Data de stare civilă, ultimul domiciliu)

9 Decembrie

1952

Orașul

Zalău

Interogatoriul a început la ora 16 și 05 min.

„ s'a terminat la „ 17 și 30 „

Intrebare: Când și în ce împrejurări a.ți cunoscut
 pe numitul Șaimas Ivan?

Răspuns: Din neoare îl cunosc pe Șaimas Ivan
 în Zalău din copilărie. Cui - josi. a. creșt. până
 în 1945 vreo Depătură eu el.

Intrebare: Ce cunoașteți din activitatea politică
 desfășurată de către Șaimas Ivan în anii 1940-1944?

Răspuns: Nu cunosc din activitatea acestuia. Des-
 fășurată în anii 1940-1944.

Intrebare: Unde vă găseați dvs în acest timp?

Răspuns: În anii 1940-1944 - mîi găseam în Zalău
 și eram cu serviciu la Prefectură. Prof. Sălaj în
 calitate de funcționar.

Intrebare: Cum se poate că totuși nu cunoașteți
 activitatea politică desfășurată de Șaimas Ivan în
 toate că. și domiciliat permanent în Zalău?

Răspuns: Eu nu am fost implicat în nici un
 partid politic și nici nu am intrat în legătură.

Semnătura,

G. Popovici

Urmare: pe stumii ce au. Szymon Tron. El preventiv
Societatei Colegiului adorat el - societate unde
nu aveam nica legatura.

Intrebare: Ce functie de stat a ocupat
de Szymon Tron.

Raspuns: In ofera de meserie. sa de
vaseat cu birou nu am cunoastinta sa fi avut
in anii 1940-44 si alte functii.

Intrebare: Cine au fost motivele internarii dvs.
in Lupta de eroi. din Bucuresti. in Mai 1944?

Raspuns: Motrul internarii mele au fost circa
ca au fost ocupat de ascunderea averilor ce au
aparținut surorilor depestoh si ca au fost prieteni
de curci si romeni.

Intrebare: De catre cine ati fost internat
in inchisoarea din Bucuresti?

Raspuns: La 1 Mai 1944 am fost dus (arstat)
la Politia din Jolau, unde seful Politiei Sgt.
Elek Francise, m.a. tinut o luna obzile inhos
apoi mi s-a citit hotarirea. Politia prin care
am fost pedepsit cu 6 luni internare.

Am cunoscut cine a contribuit la internarea
mea. in ofera de hotarirea Politiei din Jolau.

Intrebare: Cand au fost internati evreii
din Jolau si cine a iscalit aceste hotarari?

Raspuns: Prii sfarta sau Aprilie 1944 au fost
internati in lagar evreii din Jolau insa nu am
cunoastinta cine a iscalit hotararile sau denzile.

Dupa ce au citit procesul verbal de in-
terogatoriu si am constatat ca el are raspuns
de la d-tilor mele - surta si surmeny

Anchetator
Lt. Maj. Sece

Semnatura
Lajos Nyikolaj

✓
V. J. J. J. J.
PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU
=====

Martora WAGNER IRINA, născută la 23 August 1910 în orașul Zalău, fiica lui ADALBERT și AGNETA, necăsătorită, de profesie funcționară M.S.S., cu domiciliul stabil în Cluj Str. Bonoșo No.24.

24 Martie 1953 - Cluj

Interogatoriul a început la ora 17.

" s'a terminat la 19,20.

Intrebare ;

Când și cu ce ocazie ai cunoscut Dta prima dată pe numitul SOLYMOS IVAN ?

Răspuns;

Pe numitul SOLYMOS IVAN l-am cunoscut, prima dată, încă din copilărie fiind ambii din aceeași localitate, mergând cu mai mulți alți cunoscuți la cinematografe sau excursiuni împreună în care autobuz era și el.

Intrebare ;

Ce legături ați avut Dta cu el și până când a durat acestea legături?

Răspuns;

Legăturile mele cu susnumitul a fost legături de simple cunoștințe școlare în special când frecventam liceul și după cum am arătat mai sus, ne întâlneam adesea ori în grupuri de elevi și eleve. Tiu să declar însă că pentru firea lui închisă din copilărie nu era simpatizat, deoarece era considerat extrem de serios, mereu era văzut că se ocupă cu învățătura și nu punea accent așa mare pe distracți.

Aceste legături le-am avut până după terminarea liceului când susnumitul a plecat din orașul Zalău, pentru a se scrie în Universitate însă precis nu știu unde, din auzite mi se pare că la Cluj și odată cu plecarea lui nu am avut altă dată nici-un fel de legături decât de cunoștințe vechi susnumitul salutându-mă când ne întâlneam întâmplător pe stradă.

Intrebare ;

După plecarea lui din liceu când l-ați mai văzut ?

Răspuns ;

După cum îmi aduc aminte după plecarea lui din liceu, l-am mai văzut în timpul ocupației Maghiare în Ardealul de Nord când susnumitul știu că avea deschis un birou avocațial în orașul Zalău.

Intrebare ;

Arată Dta tot ce cunoștin în legătură cu activitatea și comportarea lui SOLYMOS IVAN, în timpul cât a avut biroul avocațial și în special în timpul dominației fasciste hortiste în Ardealul de Nord.

Răspuns;

După cum am arătat mai sus SOLYMOS IVAN, în perioada anilor 1940-1944 a avut în orașul Zalău un birou avocațial pe cont propriu cu firma lui, care birou la avut până după eliberare când precis nu îmi aduc aminte anul 1945 sau 1946, a ocupat și funcția de primar al orașului Zalău, această funcție având-o scurt timp după care s'a ocupat numai cu avocatura până la plecarea lui din Zalău în anul 1949 toamna sau primăvara anului 1950, când a plecat la București.

În timpul cât a avut biroul avocațial adică în perioada anilor 1940-1944, știu din auzite că, în momentul când sa început prigoana fascistă contra populației evrești, în orașul Zalău el se ocupa cu apărarea drepturilor evrești pe linie juridică.

Intrebare ;

Concretizează Dta cum și în ce fel apăra SOLYMOS IVAN drepturile evrești în timpul prigoanei fasciste.

Răspuns;

Numitul SOLYMOS IVAN, în calitatea sa de avocat și în timpul prigoanei fasciste hortiste a evreilor, apăra drepturile evreilor în sensul că dacă un comerciant evreu i se închidea prăvălia el era acel care făcea învoiala și tranzacția legală în fața Justiției cu bunul respectiv să fie trecut pe seama unui cetățean de naționalitate maghiar, și aceasta după cum se discuta se făcea în favoarea ambelor părți, din care cred că și susnumitul avea anumite beneficii, lucru care alți avocați din Zalău nu avea curajul să facă fiindu-le frică de autoritățile fasciste din acel timp.

Declar că în acest timp în orașul Zalău printre cetățeni în special de naționalitate evrei se vorbea despre susnumitul spunându-se dacă, se întâmplă asemenea cazuri că numai IVAN SOLYMOS, era în stare să apere drepturile evreilor în fața Justiției fasciste.

Intrebare ;

Cele arătate mai sus le cunoști Dta numai din auzite sau cunoști și cazuri concrete în această problemă?

Răspuns;

Declar că în afară de cele auzite cunosc și un caz concret și anume a comerciantului WAISZ LUDOVIC, din Zalău care avea o prăvălie de zaharicale și care înainte de a fi luată de Stat prăvălia a apelat la avocatul SOLYMOS IVAN, care cunoscând pe un tânăr cu numele de KURTHI BELA a făcut schimbarea proprietății lui WAISZ pe numele lui KURTHY care și în prezent se găsește în Zalău ultimul timp fost chelner la restaurantul de Stat din Zalău.

Intrebare ;

Dacă cunoști Dta faptul pe lângă cele arătate mai sus că numitul SOLYMOS IVAN în perioada 1940-1944, a avut funcțiunea oficială de jurist-consult pe lângă Poliția Martială Maghiară în ceiace privește problema deportării evreilor, sau a activat în această direcție pe linie particulară fără a fi numit din oficiu.

Răspuns;

Declar că subsemnata nu am cunoștință, ca numitul IVAN SOLYMOS să fi avut funcțiunea de juristoconsult pe lângă Poliția Hortistă Maghiară, nu l-am văzut niciodată în localul Poliției cu toate că subsemnata eram funcționară administrativă în cadrul Poliției.

Tiu să concretizez însă faptul că am cunoștință după cum am declarat mai sus că susnumitul a avut în perioada anilor 1940-1944, birou avocațial și se ocupa cu problema apărării evreilor față de Justiție.

Intrebare ;

Cine cunoști Dta că ar mai putea da relații mai concrete în legătură cu activitatea lui SOLYMOS IVAN.

Răspuns;

După cum cunosc persoana care ar putea să dea relații mai concrete ar fi un prieten a lui cu numele, SZASZ ARPAD, care

în prezent este profesor la Academia de Stiințe Artistice Cluj, la fel mai poate da relații din Zalău și avocatul ADAM IANOS și alte persoane din Zalău deoarece era cunoscut de toată lumea la Zalău.

După ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu cuvânt cu cuvânt și am constatat că corespunde întru totul cu declarațiile mele susțin și semnez.

LT.MAJ.DE SECURITATE

ss.WAGNER IRINA

3 ex./E.M.

Proces-Verbal de interogator

~~Avocat~~ Martora WAGNER IRINA, născută 23 August
1910, în orașul Zalău fiica lui Adalbert și Agneta, meci
notorită, de profesie funcționară M. P. cu domiciliul
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)
stabilit în Pley str. Balșoia nr. 24.

26 Martie 1953

Orașul Pley

Interogatoriul a început la ora 17 și min.

" s'a terminat la " 19 și 20 "

Intrebare: Cănd și cu ce ocazie ai cunoscut la-
prima dată pe unitul SOLYDOS IVAN.

Răspuns: Pe unitul SOLYDOS IVAN
l-am cunoscut, prima dată, încă din copilărie
fiind unul din copii localitate, mergând
cu mine multă vreme la cinematograful
sau excursii împreună în care atunci era și el.

Intrebare: Le legăturii ști orint
la- ta cu el, și știi când a plecat oarecâte
legăturii.

Răspuns: Legăturile mele cu unitul
a fost legăturii de nimeni cunoscută pe care
în special când frecventam liceul, și obiș-
cuențat am vorbit mai mult, ne întâlneam odată
ori în grupuri de elevi și elevi. Tiu să delect
într-o dată pentru firea lui incluzivă încă din copilă-
rie nu era nimeni pot, deoarece era considerat
extrem de serios, mereu era vădit că se ocupă

Semnătura,

Wagner

Urmare: cu innoțitune și cu gura acută și
unor se distragă.

Aceste negocieri le-au avut și-au obținut
terminarea licenței când sursele a plecat
din orașul Zalău, pentru a se scrie în documente
și-a precis un stăruințelor din sursele și se
faze cu la lui, și alocuți cu plecarea lui
un cu sunt altă dată și-a un fel de nego-
turi obținut de curățate vechi sursele solu-
ționare. un când se întâlnesc în sursele
și se treacă.

Intrebare: După plecarea lui din licen-
când l. și unii sursă

Răspuns: După cum sursă sursă
după plecarea lui din licen, și unii sursă
și-a timpul sursele Magline în Ardealul de
Nord când sursele și-a cu sursele
un birou sursele în orașul Zalău.

Intrebare: Anotă la tot ce curte
în negocierile cu activitatea și sursele
lui SOLYMOS IVAN, în timpul cât a sursele
birou sursele și în special în timpul sursele
sursele faciste floriste în Ardealul de Nord.

Răspuns: După cum sursele sursele sursele
SOLYMOS IVAN, în perioada sursele 1940-1944
a sursele în orașul Zalău un birou sursele
și-a sursele și-a sursele lui, care birou
la sursele și-a sursele eliberare când sursele
un sursele sursele sursele 1945 sau 1946, a
sursele și sursele de sursele al sursele
Zalău această sursele sursele a sursele sursele

Semnătura,

Wagner

Urmare: dupa care se ocupa cu activitatea
sua la fabrica lui din falon in anul 1949
facandu-si firma sa in anul 1950, cand a
plecat la Bucuresti.

In timpul est a avut Burea
fiel solico in perioada anilor 1940-1944,
itiu din surse co, in momentul cand se
inceput tipocama facisto contra populatiei
evreiesti, in anul 1944 el se ocupa cu
organizarea drepturilor evreiesti de linie juridica

Intrebari: Cauzele de care se ocupa
in ce fel oare SOYMOS IVAN, drepturile evreiesti
in timpul tipocamei faciste.

Raspuns: Numitul SOYMOS IVAN, in
cautarea sa de activitate, in timpul tipocamei
faciste Hortiste a scris, oara drepturile
evreilor in sensul ca orice un comerciant evreu
si se inchideau printr-o el era acel care avea
invoiala si trebuia legata in fata justitiei
cu bunul respectiv nu fie trecut de noaptea
unei cetatei de notionalitate Maghiar, si
acesta dupa cum se dictiona se facea in
favoreea subelozanti, din care cred ca si
sensul avea multe beneficii, lucru care
alti activitati din 1944 au oara curajul sa
faca si in la prica de autoritatile faciste
din acel timp.

Declar ca in acest timp in anul
1944 intru activitati in special de notionalitate
evrei se vorbea despre sensul
spunandu-se oara, se intindea omenirea

Semnatura,

Wagner

Urmare: cazi cu nume SOLYDOS IVAN, era in
stare sa gese drepturile civile in fata
justitiei sociale.

Putreborn: Pele sotate mai sus
le cunsti D-ta cumi din surte sau cunsti
si cumi concrete in aceasta problema

Rogamii: Doctor cu in oforo de
cele surte cumi si un cor concret si cumi
a comerciantului WAISZ LUDOVIC, din falor
cor orea a provotie de zaharicak, si cor
inainte de ai fi luato de stat justitia
a gelat la Avocatul SOLYDOS IVAN, cor
cuncoval se un tonor cu nume de
KURTTHI BELA, a facut schimbarea proprie-
tati lui WAISZ se nume lui KURTTHI, cor
si in present se poeste in falor ultimul
timp fort chelner la restaurantul de stat
din falor.

Putreborn: Dora cunsti D-ta fortul
se longo cele sotate mai sus cu unitul
SOLYDOS IVAN, in perioada 1940-1944, a
crunt functiunea eficienta de just causal
se longo Partia Morthoto Maghioro - in cea
ce poeste problema deparoi civile, sau
a activat in aceasta directie se linie
forticuluio fono a si unit din africa?

Rogamii: Doctor cu subsemnata
un cu cunstatu, cor unitul SOLYDOS IVAN
sa si crunt functiunea de just causal se longo
Partia Morthoto Maghioro, un si cu vot aici
colato in localul Partiei cu foote cu subre-

Semnatura

Magyar

Urmare: unoto erou functionarii administrative, 161
coloni Politici.

Tin sa curati ver ino fotul co cu
curtiato oyo cum cu delectat unu sui
co jurnatul o sunt in perioada anilor
1940-1944, bazei vocatual n se oyo cu
problema opozitii scrieri foto de justitie

Intrebare: Cine curti b.to co cu unu
putea de relati mai concrete in legatura
cu activitatea lui SOLVIMOS IVAN.

Raspuns: Oyo cum curti jurnale
care cu putea sa oca relati mai concrete
cu fis un jurnale o lui cu unu, SZASZ
ARPAD, care in jurnale este profesor la
Academia de Stiinte Artistice Cluj, la fel
un putea de relati olin coloni n achizit
tul ADAM IVANOS, n alta jurnale olin
coloni ocaree cu curcut de tot
lumea la coloni.

Oyo co cu curti procesul verbal
de interogatoriu curcut cu curcut n
cu curcutat co curcuta putin
fotul cu delectate unu putin n
reunire.

Archetofa
St. Maj. de locuofote

Lapina

J.

Semnatura,

Proces-Verbal de interogatoriu

~~Arestat~~ Martira WAGNER IRINA, născută la 23 August
1910, în Calăușica lui Adalbert și Agneta, necăsătorită
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)
de preferință funcționară, cu domiciliul în Cluj Str. Balșa
nr. 24.

19 Mai 1953

Orașul Cluj

Interogatoriul a început la ora 10 și min. 30

„ s'a terminat „ „ 12 „ „ 40

Intrebare: Ce ocupație și funcțiuni ai avut de la
în perioada anilor 1940-1944.

Răspuns: În perioada anilor 1940-1944, am
fost funcționară în cadrul Politiei Maghiare din
orașul Bălăuș, având funcțiunea de contabilă
și registrateasă.

Intrebare: Ce sunt atribuțiile oricăreia de la
în funcțiunile avute

Răspuns: Atribuțiile mele în funcțiunile
avute mai sus au fost cele ale unui contabilă;

Am înregistrat toate actele și lucrările
care veneau pentru Politie, după care le raporti-
fameam pe rectoare și revizis în cadrul Politiei.

Făceam și înca lucrările executate și
clorau la două lucrările care erau pentru
clorot.

La fel au, am avut în întocuirea listelor
ale salarii și chiar actelele saloale având în.

Iscălitura,

Wagner Irina

Urmas: functiunea de conier a Politiei din
orasul Zalau.

Intrebare: Cine se ocupa cu inregistrarea
corespondentei in general in afara de L. ta, in
ceea ce priveste operatiile de inregistrare,
sau de expediere si cloare.

Raspuns: Operatiunile de inregistrare a corres-
pondentei, se fac cu unii subsemnata perso-
nal, fiind oprită in aceasta munca de o
doamna cu numele PLETCOVICI GABRIELA
fost ultimul timp functionara la Banca din
Mercuria Ciuc in prezent un stiu eu ce
se ocupa.

Intrebare: Daca in cadrul Politiei unii
era si o alta registratura in afara de aceea
pe care L. ta a condus-o.

Raspuns: In cadrul Politiei din Zalau nu
era alta registratura decat in gura pe care
subsemnata a condus-o.

Deci in ca seful Politiei avea o
registratura secreta care era condusa de
el personal, unii se luera actele secrete
si de aici este un ora cunoscuta unii seful
personal seful trecute prin registratura
Politiei.

Intrebare: In afara de functiile oitote
unii sau, ce alte functiuni si unii orunt
in cadrul Politiei Maghiore.

Raspuns: In afara de functiunile oitote
unii sau, unii unii orunt aici un fel de
alte functiuni in timpul cot unii functionat
in cadrul Politiei Maghiore.

Iscălitura,

Wagner

Urmare: Intrebare: Cine sunt deținerea funcției de secretară a Subșefului de Politie Br. TOMPOȘ CAROL, care era și judecătorești judecătorești, controverționale de pe lângă Politia Zalău

Răspuns: În calitate de secretară a subșefului de Politie TOMPOȘ CAROL, în funcția sa muncii, de altfel în cadrul Politiei Maghiorei aici un era fost de secretară aici chiar șeful de Politie.

Intrebare: Cine executa lucrările oficiale sunt cine muncii întreaga corespondență a Politiei, executarea - prezentarea la reședință ect.

Răspuns: După formarea de organizație și muncii a corespondenței se prezenta în fața următor.

În fie care și corespondența se ridică de la fostă de către un funcționar din partea registraturii, care aducea corespondența în birou sau în fața la registratură.

Subsemnata în fie care dimineață prezentam aceasta corespondență la șeful Politiei sau șeful de Politie, care și urma să revizuiască și corespondența după care subsemnata primeam în noi corespondența la registratură.

Afel corespondența a înregistrare și a raportare și revizii conform reviziei și unu de ref.

Cei care și urma corespondența făcea lucrarea în cauze (civile) și a aduce din nou la registratură unde se ținea la muncă conform cauzei, după care în fie care și

Semnatura

Wagner

Urmare: colata - prezentam corepondenta la sef sau
ofitoul nou, apoi se facea expedierea tot
de subsemnata fiind ofitoto de domiciliu.

Intrebare: Intreaga corepondenta era
votata si emisa de la.

Raspuns: Da intreaga corepondenta
era votata si emisa de subsemnata
in afara de corepondenta secretă care era
oprită de sef.

Intrebare: In cazul feliei cum executa
si expedie corepondenta secretă.

Raspuns: Declara ca in cazul feliei seful
nu executa corepondenta, el totuși la
moment si a intervenit in zilele seceri apoi
si lista si unii alții aceasta era peolot
la repatrierea pentru expediere prin curier
de expedie.

Intrebare: In timpul ce mergeai cu actele
la reședința la seful feliei si in special la
ofitoul nou TOMPOȘ CAROL, oare te-ai intalnit
in biroul acestuia cu unitul SOLYMOS IVAN.

Raspuns: Numai odata amintite noi si
votat aici colata in biroul sefului sau
ofitoului acestuia in timpul cât eu am
functionat in cadrul Feliei Maghiore.

Declara însă ca in cadrul Feliei si am
votat de mai multe ori pe unitul SOLYMOS
IVAN, aceasta după cum imi amintesc.

Intrebare: Căuol venea la Felie și unitul
la cum venea și pentru ce motive.

Raspuns: Declara ca oare aceasta venea
la Felie, cea ce după cum am spus mai

Semnatura.

Wagner

Urmare: Nu au sunit nigră, unu amintere precis
nu au am amintit-o la cine venea, si nici
pentru ce amne motive venea, un am dicitat
nici odata cu el aceasta problema.

Autore: Cume inoleplina functiunea
de jurtecurul se lăpă judecătoria controversi-
cuată olin colul Politiei, care era condusă de
TOMPOS CAROL.

Răzumi: Nu am amintit-o cume inoleplina
functiunea de jurtecurul se lăpă judecătoria
controversi-cuată.

Autore: In timpul cōt ai functiunot
D. ta in colul Politiei Magliore 2olōn, oleyre
ce amne acte remuate de unutul SOLYMOS
IVAN, ai amintit-o si ce amne curi-voles
acetea acte.

Răzumi: Doela cē in timpul cōt au fat
in Politie, un am vōtat si unu solu amite
rō si vōtat sau frecat jela registretunō
acte sau alte lucrōri remuate de unutul
SOLYMOS IVAN.

Autore: Ce amintit-o ai oleyre rituatia
cu hotārōrile de interuare a Sorrestor olin
primōvora amului 1944.

Răzumi: După cum sunit solu amite, am
vōtat amite lucrōri si tabele in lepōtunā cu
topulotia evreiorē, nu au fat rō yun precis
ce amne.

Sunit amintes de o rituatie sub formă
de fabel venitō oleta Trimmōrie, unute era
mai multe unne de evrei si specifică in ohe-
ptul lor la pie care ce amne obiecte de colone

Semnătura,

Wagner J.

Urmare: a fost luata de la Soveri cu ovia inter-
nionilor occitona.

Intrebare: Cume amine nemina hotaroute
de interne a sovierilor, si ee contributie
ovea numul SOLVIMOS IVAN in occita directie

Raspuns: Nu am cunostinta cume amine
de oca hotaroute de interne a sovierilor
si la fel am amine minime in legatura
cu activitatea lui SOLVIMOS IVAN in occita
privata. Nu am ratat aici ocolata m'iam
fel de nemunitate de a sumitului se ocuma
octe in cadrul salitiei cori am trecut prin
reintegrarea.

Intrebare: Ce colaborare oca SOLVIMOS
in cadrul salitiei, ce functiune indeplinea
in cadrul acestei colaborari si cu cume amine
colabore.

Raspuns: Nu am aici o cunostinta ca
SOLVIMOS IVAN, no fi colaborat cu salitia in
timpul cot am functionat in cadrul salitiei
Maphione, si aici cu cume amine.

Dupa ce am citit procesul verbal de in-
terogatoriu curvut cu curvut si am cunostot
co, corectamote intru totul cu declaratiile
mele surti si nemine.

Wagner Li

Achetator
St. Moj. de Pecuniofe

S. Pecuniofe

Semnatura

Wagner Li

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestat Leuker Adolf, născut la 28 Iunie 1892
 în Buc. de profesie contabil, șeful contabilității la
 S.A.P.C.O.P. ^{den} Centrocasp, domiciliat în Buc. Str. Paltun Nr. 48.
 (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

25. August 1953.

Orașul București.

Interogatoriul a început la ora și min.

„ s'a terminat „ „ „ „ „

Intrebare: Scind funcționeri oltă în Centrocasp
și ce funcții ai ocupat?

Răspuns

În luna Mai 1949 am fost adus
la Comisia de organizare a cooperatizii de
către fostul vice președinte al Centrocasp-ului
N. Alexe. De la acea dată până în
prezent am ocupat următoarele funcții:

În Mai 1949 până în Octombrie 1950
am fost referent tehnic de specialitate
la Biroul controlului preventiv.

În Octombrie 1950 până în Febrie 1951
am funcționat cu delegație ca
director adjunt al direcției financiare

În Febrie 1951 până în Martie 1952
am fost șeful controlului preventiv
din Centrocasp.

În Martie 1952 până la Zi Zou 1953

Iscălitura,

[Signature]

Ormare: am fost seful contabilei lui financiar
intern al Untrocoop - ului.

Am facut in 1953 parte in prezent
sunt seful contabilitatii Sap. coop - din
Untrocoop.

Intrebare

Am fost sefi de unitate in aceste
functii sau pe care le-ai detinut?

Răspuns

Până la congresul cooperativii
din Martie 1950 directorul direcției
financiare de care depindeam eu a
fost Ionușcu Lopen, adjunctul
său era Simion.

după congres în aceeași funcție
eu fost seful Georgehe și Tăreț
Ștefan.

Am fost ca executiv al
Untrocoop - ului Direcția financiară
a fost coordonată de Ivan Solymov.
Acesta a funcționat numai până în
Iunie 1952 când a fost îndepărtat,
deocamdată fost unul dintre oameni lui
Vasile Luca în conducerea Untrocoop - ului.

Intrebare

Am și-a desființat munca de coordonare
a direcției financiare și evidente contabile.
fostul vice președinte Solymov, Ivan?

Răspuns

Eu stau să spun că din nefericire toate eforturile
pt realizarea sarcinilor ce revin
direcției financiare existând la toate

Îscălitura,

[Signature]

Urmare: instructiile care se tineau la
 cu rezorții contabile. precum și la
 redițiile de instrucții pe linie fi-
 nențiară și contabile sau se
 ținuse cu referință contabile de la
 unitățile din țară, și la redițiile
 de evaluări și îndepliniri serviciilor de
 plan unde participau președinți sau
 vice președinți unităților din țară.

Eu foarte activ depunând tot
 efortul și bunul meu colaborație.
 Serviciile terete de el erau juste.
 A fost un om care s-a devotat
 ca și cum cooperativă.

Intrebare

cu ce fost raporturile dintre dumneavoastră
 și Solyunos Ivoan?

Răspuns

Raporturile mele cu Solyunos Ivoan erau
 cele ale unui funcționar normal.
 Nu primeam alte sarcini rezolvate
 de la Solyunos Ivoan.

Sarcina mea era de a vizita
 și control preventiv cele
 contabile pe care le primeam
 de la diferitele direcțiuni și servicii
 din centrul țării și de a verifica dacă
 sunt legale. Astea erau de raportat
 de plată, în scris sau verbal.

Nici în timpul acesta eu fost
 director adjunct al delegației
 care am avut cu Solyunos Ivoan

Semnătura

Urmare: de cât relatu de serviciu.

Intrebare

a este în sarcinã în ofera de
ele cistate mai sus si avut
dumneata din partea condueeni
centro coop - ului?

Rãspuns

Din partea condueeni Centro coop -
ului nu am avut alte în sarcinã.

~~Rãsp~~ Intrebare

Din partea lui Solyms Irou ce
în sarcinã si primit dumneata?

Rãspuns

Din partea lui Solyms Irou
nu am primit nici o în sarcinã
diãt cele de serviciu.

Intrebare

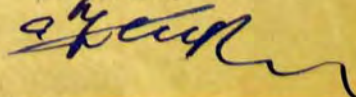
Le serviciu personal i - ai fãcut
lui Solyms Irou?

Rãspuns

Personal nu i - am fãcut nici
un serviciu lui Solyms Irou.

Solyms Irou a în sarcinã pe
un functionar anume Cistea - din
functia administrativa a Centro coop - ului
(in prezent independet din Centro coop pe fals
in acte publice) re - i procurat un aparat
de radio. Aflãnd de acest lucru
eu am recomandat lui Cistea
un aparat de radio pe care îl
oferea spre vânzare un anume
Pescalovic Max - venut el meu

Semnãtura,

Urmare: domiciliat in Bucuresti Str.

Siouirie Lupu Nr 12.

Aparatul a fost cumparat de catre cirsteau intai pt. o casa de odihna a cooperatorii. apoi aparatul fiind bun i l-a cedat lui Solymos I. contra plate.

Aparatul a costat 23.250 (douzeci si trei douzinti cinci lei) pe care Solymos I. i-a achitat lui Cirsteau.

Interesare

Inciferafo dumneste deo i ei faut lui Solymos I. sau un serviciu?

Pansus

Nu i-au faut nici un serviciu, lui Solymos I. sau.

Intrebare

Arta dumneste care este situatia stibou lui prours lui Solymos I. sau?

Pansus

In prima vara anului 1957 am primit dispozitie din partea rfei de cabinet a lui Solymos I. sau sa cumpar prin institutie pt. de unul un stibou, deose deose un gaire.

Eu am prours un stibou Kovacs si ceruata originale dela un chivios el meu am nume Moscovici (in prezent plecat din tara) pe care dupa ce a fost idet lui Solymos I. sau sa l i-a cumparat

Semnatura,

[Signature]

Urmare: cu stina ~~sa~~ directorului lazar, Toek
si ogecu Anigorescu. Actul de pleza a fost aprobat
de ~~st~~ de unul din acesti directori.

Sti-loul a fost plezit din fensul unhoosy-
ului, din i-a fost del lui Solymos I.
pe foloi nte a fost tu ut in inventam
unhoosyului.

Intrebare

In ce calitate calitate ti sa del
dumitate di pozitie sa unpeni cest
sti-lou, te oupoi cu achizitiile de
furnituri pt. unhoosy?

Raspuns

Nu mi oupau cu achizitiile de
furnituri nu ere in etitutele mele.

In eram ince unorat ca sunt mei
operativ

Intrebare

Ai fost intubat daca i-a faul vre un
serviciu ^{lui Solymos Iovan} ~~de~~ sau ai cestet del
in apt cesh serviciu?

Raspuns

Nu am itele sa cestee or fost
serviciu.

Intrebare

Ate serviciu i-a faul dum neste
lui Solymos Iovan in afere de cel
rezultate mei rus?

Raspuns

In afere de cel rezultate mei
rus nu am mei fo aut nica
un serviciu lui Solymos Iovan.

Semnatura,

[Signature]

Urmare: Intrebare

cum se faceau platile, pe ce baza si cum erau distribuite deconturile?

Raspuns

Ora ordonantei de plata trebuia sa fie aprobata de directorul adjunct sioghele Grigorescu pe data din luna Februarie 1951 pana in luna Aprilie 1953. Insa operatiile erau mai importante aproba lazer ah. personal.

Intrebare

Pe baza ordinului presedintelui sau vice presedintelui centrului fara viza altor unii din directori nu putea fi executata o plata?

Raspuns

Indiferent cine ar fi detinut dispozitia fara viza unuia dintre directorii directiei financiare nu se putea face nici o plata.

Intrebare

Contiune raspunsul la intrebarea anterioara?

Raspuns

Atributia mea era de a verifica daca avansurile nu sunt pe noi (cand era vorba de avansuri) dar exista prevederi pt. aceste plati, in prealabil trimiteam la serviciul contabilitati sa verifice respectivul a de contet avansurile anterioare dupa care actual venea la mine si-l scuzam de efectuarea controlului.

Semnatura

[Handwritten signature]

Urmare: preventiv dupa ce mergea pe apas-
barea plati de catre directori financiari.
Intrebare

Pe baza unui act vizat
de controlul preventiv se putea plati
evenimii unor persoane care nu era
relatiat el cooperatiei?

Raspuns

In urma controlului preventiv
nu se putea plati evenimii unor
persoane care nu au fost relatiati
cu cooperatiei sau nu au fi
fostet vre un serviciu pt. cooperatie.

Pe oii a cerere de plati de
evenimii trebuie sa fie in primul
rand viza directorului din sectorul
respectiv altfel nu da deose
controlului preventiv. Totodata in cerere
de plati trebuie sa se mentioneze si
scopul evenimii, altfel nu da deose
scopul controlului preventiv.

Intrebare

Se facau plati fara viza controlului preventiv
~~financiar~~

Raspuns

Au fost unele plati facute fara
viza controlului preventiv, ultima de
insă viza e foarte completata.

Intrebare

Aratei concret cazul de
cazur

Raspuns

Semnatura,

[Signature]

Urmare: Stiu ca Solymos Ivan in pragma reformei banesti a acordat o serie de premii fara a parte viza controbuli preventiv.

Intrebare

cu ce scop Solymos I. a facut aceste premii fara corzul controlului preventiv?

Raspuns

Solymos Ivan a acordat aceste premii unor salariatii care aveau ~~credita~~ luata avansuri. Insa ce nu stie in ce conditii se va face reforma banesti la-a acordat premii pt a scapa de avansuri.

Intr-un acord o prima de destul de substantioasa functionarilor banded n. Tatiana care lucrea la cabinetul lui.

Aeste premii depe care eu crestet mai sus dupa cota unui cunulesc au fost acordate chiar in fine ianuar s'a eventet reforma banesti.

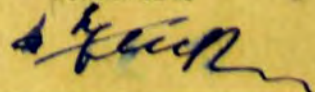
Intrebare

Avata dumneata ce plati foute din ordinul lui Solymos I. inainte de reforma banesti din 1912 i-ei vent acestia si regularize fe dupa reforma banesti?

Raspuns

Nu-mi reamintesc ca am facut demersuri pe la nge Solymos I. pt. a regularize unele plati foute din ordinul lui fara forme legale.

Semnatura,

Urmare: Prezentul pous verbal de interogatori l-am
citit cuvant cu cuvant si raspunde in total
alor declarati de mine verbal pt care
astin si renunsa liber si nerlit de
si mine.

Prezentul dosar include un număr de 169
(una suta șasezeci și nouă) file + filele I, II, 101bis
; Total = 173 file
Verificat azi 17.06.2002
Tomov J.

A handwritten signature in red ink, appearing to be "Tomov J.", written over a horizontal line.

Semnătura,